

Jeziki štejejo

Languages matter

Projekt Jeziki štejejo (JeŠT)

DIE SPRACHE ZÄHLT

AS LÍNGUAS SÃO IMPORTANTES

语言问题

LOS IDIOMAS IMPORTAN

МОБИ МАЮТЬ ЗНАЧЕНИЯ

**Večjezične dejavnosti
v šoli in vrtcu:
zbirka primerov iz prakse**

げんごだいもく

ΟΙ ΓΛΩΣΣΕΣ ΈΧΟΥΝ ΣΗΜΑΣΙΑ

LANGUAGES MATTER

A NYELVEK SZÁMÍTANAK

JĘZYKI MAJĄ ZNACZENIE

LES LANGUES SONT IMPORTANTES

JEZICI VRIJEDE

Uredili

Nataša Pirih Svetina in Andreja Retelj

Univerza v Ljubljani
Pedagoška fakulteta

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Večjezične dejavnosti v šoli in vrtcu: zbirka primerov iz prakse

Projekt Jeziki štejejo (JeŠT)

Uredili: Nataša Pirih Svetina in Andreja Retelj

Glavni cilj projekta **Jeziki štejejo (JeŠT)** je ugotoviti, kateri **dejavniki** podpirajo in kateri zavirajo ustvarjanje **podpornega učnega okolja** za razvoj raznojezičnosti v slovenskem šolskem prostoru. Na podlagi podatkov ciljnih analiz in ugotovljenih spremenljivk bodo nastale smernice, ki bodo pomagale vzpostaviti raznojezičnosti naklonjeno izobraževalno okolje. Raznojezičnosti naklonjeni in njen razvoj spodbujajoči vzgojno-izobraževalni zavodi naj bi v projektu pridobili **jezikovno izkaznico**.

Več informacij o projektu: <https://jeziki-stejejo.si/>

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada.

Večjezične dejavnosti v šoli in vrtcu: zbirka primerov iz prakse

Uredili: Nataša Pirih Svetina in Andreja Retelj

Izdala in založila: Univerza v Ljubljani, Pedagoška fakulteta
Za založnika: prof. dr. Janez Vogrinc, dekan

Tisk: Birografika Bori, d. o. o., Ljubljana

Naklada: 100 izvodov

Prva izdaja. Prvi natis.

Ljubljana, september 2022

Publikacija je brezplačna.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

37:81'246.3

VEČJEZIČNE dejavnosti v šoli in vrtcu : zbirka primerov iz prakse : projekt Jeziki štejejo (JeŠT) / uredili Nataša Pirih Svetina in Andreja Retelj. - 1. izd., 1. natis. - Ljubljana : Pedagoška fakulteta, 2022

ISBN 978-961-253-273-4
COBISS.SI-ID 12216243

© Univerza v Ljubljani, Pedagoška fakulteta, 2022

Vsebina

Kako v razredu opozarjati na večjezičnost, jo narediti vidno in jo razvijati?	5
Večjezične dejavnosti v vrtcu	8
Osnovna šola in vrtec Apače	9
Primer 1: Vreme	9
Primer 2: Travnik	16
Primer 3: Deli telesa	19
Primer 4: Zgodba Rokavička	20
Primer 5: Evropski dan jezikov	21
Vrtec Ciciban Sevnica	25
Primer 1: Barve	25
Primer 2: Predstavljanje	26
Večjezične dejavnosti v osnovni šoli	27
Dvojezična osnovna šola Dobrovnik /	28
Kétnyelvű Általános Iskola Dobronak	28
Primer: Telo in zdravje	28
Dvojezična osnovna šola I Lendava /	30
1.Sz. Lendvai Kétnyelvű Általános Iskola	30
Primer: Hrana in pijača	30
Osnovna šola Milana Šuštaršiča Ljubljana	36
Primer 1: Velika noč	36
Primer 2: Jeziki, prisotni na šoli	41
Primer 3: Rimljani v Britaniji	42
Primer 4: Rimska vojaška oprema	44
Osnovna šola Fokovci	46
Primer: Evropski dan jezikov	46
Osnovna šola Ivana Cankarja Trbovlje	49
Primer: Nemcizmi v trboveljskem govoru	49
Osnovna šola Ivana Groharja, Škofja Loka	51
Primer 1: Številke	51
Primer 2: Ilustriran šolski večjezični slovar	54
Primer 3: Jezikovačnica	56
Primer 4: Mobilna jezikovačnica	58
Primer 5: Večjezični napisi – šolski prostori	60
Osnovna šola Janka Padežnika, Maribor	62
Primer 1: Jaz in moja družina	62
Primer 2: Štafetne igre z elementi teka	67

Primer 3: Države in njihove zastave	68
Primer 4: Dihanje	69
Primer 5: Jeziki narodnih manjšin.....	70
Primer 6: Japonska.....	71
Osnovna šola Ob Dravinji, Slovenske Konjice	72
Primer: Vreme	72
Zavod Sv. Stanislava, Osnovna šola Alojzija Šuštarja	76
Primer: Slovenske besede, ki izvirajo iz grščine.....	76
Večjezične dejavnosti v srednji šoli	81
Gimnazija Jožeta Plečnika Ljubljana.....	82
Primer: Moj kraj	82
Gimnazija Ptuj	84
Primer 1: Stalne besedne zveze.....	84
Primer 2: Družina in medosebni odnosi.....	86
Gimnazija in ekonomska srednja šola Trbovlje	88
Primer: Večjezični projektni dan	88
Zavod Sv. Stanislava, Škofijska gimnazija.....	90
Primer 1: Hispanija v rimskem imperiju	90
Primer 2: Učne strategije	92
Ozaveščanje o večjezični dejavnosti v visokem šolstvu	96
Ozaveščanje o pomenu večjezičnosti in razvijanja večjezičnosti pri poučevanju v času študija nemščine na Filozofski fakulteti v Ljubljani	97
Primeri večjezičnih dejavnosti študentk nemščine na Oddelku za germanistiko FF UL.....	99

Kako v razredu opozarjati na večjezičnost, jo narediti vidno in jo razvijati?

V okviru nacionalnega projekta *Jeziki štejejo* (JeŠT) je bila ena od številnih dejavnosti, h kateri so bili povabljeni v projektu sodelujoči vzgojno-izobraževalni zavodi, med njimi vrtci, osnovne in srednje šole ter visokošolske ustanove,¹ tudi izvedba, analiza in ovrednotenje najrazličnejših didaktičnih dejavnosti, ki vključujejo več jezikov. Izvajalci teh dejavnosti so bili nato povabljeni, da svojo prakso predstavijo, opišejo in delijo s preostalo projektno skupnostjo.

Na ta poziv so se do začetka zadnjega koledarskega leta trajanja projekta JeŠT (2022) odzvali sodelavci z večine v projektu sodelujočih vzgojno-izobraževalnih ustanov. Prispevali so opise dejavnosti, ki so bile izvedene z vrtčevskimi skupinami ali v razredih pri različnih predmetih in na različnih ravneh izobraževanja, pri rednem pouku ali v sklopu različnih dnevnih dejavnosti ali prireditev. Dejavnosti, ki so jih prispevali kolegi in kolegice, zaposleni na partnerskih ustanovah projekta JeŠT v zahodnem delu Slovenije, združeni v projektni regijski tim Zahodna Slovenija, so bile vključene v *Jeziki štejejo – Priročnik dobre prakse*, ki je izšel marca 2021.²

V arhivu projekta pa so ostali primeri dejavnosti, ki so jih prispevale kolegice in kolegi z vzgojno-izobraževalnih ustanov iz osrednjega in vzhodnega dela Slovenije. Zdi se nam primerno, da po zaključku projekta JeŠT v letu 2022 tudi te primere za šolsko prakso uporabnih dejavnosti naredimo vidne in dostopne vsem. Zato smo se odločili, da jih zberemo in uredimo ter ponudimo morebitnim nadaljnjim uporabnikom ter morda tudi na ta način poskrbimo, da bodo ideje o pomembnosti zavedanja in krepitev razvoja večjezičnosti v našem šolskem prostoru živele tudi še po zaključku projekta JeŠT.

Devetindvajset dejavnosti, zbranih v prvem delu te zbirke, dobro ilustrira raznolikost vsega in vseh, zbranih v projektu JeŠT.³ Dejavnosti so izvajale vzgojiteljice, učiteljice in učitelji razrednega pouka ter učiteljice in učitelji različnih jezikov, ki so se jim pridružile tudi učiteljice in učitelji drugih predmetov ali zunanji sodelavci. Nekateri so se odločili opisane dejavnosti izvesti sami, večina jih je izvajala v paru, pri čemer velja dodati, da so bili učenci nad tandemi, ki jim pri pouku niso pogosto priča, navdušeni. Izvajalci pa so ugotavljali, da jim manjka tovrstne prakse in da bi bila izvedba posameznih dejavnosti lahko bolj tekoča, če bi delo v paru s sodelavko ali sodelavcem prakticirali večkrat.

Večina predstavljenih dejavnosti je med učitelji znana, način njihove izvedbe, uporabljeni pristopi, umestitev v redno pedagoško delo ali v okvir drugih šolskih dejavnosti, kombinacija z drugimi aktivnostmi pa so tisti elementi, ki naj bi spodbudili nadaljnje uporabnike h kreativnosti in ponovni, drugačni uporabi: ob kakšni drugi tematiki, v kakšnem drugem delu pedagoškega procesa, v povezavi s katerim drugim predmetom. Kar se nam zdi posebej pomembno in kar vse predstavljene dejavnosti družijo, je predvsem prisotnost več jezikov pri njihovi izvedbi. Med uporabljenimi jeziki so pri dejavnostih navedeni albanščina, angleščina, bolgarščina, bosanščina, francoščina, hetitščina, hrvaščina, indoevropski prajezik, italijanščina, japonščina, kitajščina, latinščina, madžarščina, nizozemščina, nemščina, portugalščina, romščina, ruščina, slovenščina, srbsščina, stara grščina, španščina in turščina. Namenoma so imena teh 23 jezikov zapisana po abecednem redu in ne po pogostnosti pojavljanja v dejavnostih. Dejavnosti so namreč različne in v njih bi se lahko, kot pogosto zapišejo tudi učitelji sami, pojavljale tudi druge kombinacije jezikov, jeziki pa tudi v drugačnih vlogah, kot so

¹ Podatki o sodelujočih ustanovah v projektu JeŠT so dostopni na: <https://jeziki-stejejo.si/o-projektu-2/projektna-skupina/>.

² https://www.jeziki-stejejo.si/wp-content/uploads/2021/03/Priro%C4%8Dnik-JE%C5%A0T_Spletna-izdaja-kon%C4%8Dna.pdf

³ V zbirki je poleg teh štiriinidesetih primerov dejavnosti objavljenih še osem primerov priprav za učne ure oz. posamezne didaktične dejavnosti, ki so jih pripravile študentke magistrskega pedagoškega študija nemščine pod mentorstvom doc. dr. Andreje Retelj in doc. dr. Mojce Leskovec. Te dejavnosti so predstavljene v drugem delu dokumenta.

jih imeli v predstavljenih dejavnostih. To je namreč že treba povedati, da so bili le pri nekaterih dejavnostih vsi jeziki v enakovrednih vlogah, včasih je nastopal eden v glavni vlogi, ostali v stranskih, nekateri so se pojavili, priznajmo, tudi samo kot statisti. A tudi ti štejejo. Učitelji so z uporabljenimi dejavnostmi predvsem pokazali, da si upajo vsaj kdaj pa kdaj, četudi tega ni v učnem načrtu za njihov predmet, v razredu dati besedo in glas več različnim jezikom. Med njimi celo takim, ki jih sami niso najbolj vešč. A pomembno je, da se tudi ti jeziki vsaj kdaj slišijo v naših šolah.

Učitelji tujih jezikov, kot se izkaže v predstavljenih dejavnostih, dajejo v njih nekaj prostora učnemu jeziku, slovenščini, ki naj bi bila tudi prvi jezik večini učencev. To je sicer v dobi raznovrstnih pristopov in metod poučevanja tujih jezikov precej pogosto prisotno, v preteklosti pa je v različnih metodah, tudi v še vedno prevladujoči komunikacijski, veljalo celo za neprimerno. Ugotavljamo pa, da je še vedno zelo malo prostora namenjenega dejanskim prvim jezikom učencev. Zato med predstavljenimi izstopa primer dejavnosti, pri izvedbi katere je z učiteljico sodelovala učenka, katere prvi jezik je srbščina, ali dejavnosti, ki so bile namenjene ustvarjanju večjezičnih pripomočkov, ki naj bi bili v pomoč pri vključevanju učencev priseljencev v redno šolsko delo. Nekateri med njimi bi si gotovo zaslužili samostojno objavo.

Kljub kar obsežni zbirki zbranih primerov bi lahko rekli, da pluralistični pristopi k poučevanju jezikov in kultur, katerih bistvo je prav hkratna prisotnost več jezikov pri dejavnostih v razredu, v našem izobraževalnem prostoru niso ravno pogosti. Za to obstaja več razlogov; že omenjeni učni načrti so narejeni zgolj za posamezne jezike, v izobraževanju učiteljev pa se koncepti večjezičnosti pojavljajo šele v zadnjem času, čeprav smo jim v dokumentih Sveta Evrope priča že več kot dvajset let. Na vseh segmentih izobraževanja se pluralistični pristopi pojavljajo bolj kot popestritev, dodatna dejavnost, pogosteje so uporabljeni npr. na prireditvah ob Evropskem dnevu jezikov. Zdi se, da situacije ni v zadostni meri spremenil niti Referenčni okvir za pluralistične pristope (ROPP), ki je v slovenščini izšel leta 2017, torej prav na začetku projekta JeŠT. Dokument, ki je v originalu nastal v francoščini kot rezultat projekta Evropskega centra za moderne jezike (ECML), je zelo kompleksen in v resnici težko berljiv, kar se je pokazalo tudi pri poskusih njegove uporabe ob opisu predstavljenih dejavnosti.

O sami predstavitvi uporabljenih dejavnosti pa je tako, da je bila ena izmed idej projekta JeŠT ta, da bi ob njem zaživel interaktivni portal, na katerem bi bile tovrstne dejavnosti dane v splošno uporabo. Zato, da bi učitelji lahko svoje dejavnosti predstavili po enotnem modelu, je bil pripravljen poseben obrazec, v katerega so izvajalci vpisovali za samo izvedbo relevantne podatke. Poleg splošnih podatkov o izvedbi (ustanova, učitelj, starostna skupina udeležencev oz. razred, datum izvedbe) so v obrazec vključeni še podatki o predmetu, pri katerem se je dejavnost izvajala, čas, ki je bil potreben za izvedbo, naslov dejavnosti ali opredelitev njene teme. V prvotni obrazec naj bi učitelji vpisali tudi predvideno raven jezikovnega znanja učencev, pri čemer ni bilo navedeno, na kateri uporabljeni jezik naj bi se nanašala navedba, saj naj bi se pri dejavnostih, da bi sploh opravičile naziv večjezične, pojavljalo več različnih jezikov. Zato je bil ta podatek v tej redakciji izpuščen. Pomembnejša se nam zdi starostna opredelitev ciljne skupine. Pa še ta podatek gre jemati s pridržkom: najbrž bi bilo mogoče marsikatero dejavnost, seveda s smiselnimi prilagoditvami, izvesti tudi z mlajšimi ali s starejšimi učenci.

V obrazcu je nato sledila rubrika o dosežkih dejavnosti glede na zastavljene učne cilje – torej, kaj so učenci ob koncu dejavnosti znali oz. katere svoje zmožnosti, znanja ali spretnosti so razvi(ja)li z dejavnostjo. Poleg tega je bilo predvideno, da bi učitelji predvideno dejavnost opisali tudi s pomočjo opisnikov, ki jih najdemo v Referenčnem okviru za pluralistične pristope k jezikom in kulturam ROPP. Izkazalo se je, da so učitelji, ki so prispevali opise svojih dejavnosti, tako sam dokument ROPP kot tudi navodilo v obrazcu različno razumeli in tudi različno interpretirali. Nekateri so v dokumentu ROPP poiskali zgolj en opisnik, v katerem so prepoznali elemente svoje dejavnosti, drugi pa so skušali v svoji dejavnosti prepoznati čim več opisnikov ROPP. Pri predstavitev posameznih dejavnosti smo jih za potrebe tega

dokumenta, njegove lažje berljivosti in jedrnatosti, izpustili. Če pa bi jih poskusili zgolj na kratko povzeti, bi rekli, da so bili v večini primerov uporabljeni tisti opisniki ROPP, ki so se nanašali na učenčevo védenje o obstoju različnih jezikov, med katerimi obstajajo tako podobnosti kot razlike ter zavedanje, da je pri uporabi različnih jezikov sprejemljivo delati tudi napake. Poleg tega naj bi z izbranimi dejavnostmi vzpostavljali pozitivna stališča do jezikov, razvijali občutljivost za njihov obstoj, spodbujali radovednost in zanimanje zanje ter tudi željo po vključevanju v dejavnosti, povezane z njimi. Pri posameznih dejavnostih pa naj bi učenci razvijali tudi različne spretnosti, med njimi opazovanja in analiziranja, tudi pomnjenja in posnemanja različnih jezikovnih prvin v različnih jezikih.

V obrazcu je sledil opis izvedbe dejavnosti, navedba gradiva, ki je bilo uporabljeno, ter morebitna uporaba različnih IKT pripomočkov, kar pred pandemijo covid-19 niti ni bila nujna in stalna praksa med učitelji. Zdaj pa se zdi, da bi se večino zbranih dejavnosti v taki ali drugačni obliki dalo s pomočjo IKT izvesti tudi na daljavo, zato smo to rubriko izpustili. Obrazec se je končal s kratko refleksijo izvedene dejavnosti, ki je vključevala tudi odziv učencev nanjo. Opisi izvedenih dejavnosti so se med seboj precej razlikovali tako po dolžini kot natančnosti in preglednosti opisa izvedbe. Za potrebe tega dokumenta smo jih nekoliko priredili in jih poskusili vsaj deloma poenotiti. Nekaterim opisom so njihovi avtorji dodali svoje originalne priprave, gradivo, ki so ga pri dejavnostih uporabili ali slikovni material, s katerim so dokumentirali izvedeno dejavnost. Vsega gradiva na tem mestu ni bilo mogoče predstaviti, je pa shranjeno v arhivih projekta. V priprave in učne liste vsebinsko nismo posegali. Naj tudi iz njih veje pestrost in različnost, ki je doma v našem šolskem prostoru in ki se je odrazila tudi v projektu JeŠT.

Zbrane dejavnosti so zdaj pred vami, razvrščene so po vrstnem redu glede na starostno skupino, ki jim je posamezna dejavnost namenjena: najprej so dejavnosti, ki so bile izvedene v vrtcu, sledijo jim tiste iz osnovnih šol, nazadnje pa je še nekaj primerov dejavnosti, izvedenih v srednjih šolah. Vse so tu z namenom, da si jih ogledate, premislite, dopolnite in nadgradite ter tudi sami vsaj nekoliko odprete vrata vzporedni rabi več in različnih jezikov v našem šolskem prostoru.

Nataša Pirih Svetina

Večjezične dejavnosti v vrtcu

Osnovna šola in vrtec Apače

Primer 1: Vreme

Učiteljici: Mojca Foršek, prof. nemščine, Anja Simreich, prof. angleščine in geografije

Ciljna skupina: skupina predšolskih otrok (5–6 let)

Datum izvedbe: 12. in 14. marec 2019

Področja dejavnosti v vrtcu	Dejavnost je v okviru vrtčevskega kurikula segala na področja JEZIK, NARAVA, GIBANJE in UMETNOST.
Čas trajanja	2 šolski uri
Tema	Vreme
V dejavnost vključeni jeziki	- slovenščina, nemščina in angleščina - posamezni izrazi v italijanščini in hrvaščini – otroci so bili izpostavljeni posameznim besedam in enostavnim povedim tudi v teh dveh jezikih
Pričakovani dosežki	Otroci naj bi ob koncu ure znali prepoznati nekaj vremenskih simbolov in poimenovati nekaj vremenskih pojavov v slovenščini, nemščini, angleščini, italijanščini in hrvaščini ter se naučiti pesmico o pajku (Klitze kleine Spinne, Itsy Bitsy Spider ...) v omenjenih jezikih.
Kratek opis	Učiteljica nemščine in učiteljica angleščine sta s predšolskimi otroki (5–6 let) izvedli vsaka po 2 šolski uri ločeno pri svojem predmetu. Učiteljica nemščine je otroke naučila poimenovati vremenske pojave v nemščini in italijanščini, učiteljica angleščine pa v angleščini ter hrvaščini. Otroci so skozi različne igre in metodo popolnega telesnega odziva (TPR metoda) usvajali, ponavljali in utrjevali nove besede v različnih jezikih. Na koncu pa so se naučili še večjezično pesmico o pajku, v kateri se pojavljajo obravnavani vremenski pojavi.
Gradivo, potrebno za izvedbo dejavnosti	Za izvedbo ure sva potrebovali zastavice, risbice vremenskih pojavov, računalnik, PPT predstavitev, internet in YouTube.
Refleksija po končani izvedbi dejavnosti	Večjezična učna ura je bila izvedena z namenom, da otroci spoznajo poimenovanja za različne vremenske pojave v različnih jezikih: slovenskem, angleškem, nemškem, italijanskem in hrvaškem. Ura je uspela, ker sva jo izvedli dve učiteljici, vsaka s svojo kombinacijo dveh različnih jezikov. Otroci so bili navdušeni nad različnimi jeziki. Posebej všeč jim je bilo, da so se naučili novih besed v različnih jezikih in da so lahko zapeli večjezično pesmico.
Odziv otrok	Učenci so tudi v skupnem pogovoru izrazili navdušenje nad raznojezično uro. Povedali so, da so se naučili, kako se imenujejo vremenski pojavi v različnih jezikih ter se naučili zapeti večjezično pesmico. Še posebej pa so bili navdušeni, da so lahko znanje, ki so ga usvojili pri uri nemščine, prenesli tudi k uri angleščine ter obratno.

Učna priprava

Osnovna šola in vrtec Apače Učiteljica: Anja Simreich		
Dejavnost: TJA (Projekt JeŠT)	Vrtec: 5–6 let	Učna ura: ITSY BITSY SPIDER
Učni sklop: NARAVA	Učna enota: Vreme	Tip učne ure: uvajanje, ponavljanje, usvajanje novega besedišča
UČNE OBLIKE: frontalna, skupinsko delo, individualno delo.		UČNE METODE: pogovor, razlaga, konkretni prikaz, poslušanje, praktično delo, razgovor, petje, ples.
Učni pripomočki: slike in risbe (vremenski znaki), računalnik, YouTube, ppt predstavitev, spletni slovar PONS.		
Vzgojno-izobraževalni cilji Učenci: - razumejo piktograme, ki ponazarjajo vreme; - poimenujejo osnovne vremenske pojave v angleškem in hrvaškem jeziku (dež, sonce, oblak); - naučijo se besedo 'pajek' v angleščini in hrvaščini; - s pomočjo različnih aktivnosti utrjujejo novo besedišče; - naučijo se pesmico o pajku v različnih jezikih (v angleščini Itsy Bitsy Spider, v hrvaščini Jedan mali pauk).		
Jezikovne strukture: rain, sun, cloud (kiša, sonce, oblak). Komunikativne dejavnosti: - What is this in the picture? – This is ...		

Potek učne ure

UVAJANJE / MOTIVACIJA	1. URA Pozdravna pesmica Pozdravna pesmica je Hello, hello, can you clap your hands. Motivacija Ko odpojemo pozdravno pesmico, otroke povabim v krog, kjer jim pokažem slike različnih vremenskih pojavov – deževno vreme, sončno vreme in oblačno vreme. Otroci poskušajo ugotoviti, kakšno vreme je prikazano na sliki, pri čemer izpostavimo besede dež, sonce in oblak. Besede ponovim v angleščini – rain, sun in cloud. Napovem vsebino učne ure Učencem predstavim vsebino učne ure – vreme. Vprašam jih, kakšno vreme je njim najljubše. Predstavitev besedišča Na tla položim vse tri slike (sonce, dež, oblak) in učence prosim, da se postavijo ob sliko svojega najljubšega vremena. Nato jim predstavim novo besedišče. Otroci besede ponovijo, besedišče tudi zlogujemo, ploskamo in ga ponazorimo s TPR metodo.
-----------------------	--

PRIDOBIVANJE / USVAJANJE NOVE SNOVI	Predstavitel pesmi Otrokom s pomočjo risbic in TPR metode predstavim besedilo pesmice o pajku – Itsy Bitsy Spider. Vprašam jih, ali pesem že poznajo v slovenščini. Pesmico nato skupaj zapojemo v slovenščini, kot pomoč jim predvajam pesmico na YouTubeu. Učenje besedila, ritma in melodije S pomočjo TPR metode dam navodila za učenje besedila pesmi po metodi odmeva. Ko vse dele povemo, še enkrat skupaj ponovimo celotno pesem. S ploskanjem ritmično izgovarjamo besedilo. Sledi še učenje melodije. Petje in ples Pesmico večkrat zapojemo in ob petju zplešemo.
URJENJE / VADENJE	2. URA Pozdrav Zapojemo pozdravno pesmico Hello, hello can you clap your hands in se pozdravimo v več jezikih. Motivacija Pred pričetkom ure v učilnici skrijem risbice vremenskih znakov. Otrokom dam navodila, da jih poiščejo. Ko so vse risbice najdene, sledi ogled in poimenovanje v slovenščini, nemščini in angleščini. Otrokom pokažem hrvaško zastavo ter povem, da me zanima, kako se tem vremenskim znakom reče v hrvaščini. Vprašam otroke, če mogoče kdo ve, kako se poimenuje npr. dež v hrvaščini. Iščemo ustrezne besede. Novo besedišče (hrvaščina) S pomočjo spletnega slovarja (PONS) poiščemo poimenovanja za vremenske pojave v hrvaščini – sonce (sunce), dež (kiša), oblak (oblak). Poslušamo izgovorjavo ter ponavljamo. Novo besedišče zlogujemo, ploskamo in ponazorimo s TPR metodo. Otroke opozorim na podobnost med slovenskim in hrvaškim jezikom – še posebej pri besedi oblak, pri čemer morajo biti pozorni na ustrezen naglas. Nato besede primerjamo še z angleščino, kjer ugotovimo, da imajo hrvaške besede več zlogov kot angleške besede. Ponovitev Otrokom pokažem sliko vremenskega pojava, oni pa ga poskušajo poimenovati v čim več jezikih. Največji poudarek pri uri damo angleščini in hrvaščini, vendar otroke spodbudim, da pojave poimenujejo tudi v nemščini in italijanščini.

UPORABA ZNANJA / POVZETEK	Pesmica S pomočjo sličic in TPR metode zapojemo pesmico v nemščini, angleščini in slovenščini. Otrokom povem, da se bomo pesmico naučili še v hrvaščini, še prej pa jih spodbudim, da jo zapojejo tudi v italijanščini, kar so se učili pri nemščini. Predstavitev pesmi Otrokom nato predstavim besedilo pesmice o pajku v hrvaščini. Sledi učenje besedila. Ko besedilo usvojijo vsi učenci, pesmico zapojemo. Glasbeno tekmovanje Učence razdelim v tri skupine. Vsaka skupina si izbere jezik, v katerem bo pela pesmico, na voljo pa so nemščina, angleščina in hrvaščina. Ko skupina odpoje, jo drugi dve nagradita z aplavzom. Po jakosti aplavza določimo, katera skupina je bila najboljša.
---------------------------	--

Učna priprava

Osnovna šola in vrtec Apače Učiteljica: Mojca Foršek, prof. nem		
Dejavnost: TJN (Projekt JeŠT)	Vrtec: 5–6 let	Učna ura:
Učni sklop: NARAVA	Učna enota: Vreme	Tip učne ure: uvajanje, ponavljanje, usvajanje novega besedišča
UČNE OBLIKE: frontalna, skupinsko delo, delo v parih, v trojicah, individualno delo		UČNE METODE: pogovor, razlaga, konkretni prikaz, poslušanje, praktično delo, razgovor, petje, ples
Učni pripomočki: zastavice, risbice (vremenski znaki), računalnik, YouTube, transparenti; PONS spletni slovar		
Vzgojno-izobraževalni cilji Učenci: - razumejo piktograme, ki ponazarjajo vreme, - poimenujejo osnovne vremenske pojave (dež, sonce, oblak) v različnih jezikih, - s pomočjo različnih aktivnosti utrjujejo novo besedišče, - naučijo se pesmico o pajku v različnih jezikih.		
Jezikovne strukture: die Sonne, der Regen, die Wolke Komunikativne dejavnosti: Was ist das? Das ist ...		

Potek učne ure

UVAJANJE / MOTIVACIJA	Pozdravna pesmica Pojem pesmico o vlakcu (Tchuff, die Eisenbahn), ki pelje v nemško govoreče države. Med petjem na vlak povabim posamezne otroke. Ko so vsi otroci na vlakcu, naredimo velik krog. Zastavice Stojimo v krogu. Kažem zastavice posameznih evr. držav in počakam, da otroci sami poimenujejo državo. Skupaj se nato pozdravimo v jeziku te države: „Buon giorno! Bon jour! Dober dan! Guten Tag! Hello! Buenos dias!“ Zastavice odlagam na sredino kroga, tako da nastane sonce. Sledi ogled in poimenovanje: „Das ist die Sonne.“ Napovem vsebino učne ure Danes bomo govorili o vremenu. Uganka: Kaj je na sličici? Otrokom pokažem zakrite risbice vremenskih znakov. Skupaj jih preštejemo. Nato jim dam navodilo, da naj ugibajo, kaj je narisano na risbica. S TPR metodo ponazorim nove besede. Sledi ogled risbic in poimenovanje vremenskih pojavov. Novo besedišče zlogujemo, ploskamo in ponazorimo s TPR metodo. K risbicam nato pripišem besede v slovenščini in nemščini.
-----------------------	--

PRIDOBIVANJE / USVAJANJE NOVE SNOVI	Delo v dvojicah: Wettermassage Otroci drug drugemu na hrbet rišejo vremenske znake, jih ugibajo in poimenujejo. Predstavitve pesmi Otrokom s pomočjo risbic in TPR metode predstavim besedilo pesmice o pajku. Nato jih vprašam, ali pesem že poznajo v slovenščini. Pesmico nato skupaj zapojemo v slovenščini. Učenje besedila, ritma in melodije S pomočjo TPR metode dam navodila za učenje besedila pesmi po metodi odmeva. Ko vse dele povemo, še enkrat skupaj ponovimo celotno pesem. S ploskanjem ritmično izgovarjamo besedilo. Sledi še učenje melodije. Petje in ples Pesmico večkrat pojemo in ponazorimo s TPR metodo.
URJENJE / VADENJE	2. ura Pozdrav Zapojemo pozdravno pesmico in se s pomočjo zastavic pozdravimo v različnih jezikih. Motivacija Pred pričetkom ure v učilnici skrijem risbice vremenskih znakov. Otrokom dam navodila, da jih poiščejo. Ko so vse risbice najdene, sledi ogled in poimenovanje v slovenščini, nemščini in angleščini. Pokažem italijansko zastavo ter povem, da me zanima, kako se tem vremenskim znakom reče v italijanščini. Vprašam otroke, če mogoče kdo ve, kako se poimenuje npr. sonce v italijanščini. Iščemo ustrezne besede. Novo besedišče (italijanščina) S pomočjo spletnega slovarja (PONS) poiščemo poimenovanja za vremenske znake v italijanščini. Poslušamo izgovorjavo ter ponavljamo. Novo besedišče zlogujemo, ploskamo in ponazorimo s TPR metodo. K risbicam nato pripišem besede v italijanščini. Did. igra: Bewegungsspiel Na različna mesta v učilnici razporedim zastavice. V različnih jezikih poimenujem vremenske znake, učenci pa stečejo k ustrezni zastavi ter samostojno še enkrat poimenujejo vremenski znak.

UPORABA ZNANJA / POVZETEK	Pesmica S pomočjo sličic in TPR metode zapojemo pesmico v nemščini, angleščini in slovenščini. Povem, da se bomo naučili zapeti pesmico še v italijanščini, pri angleščini pa še v hrvaščini. Predstavitel pesmi Otrokom nato predstavim besedilo pesmice o pajku v italijanščini. Sledi učenje besedila. Ko besedilo usvojijo vsi učenci, pesmico zapojemo. Mini Evrovizija (delo v trojicah) Povem, da bomo izvedli glasbeni nastop pesmice o pajku v različnih jezikih. Določim trojice. Trojice si izberejo eno državo, ki jo bodo zastopale. Trojice plešejo in pojejo v jeziku izbrane države, ostali otroci poslušajo ter nastopajoče nagradijo z aplavzom.
---------------------------	---

Primer 2: Travnik

Učiteljici: Mojca Foršek, prof. nem., Bernarda Škafar, prof. angl.

Ciljna skupina: skupina predšolskih otrok (5–6 let)

Datum izvedbe: 27. in 28. maj 2019

Področja dejavnosti v vrtcu	Učna ura je potekala v okviru nemščine in angleščine ter je prepletala več področij dejavnosti: JEZIK, NARAVA, GIBANJE, UMETNOST.
Čas trajanja	2 šolski uri
Tema	Travnik
V dejavnost vključeni jeziki	Vodilni jezik celotne učne ure pri nemščini je bila nemščina ter pri angleščini angleščina, vendar sta učni uri vključevali dejavnosti za usvajanje besedišča na temo travnik še v slovenščini, bosanščini in romščini.
Pričakovani dosežki	Otroci spoznavajo travnik kot življenjsko okolje, prepoznajo in poimenujejo nekatere travniške cvetlice in živali v slovenščini, nemščini, angleščini, bosanščini in romščini, narišejo travnik in svojo risbo predstavijo v različnih jezikih.
Kratek opis	Otroci spoznajo in usvojijo poimenovanja za travniške cvetlice in živali v različnih jezikih (slovenščina, nemščina, angleščina, bosanščina in romščina). Narišejo travnik in svojo risbo opišejo v različnih jezikih.
Gradivo, potrebno za izvedbo dejavnosti	Za izvedbo ure potrebujemo travnik ali slikovne aplikacije travniških cvetlic ter živali, računalnik, PowerPoint, telefon, risalni list in barvice.
Refleksija po končani izvedbi dejavnosti	Večjezična učna ura je bila izvedena z namenom, da otroci travniške cvetlice in živali poimenujejo v slovenščini, angleščini, nemščini, poleg tega pa še v bosanščini in romščini. Ura je posebej uspela, ker sva lahko vključili otroke priseljencev (bosanščina, romščina). Otroci so z velikim navdušenjem spoznavali poimenovanja v različnih jezikih. Pridobljeno večjezično besedišče smo nato nadgradili z ilustracijo travnika in razstavo lik. del, ob katerih so otroci predstavili svojo risbo in poljubno v različnih jezikih pripovedovali, kaj so narisali.
Odziv otrok	Učenci so tudi v skupnem pogovoru izrazili navdušenje nad raznojezično uro. Odgovorili so, da so se naučili, kako se imenujejo travniške cvetlice in živali v različnih jezikih. Še posebej pa so bili navdušeni, da so se naučili, kako njihovi prijatelji (otroci priseljencev) poimenujejo cvetlice in živali.

Učna priprava

Učiteljici: Mojca Foršek, prof. nem., Bernarda Škafar, prof. ang.		
Oddelek: 5–6 let		
Učni sklop: POLETJE	Učna enota: Na travniku	Tip učne ure: uvajanje, ponavljanje, usvajanje novega besedišča
UČNE OBLIKE: frontalna, skupinsko delo, delo v paru, individualno delo	UČNE METODE: pogovor, razlaga, konkretni prikaz, poslušanje, praktično delo, razgovor	
Učni pripomočki: travniške cvetlice, travniške živali, slikovne aplikacije, računalnik, telefon, risalni listi, barvice, vesel in žalosten obraz		
Vzgojno-izobraževalni cilji		
Učenci:		
- spoznavajo travnik kot življenjsko okolje, - prepoznajo in poimenujejo nekatere travniške cvetlice in živali v različnih jezikih, - likovno ustvarjajo in svojo risbo opišejo v različnih jezikih.		
Jezikovne strukture: poimenovanja za cvetlice, poimenovanja za živali, barve		

Potek učne ure

Faze učne ure	Dejavnosti učiteljev	Dejavnosti otrok
UVAJANJE / MOTIVACIJA	Pred opazovalnim sprehodom Stojimo v krogu in se pozdravimo. Igra: Ugani Otroke prosiva, da zaprejo oči. V dlan jima položiva cvet, list, travo ... S tipanjem skušajo ugotoviti, kaj imajo v dlani. Po tipanju sledi ogled in poimenovanje v slov., nem. in angl. Vprašava jih, kaj mislijo, o čem se bomo danes učili. Napoved Napoveva, da bomo današnjo učno uro preživeli zunaj z namenom, da bomo opazovali travnik (die Wiese, meadow). Zaznavanje s čutili Otroci s svojimi čutili (sluh, vonj, vid) zaznavajo svojo okolico. Sledi pogovor o tem, kaj so slišali, vonjali, videli. Spodbudiva jih, da naj predvidevajo, kaj vse bodo opazovali na travniku. Pri napovedih jih usmerjava s sličicami (cvetlice, živali).	Naredijo krog in se pozdravijo. Tipajo, ugibajo in poimenujejo. Razmišljajo o temi učne ure. Poslušajo. Zaznavajo okolico s svojimi čutili in sodelujejo v pogovoru. Sodelujejo v razgovoru.

PRIDOBIVANJE / USVAJANJE NOVE SNOVI	Dogovorimo se, kako se bomo na opazovalnem sprehodu obnašali (ne kričimo, ne uničujemo cvetlic, ne poškodujemo živali). Opazovalni sprehod (delo v skupinah) V vrečki iz blaga pripraviva sličice cvetlic in živali. Učenci izžrebajo sličice in poimenujejo: »die Blumen / the flowers, die Tiere / the animals«. Prosim jih, da se s pomočjo sličic razdelijo v 2 skupini (cvetlice, živali). Podava navodila za delo v skupinah: 1. skupina bo z učiteljico nemščine na travniku opazovala in nabrala travniške cvetlice. 2. skupina bo z učiteljico angleščine na travniku opazovala in s telefonom fotografirala travniške živali. Pri raziskovanju jih spremljava in jih usmerjava v samostojno raziskovanje. Ko skupine končajo z raziskovanjem, naredimo krog ter poimenujemo cvetlice in živali v slovenščini, nemščini in angleščini. Nato vprašava otroke, če bi znali še v kakšnem drugem jeziku poimenovati cvetlice in živali. S pomočjo otrok priseljencev se naučimo cvetlice in živali poimenovati še v bosanščini in romščini	Poslušajo navodila. Izžrebajo sličice, poimenujejo in se razdelijo v dve skupini. Poslušajo navodila, raziskujejo travnik, naberejo cvetlice in fotografirajo živali. Raziskujejo, opazujejo. Skupine z najino pomočjo poimenujejo cvetlice in živali v slovenščini, nemščini oz. angleščini. Otroci poimenujejo cvetlice in živali še v bosanščini in romščini.
URJENJE / VADENJE	Risanje (moj travnik) Otroci narišejo svoj travnik. Nato svoj travnik predstavijo in opišejo svojim prijateljem. Pri tem uporabljajo poimenovanja za cvetlice in živali v različnih jezikih. Risbice nato razstavimo v igralnici.	Narišejo travnik in ga predstavijo.
UPORABA ZNANJA POVZETEK	Evalvacija Otroci ocenijo učno uro, tako da se postavijo k ustreznemu obrazu (vesel, žalosten) in utemeljijo svojo odločitev.	Ocenijo učno uro in argumentirajo.
Opombe: V primeru lepega vremena uro izvedemo na travniku, drugače pa si pomagamo s slikovnimi aplikacijami, realijami, posnetki travnika na YouTube itd.		

Primer 3: Deli telesa

Učiteljici: Mojca Foršek, prof. nem., Bernarda Škafar, prof. angl.

Ciljna skupina: skupina predšolskih otrok (5–6 let)

Področja dejavnosti v vrtcu	Učna ura je potekala v okviru nemščine in angleščine ter je prepletala več področij dejavnosti: JEZIK, GIBANJE.
Čas trajanja	2 šolski uri
Tema	JAZ IN MOJE TELO: DELI TELESA
V dejavnost vključeni jeziki	slovenščina, angleščina, nemščina
Pričakovani dosežki	Otroci naj bi ob koncu ure s pomočjo pesmice znali poimenovati dele telesa v nemščini in angleščini.
Kratek opis	Otroci spoznajo pesem »Head and shoulders, knees and toes« v angleščini in nemščini (Kopf und Schultern, Knie und Fuß). Med poslušanjem pesmi otroci aktivno sodelujejo in ob omembi poimenovanja kažejo na določen del telesa. Učiteljica nemščine in učiteljica angleščine sta s predšolskimi otroki (5–6 let) izvedli vsaka po eno šolsko uro ločeno pri svojem predmetu. Otroci so skozi pesmico in TPR metodo usvajali in utrjevali nove besede v različnih jezikih.
Gradivo, potrebno za izvedbo dejavnosti	Slikovne kartice, računalnik, YouTube.
Refleksija po končani izvedbi dejavnosti	Otrokom je bila izvedena ura všeč, saj je vsebovala veliko gibanja in igre. Z različnimi aktivnostmi so otroci usvajali poimenovanja za dele telesa v različnih jezikih.

Primer 4: Zgodba Rokavička

Učiteljici: Mojca Foršek, prof. nem., Bernarda Škafar, prof. angl.

Ciljna skupina: skupina predšolskih otrok (5–6 let)

Področja dejavnosti v vrtcu	Učna ura je potekala v okviru nemščine in angleščine ter je prepletala več področij dejavnosti: JEZIK, NARAVA, GIBANJE.
Čas trajanja	2 šolski uri
Tema	Naslov področja: ZIMA – ŽIVALI POZIMI Tema: Zgodba ROKAVIČKA
V dejavnost vključeni jeziki	slovenščina, angleščina, nemščina
Pričakovani dosežki	Otroci naj bi ob koncu ure znali poimenovati nekaj živali v nemščini in angleščini ter povzeti zgodbo oz. prikazati pravilni vrstni red živali, kot so šle v rokavičko.
Kratek opis	Otroci spoznajo zgodbo Rokavička v različnih jezikih. Med poslušanjem zgodbe o rokavički otroci aktivno sodelujejo in razvrščajo živali po vrstnem redu, kakor so hodile v rokavičko. Učiteljica nemščine in učiteljica angleščine sta s predšolskimi otroki (5–6 let) izvedli vsaka po eno šolsko uro ločeno pri svojem predmetu. Otroci so skozi različne igre in TPR metodo usvajali, ponavljali in utrjevali nove besede v različnih jezikih.
Gradivo, potrebno za izvedbo dejavnosti	Živali iz zgodbe (ilustracije), rokavička, računalnik, PPT predstavitev, internet, YouTube.
Refleksija po končani izvedbi dejavnosti	Večini otrok je bila zgodba znana, zato so tudi približno vedeli, katera žival je na vrsti, da »skoči« v rokavičko. Ura jim je bila všeč, saj so aktivno sodelovali pri pripovedovanju zgodbe. Z različnimi igrami in TPR so otroci usvajali poimenovanja za živali v različnih jezikih.

Primer 5: Evropski dan jezikov

Učiteljici: Mojca Foršek, prof. nem., Bernarda Škafar, prof. ang.

Ciljna skupina: 1.–3. r (1 VIO)

Datum izvedbe: 27. in 28. september 2021

Predmet(i)	Učne ure so potekale v okviru nemščine in angleščine ter so prepletale več predmetnih področij: TUJI JEZIKI, SPOZNAVANJE OKOLJA, GLASBENA UMETNOST, LIKOVNA UMETNOST in ŠPORT.
Čas trajanja	4 šolske ure
Tema	Naslov področja: AKTUALIZACIJSKI SKLOP Tema: EVROPSKI DAN JEZIKOV (EDJ)
V dejavnost vključeni jeziki	- nemščina in angleščina kot učna jezika - različni evropski jeziki – učenci so bili izpostavljeni posameznim besedam in enostavnim povedim v različnih jezikih.
Pričakovani dosežki	Učenci se seznanijo s pomenom EDJ, spoznajo evropske države in njihove jezike, usvojijo nekaj osnovnih fraz v jeziku določene države, s pomočjo različnih virov poiščejo podatke o posamezni državi, rišejo, pišejo, ustvarjajo in izdelajo plakat, pojejo pesem v jeziku izbrane države ter posnamejo video.
Kratek opis	Učiteljici sta z učenci 1. VIO izvedli 4 šolske ure na temo EDJ. Učence sta želeli seznani s pomenom EDJ, jim predstaviti evropske države in njihove jezike. Vsak razred je izžrebal eno državo oz. en jezik. Učenci so s pomočjo IKT usvajali in se naučili nekaj osnovnih fraz v jeziku določene države. Prav tako so s pomočjo IKT poiskali podatke za posamezno državo ter izdelali plakat. Na koncu pa so na spletu poiskali še znano pesem v posameznem jeziku, se jo naučili zapeti in nanjo zaplesati. Vsak razred je nato v avli šole predstavil svojo državo, povedal nekaj besed in fraz, ki so se jih naučili, ter predstavil tudi pesmico v jeziku izbrane države.
Gradivo, potrebno za izvedbo dejavnosti	Za izvedbo ur sva potrebovali plakat EDJ, zemljevid EU, računalnik, internet, YouTube, barvni šelešamer, barvice, škarje, lepilo, brošuro <u>Larino jezikovno popotovanje po Evropi</u>
Refleksija po končani izvedbi dejavnosti	Večjezične učne ure so bile izvedene z namenom, da učenci poleg maternega jezika ter jezikov, ki se jih učijo v šoli, spoznajo še nekatere jezike držav članic EU. Ure so bile učencem zelo zanimive, saj so lahko evropske države in njihove jezike spoznavali s pomočjo IKT. Veliko zanimanja je bilo za učenje novih besed kot npr. števil, vljudnostnih fraz, pozdravov, predstavitev oseb itd.
Odziv učencev	Učenci so tudi v skupnem pogovoru izrazili navdušenje nad raznojezično uro. Odgovorili so, da je bila ura drugačna od ostalih in da so se naučili veliko uporabnih stvari, npr. kako se šteje do 10 v različnih jezikih, kako nekoga pozdraviti, se mu zahvaliti, mu pritrditi ali zanikati ter se predstaviti v tujem jeziku. Še posebej pa so bili navdušeni, da so lahko znanje, ki so ga usvojili, predstavili ostalim učencem naše šole in tako primerjali podobnosti in razlike med posameznimi jeziki. Nekateri so tudi povedali, da bi se v šoli radi učili še kakšnega tujega jezika.

Učna priprava

Mojca Foršek, Bernarda Škafar		
Razred: 1.–3. r		
Učni sklop: AKTUALIZACIJSKI SKLOP	Učna enota: Evropski dan jezikov	Tip učne ure: uvajanje, ponavljanje, usvajanje novega besedišča
UČNE OBLIKE: frontalna, skupinsko delo, delo v paru, individualno delo	UČNE METODE: pogovor, razlaga, konkretni prikaz, poslušanje, praktično delo, razgovor	
Učni pripomočki: plakat EDJ, zemljevid EU, računalnik, internet, YouTube, barvni šeleshamer, barvice, škarje, lepilo, brošura Larino jezikovno popotovanje po Evropi		
Vzgojno-izobraževalni cilji		
Učenci:		
- se seznani s pomenom EDJ; - spoznajo evropske države in njihove jezike; - usvojijo nekaj osnovnih jezikovnih fraz v jeziku določene države; - s pomočjo različnih virov poiščejo podatke za posamezno državo; - rišejo, pišejo, ustvarjajo in izdelajo plakat; - pojejo pesem v jeziku izbrane države ter posnamejo video.		
Jezikovne strukture: števila do 10, pozdravi, vljudnostne fraze (hvala, prosim, da, ne)		

Faze učne ure	AKTIVNOSTI UČITELJA	AKTIVNOSTI UČENCEV
UVAJANJE / MOTIVACIJA	1. ura Slikanica Pozdravim učence in s pomočjo povezave pokažem <u>Slikanico</u> . Dam navodilo, da si ogledajo slike in ugibajo, o čem govori zgodba. Nato jim predvajam zgodbo (klikni na posnetek na spletni strani). Po poslušanju sledi razgovor o jezikih, o učenju jezikov ... V razgovor vključim tudi plakat EDJ. Kaj je na plakatu narisano in napisano? Kaj predstavlja simbol v spodnjem desnem kotu? Evropska zastava. Napoved Danes bomo govorili o Evropskem dnevu jezikov. Spoznali bomo različne evropske jezike.	Učenci pozdravijo, si pozorno ogledajo slikanico ter sodelujejo v razgovoru. Poslušajo zgodbo. Sodelujejo v razgovoru. Opazujejo plakat, sodelujejo v razgovoru. Poslušajo napoved.

PRIDOBIVANJE / USVAJANJE NOVE SNOVI	Zemljevid Evrope Na tablo projiciram <u>Interaktivni zemljevid</u>. Poiščemo, kje leži Slovenija ter vse ostale države, ki jih učenci že poznajo. Sledi razgovor o jezikih, ki jih govorijo v posameznih državah. Učenci naštevajo besede, ki jih poznajo v različnih jezikih. Pri tem jih spodbujam, da poiščejo besede, ki niso samo angleške ali nemške.	Ogledajo si zemljevid Evrope, poiščejo Slovenijo in države, ki jih že poznajo. Poimenujejo jezike ter naštevajo različne besede.
	Ogled posnetka <u>Evropski dan jezikov</u>	Ogledajo si posnetek, pozorno poslušajo in sodelujejo.
	Brošura Popotovanje po Evropi Učence s pomočjo brošure <u>Larino jezikovno potovanje po EU</u> seznanim z državo oz. jezikom, ki ga bomo podrobno spoznali. Poslušamo in preberemo besede ter jih izgovarjamo.	Učenci opazujejo, poslušajo besede v tujem jeziku, jih ponavljajo in se urijo v pravilni izgovorjavi.
	Za konec se igramo interaktivno igro <u>Sestavljanke</u> (pozdravi v različnih jezikih)	Sodelujejo v didaktični igri.
	Iskanje podatkov Povem, da bomo s pomočjo različnih virov poiskali naslednje podatke: država, lega na zemljevidu, obris države, zastava, znamenitosti (umetniki, turistične znamenitosti, hrana in pijača, znane osebnosti ...) Pri delu si bomo pomagali z naslednjimi povezavami: <u>Interaktivni zemljevid</u> <u>Zastave</u> <u>Znamenitosti</u>	S pomočjo učitelja in različnih virov iščejo podatke.

UORABA ZNANJA /URJENJE / VADENJE POVZETEK	2. ura Plakat Učencem povem, da bomo naredili plakat, s katerim bomo predstavili izbrano državo. Razdelim jih v skupine ter jih seznanim z nalogo: 1. skupina: napiše besede v tujem jeziku (glej <u>Larino jezikovno potovanje po EU</u>) 2. skupina: nariše zastavico ter izdela obris države (glej <u>Pobarvanka zastave</u> <u>Pobarvanka države</u>) 3. skupina: nariše, napiše, izreže, različne znamenitosti (glej <u>Znamenitosti</u>) 4. skupina: zapiše, nariše, izreže znane osebnosti (glej internet in <u>Interaktivni zemljevid</u>) 5. skupina: napiše, nariše in izreže hrano in pijačo (glej internet in <u>Interaktivni zemljevid</u>) 6. skupina: na YouTubu poišče pesem v določenem jeziku. Pripravi besedilo in koreografijo. Na tablo pritrdim barvni šeleshamer. Na sredino napišem ime države in jezika. Skupine po določenem zaporedju prihajajo k tabli ter prilepijo sličice, pripišejo ključne besede. Plakat razstavimo v avli šole.	Učenci poslušajo, opazujejo. Po skupinah iščejo podatke, pišejo, rišejo ter izrezujejo. Skupine predstavijo svoje gradivo.
	Evrovizija (pesem): Učenci poslušajo pesmico, ki so jo izbrali sošolci. Pesem večkrat pozorno poslušamo, se jo naučimo ter jo večkrat zapojemo. Lahko si izmislimo tudi koreografijo. Za konec posnamemo video za šolsko Evrovizijo.	Učenci poslušajo, pojejo ter plešejo. Sodelujejo v snemanju videa.

Vrtec Ciciban Sevnica

Primer 1: Barve

Vzgojiteljica: Petra Terlep

Ciljna skupina dejavnosti: skupina predšolskih otrok (5–6 let)

Področja dejavnosti v vrtcu	Dejavnost je potekala v slovenščini in nemščini v sklopu dejavnosti na področju JEZIKA in DRUŽBE.
Čas trajanja	Ponavljajoča se dejavnost: večkrat do približno 30 minut.
Tema	Barve
V dejavnost vključeni jeziki	slovenščina in nemščina
Pričakovani dosežki	Otroci naj bi spoznali in skušali usvojiti nemške besede za poimenovanje barv.
Kratek opis	Vzgojiteljica s pomočjo barvic otroke spodbudi k poimenovanju barv v nemškem jeziku. Otroci barve poimenujejo v slovenskem in nato še v nemškem jeziku. Po prostoru iščejo predmete različnih barv in poimenujejo barve. Otroci v svoji (prosti) igri poimenujejo barve v nemškem jeziku.
Gradivo, potrebno za izvedbo dejavnosti	Barvice različnih barv, različni predmeti iz okolice oz. prostora.
Refleksija po končani izvedbi dejavnosti	Otroci so bili zelo motivirani za izvedbo dejavnosti.

Primer 2: Predstavljanje

Vzgojiteljica: Petra Terlep

Ciljna skupina dejavnosti: skupina predšolskih otrok (5–6 let)

Področja dejavnosti v vrtcu	Dejavnost je potekala v slovenščini in nemščini v sklopu dejavnosti na področju JEZIKA in DRUŽBE.
Čas trajanja	Ponavljajoča se dejavnost: večkrat do približno 30 minut.
Tema	Predstavljanje: "Jaz sem ... Kdo si ti ?" (prevod v nemščino: "Ich bin ... Wer bist du?")
V dejavnost vključeni jeziki	slovenščina in nemščina
Pričakovani dosežki	Otroci naj bi spoznali in skušali usvojiti vzorec za predstavitev.
Kratek opis	V skupino pride otrokom neznana vzgojiteljica in se jim predstavi v nemščini, pripoveduje jim, od kod je prišla, sprašuje, kam je prišla, oblikuje z otroki pogovor, ki vodi v nadaljnjo igro, tudi prepevanje ob spremljavi instrumenta. Otroke spodbudi, da se tudi sami predstavijo v nemščini. Dejavnost se večkrat ponovi.
Gradivo, potrebno za izvedbo dejavnosti	Izletniška potovalka, zemljevid, mala ritmično-melodična kitara "ukulele".
Refleksija po končani izvedbi dejavnosti	Zelo pozitivno vlogo odigra 'animacijski lik' (oseba, ki je ne poznajo, preoblečena oseba); otroci so zelo motivirani za izvedbo dejavnosti.

Večjezične dejavnosti v osnovni šoli

Dvojezična osnovna šola Dobrovnik /
Kétnyelvű Általános Iskola Dobronak

Primer: Telo in zdravje

Učiteljici: Laura Gerenčer, prof. ang., Urška Car, prof. nem.

Ciljna skupina: 2. razred

Datum izvedbe: 14. februar 2019

Predmet v šoli	Tuji jezik – nemščina
Čas trajanja	1 šolska ura
Tema	Telo in zdravje, deli telesa
V dejavnost vključeni jeziki	slovenščina, angleščina, nemščina
Pričakovani dosežki	- razvijanje posameznikove raznojezičnosti (poimenovanje osnovnih delov telesa v različnih jezikih); - razvijanje osnovnih strategij poslušanja in slušnega razumevanja; - razvijanje spontanega sporazumevanja v tujem jeziku
Kratek opis	Učenci bodo utrdili poznavanje besedišča na temo deli telesa v nemščini in spoznali paralelne izraze v angleščini skozi pesem. Prav tako bodo spoznali in izdelali zastavi dveh držav, v katerih se pretežno uporabljata nemščina in angleščina (npr. Avstrija, Nemčija, Velika Britanija, ZDA ...). Na koncu bodo usvojeno znanje ponovili z dvema aktivnostma.
Gradivo, potrebno za izvedbo dejavnosti	- tri škatle; - besede v nemščini in angleščini (deli telesa) na listkih; - papir in lesene palčke za izdelavo zastavic; - YouTube posnetek pesmic (računalnik, zvočniki, projektor)
Refleksija po končani izvedbi dejavnosti	Dejavnost je potekala po načrtu. Nekoliko več časa, kot je bilo predvideno, je bilo potrebno za izdelovanje zastavic. Sam način izvedbe raznojezične ure lahko uporabimo tudi pri drugih temah in tudi s kombinacijo drugih jezikov.
Odziv učencev	Učencem se je ura zdela zelo zanimiva in naučili so se kar nekaj novih izrazov v angleščini.

Učna priprava

Učiteljica	Razred	Predmet	Datum	Ura
Urška Car Laura Gerenčer DOŠ Dobrovnik - Kétnyelvű Általános Iskola Dobronak	2.	Tuji jezik nemščina	14. februar 2019	4.
Učna tema	Deli telesa			
Učna enota	Deli telesa v angleščini in nemščini			
Vzgojno izobraževalni cilji	- učenci ponovijo in utrjujejo besedišče – deli telesa v nemščini; - učenci spoznajo besedišče – deli telesa v angleščini; - učenci spoznajo nemško in britansko zastavo; - učenci se predstavijo v angleščini			
Učne metode	metoda prikazovanja, metoda opazovanja in zaznavanja			
Učne oblike	frontalna in individualna oblika, delo v skupini			
Učila in učni pripomočki	- YouTube posnetek; - papir z zastavami, lesene paličice, barvice, lepilo			
Viri	Internet, YouTube			
Potek dela				
Uvod	Učiteljica za nemščino (Urška Car) v nemščini predstavi učencem učiteljico angleščine. Učiteljica angleščine se predstavi še v angleščini in sprašuje učence <i>‘My name is Laura. What’s your name?’</i> . Učenci se predstavijo v angleščini.			
Učenje in utrjevanje skozi pesem	Učiteljica za nemščino pove učencem, da bodo učiteljici angleščine pokazali, kako so se naučili pesem o delih telesa (<i>Kopf, Schulter, Knie und Fuss</i>). Učenci s pomočjo posnetka na <i>Youtubu</i> zapojejo in kažejo na dele telesa. Po končani pesmi učiteljica za angleščino učencem pove, da pozna to pesem v angleščini. Učencem predvaja angleško verzijo na <i>Youtubu</i> (<i>Head, shoulders, knees and toes</i>) ter hkrati kaže na dele telesa. Po koncu predvajanega posnetka se prime za glavo, ramena, kolena, prste na nogi itd. in učence sprašuje <i>‘What is this?’</i> . Nato pove učencem, da lahko zdaj zapojejo skupaj pesem še v angleščini. Učenci ob posnetku pojejo in kažejo na dele telesa.			
Izdelovanje zastavic in aktivnost prepoznavanja besed	Učenci dobijo papirje z nepobarvanima nemško in britansko zastavo. Učenci s pomočjo slike na projektorju ustrezno pobarvajo zastavi ter ju zalepijo na leseno paličico. Nato učiteljici povesta, da bodo slišali naključne besede (za poimenovanje delov telesa) v angleščini in nemščini, vsakokrat pa naj dvignejo zastavo ustreznega jezika.			
Zaključek	Za konec pride vsak učenec k tabli. Pred tablo so tri škatle, ena z nemško zastavo, ena z britansko zastavo in ena s pomešanimi besedami. Vsak učenec izvleče po eno besedo, jo prebere na glas in da v ustrezno škatlo. Ko je to storil vsak učenec, skupaj izpraznimo škatli in pogledamo, koliko pravih besed je v posamezni škatli.			

Dvojezična osnovna šola I Lendava /
1.Sz. Lendvai Kétnyelvű Általános Iskola

Primer: Hrana in pijača

Učiteljica : Brigita Koren, prof. ang.

Ciljna skupina: 3. razred

Datum izvedbe: 6. februar 2019

Predmet v šoli	TJ angleščina
Čas trajanja	1 šolska ura
Tema	Kultura prehranjevanja (hrana in pijača)
V dejavnost vključeni jeziki	angleščina, madžarščina, slovenščina
Pričakovani dosežki	- krepitev posameznikove raznojezičnosti (poimenovanje hrane); - razvijanje medkulturne zmožnosti ob primerjavi kulture prehranjevanja; - razvijanje osnovnih strategij poslušanja in slušnega razumevanja; - razvijanje spontanega sporazumevanja v tujem jeziku
Kratek opis	Učenci se bodo pogovarjali o svoji najljubši hrani, nato pa povezali različne jedi z državami, iz katerih le-te izvirajo. Tako bodo spoznali raznolikost držav in kultur preko hrane. Nato bodo poslušali zgodbo o dveh miših.
Gradivo, potrebno za izvedbo dejavnosti	- slike različnih vrst hrane iz različnih držav; - slike zastav različnih držav; - delovni list; - knjiga: Town Mouse and Country Mouse; - papirnati krožniki in slike različnih vrst hrane
Refleksija po končani izvedbi dejavnosti	Pri izvedbi ure je večina stvari potekala po načrtu. Učenci naj bi že poznali predstavljeno hrano oz. jim jo je potrebno predstaviti. Seveda se dejavnost lahko izvede v kombinaciji različnih jezikov. Lahko se nadgradi z uro gospodinjstva, pri kateri bi otroci tudi skuhali katero od enostavnih jedi.
Odziv učencev	Učencem se je ura zdela zanimiva in poučna.

Učna priprava

ŠOLA/ISKOLA DOŠ I LENDAVA 1. SZ. LENDVAI KÁI	Sprotna priprava na vzgojno-izobraževalno delo ÓRAVÁZLAT	Predmet/Tantárgy TJA
Učiteljica/Tanár: Brigita Koren		Šolsko leto/Tanév 2018/19
Razred/Osztály 3. b, c	Zaporedna št. ur/Óraszám 34.	Datum/Dátum 6. februar 2019/ 2019. február 6.
Tematski sklop:/Témakör:		Prehrana/Táplálék
Vsebina:/Az óra anyaga:		Kultura prehranjevanja/A táplálkozás kultúrája
Cilji učne ure/Az óra céljai Učenci/A tanulólok - krepitev posameznikove raznojezičnosti (poimenovanje hrane) / <i>többsz nyelvűség tudósítása (az ételek megnevezése);</i> - razvijanje medkulturne zmožnosti ob primerjavi kulture prehranjevanja/a <i>táplálkozás kultúrája összehasonlítása;</i> - razvijanje osnovnih strategij poslušanja in slušnega razumevanja/hallásutáni <i>szövegértés fejlesztése;</i> - se preizkušajo v spontanem sporazumevanju v tujem jeziku/spontán <i>próbalások megnyilatkozásban angol nyelven;</i> - spoznajo izvirno besedilo v angleščini (pravljica)/szövegismertetés <i>angol nyelven (mese)</i> Tip učne ure/Az óra típusa - uvajalna/bevezető óra; - obravnava nove snovi/új ismereteket feldolgozó óra; - ponavljanje/ismétlő óra		
Učne oblike/Tanítási formák	Učne metode/Tanítási módszerek	Učni pripomočki in učna sredstva/Tanesszközök
individualna/egyéni	razgovor/megbeszélés	učni listi/feladatlap
skupinska/csoportos	demonstracija/szemléltetés	i-tabla/interaktív tábla
delo v paru/ párban való munka	delo z besedilom/ szövegelemzés	predstavitveni računalnik + projektor/számítógép és vetítő
delo s konkretnim materialom/ munka konkrét anyaggal	poslušanje/hallgatás/figyelés	slike (zastave, hrana)/képek (zászlók, ételek)
	sodelovalno učenje/kooperatív tanulás	Viri/Források
	izkušénjsko učenje/tapasztalati tanulás	Penguin young readers: Town Mouse and Country Mouse
		internet/világháló

		strokovna literatura:/ szakirodalom: Mihaela Brumen: Didaktični nasveti English for Primary Teachers
--	--	---

POTEK DELA/A MUNKA FOLYAMATA

	Dejavnosti učitelja/Tanári tevénytés	Dejavnosti učenca/učencev/Tanulói tevékenység
1. Uvodni del/ Bevezetés motivacija ugotavljanje predznanja, diagnostika	Pozdravimo se, nato še prisotne goste in angleškega pomočnika. Povabim jih v krog. Sprašujem: <i>What's your favourite food/drink?</i> <i>Igra s kocko</i> Učencem podam kocko ter sprašujem: <i>Do you like broccoli?</i> Vprašam po tipični hrani iz naših krajev: <i>What typical food from Slovenia/Hungary do we eat in Lendava?</i> <i>Do you like pereci/langoš/potica/gibanica?</i> Pokažem slike, ki prikazujejo tipično hrano iz različnih držav. Opozorim jih na zastave na tabli. 4. Igra razporejanja Na glas preberem imena jedi na slikah.	Pozdravijo. Sedejo v krog. Odgovorijo na vprašanje. Povedo, katera je njihova najljubša hrana oz. pijača. Se sprašujejo med sabo. <i>What's your favourite food/drink?</i> Učenci nadaljujejo s podajanjem kocke, se sprašujejo in odgovarjajo, glede na sliko, ki se prikaže. Odgovarjajo. Opisujejo hrano na slikah. Ugotavljajo, katerim državam pripadajo zastave. Postavijo se k zastavi države, iz katere izvira imenovana jed.

2. Glavni del/Tárgyalás vodeno delo sodelovalno učenje samostojno delo delo v paru	<i>Napoved:</i> Vprašam, če so jim všeč zgodbe, in jim pokažem knjigo, ki jo bomo obravnavali. <i>What can you see?</i> <i>Where are they?</i> <i>Zgodba: Town Mouse and Country Mouse</i> Pripovedujem zgodbo. Spodbujam učence k sodelovanju in izražanju v celih povedih. Sprašujem: <i>Where do you live?</i> <i>Where do you buy your food?</i> <i>Do you buy pereci at the supermarket?</i> <i>Who makes them?</i> Pripravimo kosilo za miško Razdelim papirnate krožnike in kuverte, ki vsebujejo slike hrane in pijače.	Po platnici knjige ugotavljajo, kaj bi lahko bila vsebina zgodbe. Opišejo platnico in ugibajo o vsebini. Aktivno sodelujejo pri pripovedovanju, glede na znanje angleškega jezika se odzivajo s posameznimi besedami ali v celih povedih. Samostojno opisujejo, kaj vidijo, ali odgovarjajo na vprašanja. <i>I can see...</i> <i>There is/are...</i> Spoznajo, da tudi v našem kraju kupujemo hrano v samopostrežnih trgovinah, čeprav živimo na podeželju. Spoznajo tudi, da nekatere jedi pripravimo doma, ker jih ne moremo kupiti v trgovinah. V paru izbirajo med slikami, zalepijo slike na papirnate krožnike in opisujejo, kaj bi ponudili miški za kosilo. <i>We eat...</i> <i>We drink...</i>
OPOMNIK: - dodatna aktivnost	Učni list Povezovanje besed s slikami.	Učenci preberejo izraze na eni strani in jih povežejo z ustreznimi slikami na drugi, nato zapišejo besede na dano črto.

3. Zaključek z evalvacijo/Befejezés samoevalvacija dela (posameznika, skupine) <i>Učenci sproti preverjajo rešitve nalog in izrazijo svoje občutke ob zaključku ure.</i> evalvacija dela v uri/urah (učitelj) <i>Sproti preverjam, če so učenci razumeli navodila, ali jim je všeč zgodba, ki so jo slišali, in dajem dodatna navodila, v kolikor je to potrebno.</i>	1. Vprašam, kako jim je bila všeč ura in kako se počutijo. <i>How do you feel now?</i> <i>Who feels good/great/wonderful?</i>	Odgovorijo: I'm hungry/happy... Dvignejo roke glede na počutje. Poslovijo se.
--	--	--

Opombe/Megjegyzések
Priloga/-e/Mellékletek UL- povežejo dane besede in slike, zapišejo izraze slike (zastave, hrana)
Nadarjeni/Tehetséges tanulók Nadarjene učence spodbujam k samostojni tvorbi povedi in rabi novega besedišča v njih.
Učenci z učnimi težavami Večkratno (ustno) ponavlja je novih izrazov. Dodatna navodila.

Town Mouse and Country Mouse

Poveži besede z ustreznimi slikami in jih prepisi na črto. / Kösd össze a szavakat a képekkel és írd le a szavakat a vonálra!

 _____	apple tree
 _____	mouse
 _____	bus
 _____	milk
 _____	cow
 _____	apples
 _____	cheese

Osnovna šola Milana Šuštaršiča Ljubljana

Primer 1: Velika noč

Učiteljici: Anja Peternel, prof. nem., Ana Markovčič, prof. ang.

Ciljna skupina: 4. razred

Datum izvedbe: 24. april 2019

Predmet(i) v šoli	TJ angleščina; 6 učencev obiskuje tudi nemščino kot neobvezni izbirni predmet.
Čas trajanja	1 šolska ura
Tema	Velika noč
V dejavnost vključeni jeziki	slovenščina kot učni jezik, angleščina za komunikacijo med učiteljema, angleščina in nemščina
Pričakovani dosežki	Učenci so ob koncu učne ure znali poimenovati določene besede v angleščini in nemščini, ki so se navezovala na temo velika noč. Učenci so znali v obeh jezikih napotiti sošolca do določenega cilja.
Kratek opis	Učenci so se v angleščini in nemščini naučili izraze, ki so povezani z veliko nočjo (velikonočni zajec, čokoladna jajca, voščilnica za veliko noč). Učenec se je med igro 'Iskanje čokoladnih jajc' v razredu naučil in utrjeval smeri (levo, desno, naravnost, nazaj).
Gradivo, potrebno za izvedbo dejavnosti	Kot učni pripomoček sva imeli učiteljici dve košari z velikonočnim zajčkom, čokoladnimi jajčki in voščilnico za veliko noč. Za smeri sva naredili kartončke z napisi v obeh jezikih.
Refleksija po končani izvedbi dejavnosti	Učencem je bila učna ura zanimiva, ker sva jo vodili dve učiteljici. Všeč jim je bilo, ker sva se med seboj pogovarjali v angleščini in hkrati v nemščini. V angleščini so vse razumeli, v nemščini pa sprva samo tisti, ki se jezika tudi učijo. Vendar so tudi ostali takoj povezali in razumeli, o čem se pogovarjava. Najbolj jim je bilo všeč, ko smo se s pomočjo igrice in tekmovalnih nalog učili novih besed. Ko smo na koncu po razredu iskali čokoladna jajčka, jim je bilo všeč, ker so morali v angleščini oz. v nemščini opisovati sošolcu pot do čokolade, pa čeprav se določena oseba nikoli ni učila nemščine v šoli.

Učna priprava

Splošni podatki	
Učiteljici:	Anja Peternel, Ana Markovčič
Predmet:	Nemščina in angleščina
Razred:	4. b razred
Šola:	OŠ Milana Šuštaršiča
Datum:	24. april 2019
Učni sklop:	Prazniki
Učna enota:	Velika noč
Učne metode:	Razgovor, demonstracija, razlaga
Učne oblike:	Frontalni pouk, delo v skupinah, delo v parih
Učni pripomočki:	Košara, zajček, čokoladna jajca, slikovni material, kartice z ilustracijami, kartice z novimi besedami
Učila:	/
Vzgojno-izobraževalni cilji:	Učenec zna prepoznati in povezati stvari iz košare z ustrezno besedo na kartici (v angleščini in nemščini). Učenec se uri v slušnem razumevanju ter ob tem ponovi nove besede. Učenec zna povedati smeri (levo, desno, naravnost, nazaj). Učenec razume navodila in se premika po navodilih po prostoru.

Faze učne ure in čas	Učne oblike	Dejavnosti učiteljice	Dejavnosti učenk/učencev	Učni cilji	Učni pripomočki/učila
Uvod (12 min)	Frontalni pouk	Pozdraviva učence v obeh jezikih (najprej v angleščini, nato v nemščini). Vprašava jih, kaj smo praznovali ta vikend in ali smo bili v ponedeljek v šoli. Hkrati jim pokaževa zajčka, čokoladna jajčka in voščilnici in na glas ponovijo za nama besede v angleščini in nemščini. (Easter bunny, Easter eggs, Happy Easter! der Osterhase, das Osterei, Frohe Ostern!)	Učenci pozorno opazujejo predmete, ki jih učiteljica postopoma odkriva, ter jih poimenujejo.	Učenci s pomočjo učnih pripomočkov prepoznajo nove besede. Učenci znajo poiskati ustrezno besedo k predmetu v košari.	Košara, zajček, čokoladna jajca, voščilnica za veliko noč.

Utrjevanje I. del (8 min)	Delo v skupinah	Učence razdelimo v dve skupini po 10 učencev. Vsak izvleče zastavico (angleško ali nemško) in se postavi k ustrezni košari. V eni košari so predmeti in kartice v angleškem jeziku, v drugi pa predmeti in kartice v nemškem jeziku. V skupini morajo učenci poiskati ustrezen par: predmet in besedo, ki ga poimenuje. Nato se skupini zamenjata.	Učenci poskušajo poiskati ustrezno besedo k predmetu iz košare. Nato na glas ponovijo besede v določenem jeziku.	Učenci prepoznajo predmete in zraven poiščejo ustrezno besedo.	2 košari, 2 zajčka, več čokoladnih jajc, 2 voščilnici, kartice z novimi besedami v angleškem in nemškem jeziku.
Utrjevanje II. del (5 min)	Frontalni pouk	Učitelj pozove učence, naj vstanejo. V nemščini in angleščini predstavi besede za opis smeri (levo, desno, naravnost, nazaj). Učenci ob razlagi sodelujejo tako, da se premikajo (stopijo ali skočijo en korak v določeno smer).	Učenci vstanejo in po navodilih stopajo ali skačejo v določeno smer.	Učenci prepoznajo navodilo ter nanj čim hitreje odreagirajo.	Kartice z besedami (left, right, forward, backward, links, rechts, geradeaus, zurück).
Ponovitev I. del (5 min)	frontalni pouk	S pomočjo igre 'Dan noč' učitelj poda učencem navodilo (left – right ali links – rechts); učenec se mora kar najhitreje odzvati in premakniti v ustrezno smer.	Učenci pozorno poslušajo učiteljevo navodilo in se ustrezno premaknejo v določeno smer. Kdor se zmoti, se usede in izpade iz igre.	Učenci vadijo smeri v levo in desno v obeh jezikih.	

Ponovitev III. del (10 min)	Delo v parih	Ponovimo smeri s pomočjo igre 'Kje je čokoladno jajce?' Učenci se razvrstijo v pare. En učenec gre ven iz učilnice. Učiteljica skrije čokoladno jajce in drugi učenec bo z navodili pripeljal prvega učenca k jajcu. Postopek ponavljamo, dokler ne pridejo na vrsto vsi učenci. V katerem jeziku bo učenec usmerjal svojega sošolca, pa določi zastava, ki jo potegne iz košare.	Učenci dajejo sošolcem navodila, kako naj se premikajo po učilnici, da pridejo do cilja.	Učenci znajo poimenovati smeri in se znajo premikati po prostoru na podlagi navodil, ki jih dobijo.	Čokoladna jajca.
Zaključek (5 min)	Frontalni pouk	Učitelj razdeli učencem vprašalnik.	Učenci dopolnijo vprašalnik.		

Primer 2: Jeziki, prisotni na šoli

Učiteljice : Anja Peternel, Zorka Herman, Maja Ambrožič, Nina Tomažič

Ciljna skupina: 1.–9. razred

Datum izvedbe: oktober 2021

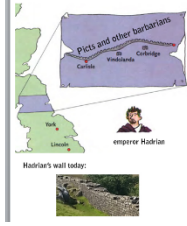
Predmet(i)	Šolska prireditev
Čas trajanja	3 ure
Tema	Šolska prireditev za učence, starše in učitelje z naslovom Raznovrstnost nas bogati
V dejavnost vključeni jeziki	jeziki, prisotni na šoli
Pričakovani dosežki	Učenci, učitelji in starši razvijajo pozitiven odnos in naklonjenost do drugih jezikov in kultur, ki so navzoče na naši šoli. Učenci, učitelji in starši razvijajo pozitiven odnos do okolja, ki sprejema in vključuje učence z različnimi jezikovnimi in kulturnimi ozadji. Učenci razvijajo motivacijo za učenje drugih jezikov in širjenje znanja o drugih jezikih.
Kratek opis	V oktobru smo imeli na šoli prireditev Raznolikost nas bogati, ki jo vsako leto pripravljamo v sklopu projekta Jeziki štejejo. Letošnji nastop smo poimenovali 'S pravljico v svet'. Učenci, katerih materni jezik ni slovenščina, so v svojem maternem jeziku prebirali odlomke iz različnih svetovno znanih pravljic, ljudskih zgodb ali basni. Tako smo prisluhnili pravljicam v bosanščini, italijanščini, angleščini, hebrejščini, ruščini, arabščini in latinščini. Učenka iz Ukrajine nas je tudi s plesom popeljala v Ukrajino. Učenci od 1. do 5. razreda so za popestritev in zanimivo podobo odra ilustrirali različne odlomke iz pravljic in basni. Na odru so se nam pridružili tudi učenci angleškega dramskega krožka, ki so nam v angleščini odigrali duhovit skeč 'The Ice Drama'. Učenci Otroškega pevskega zbora so nam zapeli pesmi 'Dežela branja' in 'Kje živi pravljica'. Mladinski pevski zbor pa je v angleščini zapel 'Over The Rainbow' in v češčini poskočno pesem 'Tancuj tancuj'. Za starše in učence smo pripravili tudi manjšo razstavo knjig v različnih jezikih, predmetov, ki so tipični in tradicionalni iz določenih držav, poskusili pa smo tudi bonbone iz Rusije.
Gradivo, potrebno za izvedbo dejavnosti	Knjige, pravljice, basni v različnih jezikih. Tipični in tradicionalni predmeti iz določenih držav.
Refleksija po končani izvedbi dejavnosti	Učenci, učitelji in starši so bili navdušeni nad prireditvijo, zato smo se odločili, da bo postala ta prireditev tradicionalna, saj vsi spoznavamo kulturo in jezik naših učencev, ki prihajajo iz drugih okolij.

Primer 3: Rimljani v Britaniji

Učiteljica in učitelj: Gašper Kvartič, Lea Kofler

Ciljna skupina: 6. razred

Datum izvedbe: 10. marec 2020

Predmet	TJ angleščina; medpredmetno povezovanje z zgodovino
Čas trajanja	3 x po 1 šolska ura
Tema	Rimljani v Britaniji
V dejavnost vključeni jeziki	angleščina in slovenščina
Pričakovani dosežki	Učenci: - imajo osnovno vedenje o rimski prisotnosti v Britaniji, o jeziku Rimljanov in njegovi splošni zgodovinski ter kulturni vlogi; - se zavedajo zgodovinskega vpliva latinskega jezika na angleščino; - imajo osnovno razumevanje o prisotnosti latinskih (in grških) besed v angleščini ter razlogih zanjo; - znajo med seboj povezovati angleščino, zgodovino in latinščino.
Kratek opis	Uvodoma je učiteljica angleščine na kratko povezala vsebino, s katero so se učenci ravno srečevali, s temo naše ure. Sledila je predstavitev v obliki pogovora v angleščini, podprta s PowerPointovo predstavitvijo in izpolnjevanjem izročka. Vprašanja so se osredotočala na vsebino predstavitve, ki je pregledala stike med britanskim otočjem in klasično rimsko kulturo: Hadrijanov zid, Budikin upor, cesarji v Britaniji (Julij Cezar, Klavdij), Kelti, romanizacija. Pregled je bil v glavnem zgodovinski, podprt z jezikovnimi primeri. Proti koncu ure smo skupaj pregledali pravilne odgovore na vsa vprašanja. V zadnjem delu ure smo si s posameznimi primeri pogledali posamezne faze prevzemanja besed v angleščino: zgodnji srednji vek, anglosaksonščina (cook, wine, dish) in krščanstvo (devil, school, candle), srednji vek in Normani ter francoščina (rhythm, beef, fruit), razsvetljenje ter koreni latinščine in grščine (philosophy, democracy, imagination), sodobnost ter znanstveno besedišče (international, dinosaur, component, vertebra ...). Pri teh smo izvedli tudi dejavnost ugibanja in konstruiranja pomena, ki je bila učencem zelo všeč.
Gradivo, potrebno za izvedbo dejavnosti	PPT predstavitev; fizični izroček z ilustracijami, dopolnitvami in vprašanji. HADRIAN ... builds a wall! Picts and other barbarians Caledonia Hadrian's Wall London Rome emperor Hadrian Hadrian's wall today: - resisted the Romans - Who was Julius Caesar? a) emperor of Rome b) military leader in Gaul c) merchant* - Caesar said that the Britons were allies of the Gauls. What is an ally? Explain. - Did the Romans stay in Britain? YES/NO CLAUDIUS ... tries again, and succeeds. Picts Whites (used to eat) Romans LONDINUM 62 AD Boudica fights back! - Claudius was an emperor leading an empire. Boudica ruled a tribe and was called a _____. - Why did Claudius go to Britain? a) He wanted to win a war to get respect b) He needed new people for the army c) He wanted the gold in the ground. - What is the Roman town of Londinium called today?

	Hadrian Early Middle Ages • Civilization – coquo > cook – vinum > wine – discus > dish • Christianity – diabolus (gr.) > devil – schola > school – candella > candle
Refleksija po končani izvedbi dejavnosti	Dejavnost je bila zelo dobro zastavljena in tudi izvedba je bila po pričakovanjih. Učitelja naj si, če se da, vsebino deloma razdelita in se pri predstavitvi dopolnjujeta. Če je predstavitev v angleščini, mora(ta) učitelj(a) paziti, da je jezik na primernem nivoju in da učenci razumejo, o čem se pogovarjajo ter kaj naj bi se naučili.

Primer 4: Rimska vojaška oprema

Učitelj in učiteljica: Gašper Kvartič, Zlatka Verbec

Ciljna skupina: 6. in 7. razred

Datum izvedbe: marec 2020

Predmet(i)	Zgodovina; izbirni predmet Latinščina
Čas trajanja	1 šolska ura
Tema	Rimska vojaška oprema
V dejavnost vključeni jeziki	slovenščina in latinščina
Pričakovani dosežki	Učenci dobijo osnovne informacije o rimski vojski ter poznajo nekaj osnovnih latinskih besed iz vojaškega besedišča. Učenci poznajo osnovno opremo rimskega vojaka in imajo dobro prostorsko-časovno zavedanje o prisotnosti rimskih vojakov na področju rimske države.
Kratek opis	S pomočjo fizičnih rekvizitov sem učencem predstavil strukturo in zgodovino rimskih vojaških institucij ter osnovno vojaško opremo iz 1. stoletja. Rekvizite so lahko učenci tudi poskusili nadeti oz. jih prijeti v roko. Učenci so se (večina prvič) srečali z latinskimi besedami, ki so služile za označevalec predmetov: <i>legionarius</i> , <i>auxiliarius</i> , <i>contubernium</i> , <i>centuria</i> , <i>cohors</i> , <i>legio</i> . Predstavitev smo nadaljevali s časovno/geografsko umestitvijo opreme, ki sem jo prinesel s sabo. Ob tem smo latinsko besedišče spoznavali še naprej: <i>tunica</i> , <i>caligae</i> , <i>galea</i> , <i>scutum</i> , <i>cingulum</i> , <i>pugio</i> , <i>pilum</i> , <i>gladius</i> ter s fizičnimi rekviziti spoznavali tudi lastnosti in uporabo teh kosov rimske vojaške opreme. Pri besedišču sem posebno pozornost namenil posebni izgovorjavi, ki jo je bilo moč opaziti / slišati pri posameznih besedah. S pomočjo besede <i>gladius</i> so učenci razumeli tudi povezavo med različnimi latinskimi besedami (<i>gladiator</i>) ter v bolj splošnem smislu med latinskimi koreni ter prevzetimi besedami v slovenščini. Ob tem so učenci že lahko spoznali nekaj zakonitosti klasičnega latinskega jezika.
Gradivo, potrebno za izvedbo dejavnosti	Fizični rekviziti (rimska vojaška oprema); tabla in flomastri

	
Refleksija po končani izvedbi dejavnosti	Dejavnost je treba primerno strukturirati in v izvedbo vključiti tudi učitelja zgodovine. Pri spoznavanju latinskih besed se lahko v imenu poudarjanja večjezičnosti nekaj časa nameni tudi slovničnim lastnostim zapisanih izrazov in s tem napravi prve korake pri srečanju z latinskim jezikom. Učence naj se vključi v proces, tako da so oni tisti, ki poskusijo nadeti vojaško opremo; lahko jo naknadno preizkusijo tudi po zaključku ure.

Osnovna šola Fokovci

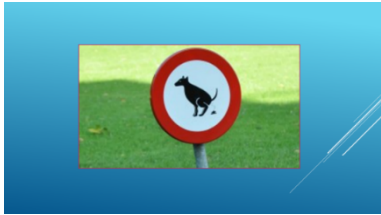
Primer: Evropski dan jezikov

Avtorji dejavnosti: Monika Dobrijevič, v sodelovanju z učitelji OŠ Fokovci: Kristjan Pertoci (kitajščina), Suzana Deutsch (madžarščina), Monika Dobrijevič (nizozemščina), Suzana Panker (ruščina), dijakinje Gimnazije Franca Miklošiča Ljutomer (francoščina in španščina)

Ciljna skupina dejavnosti: 1.–9. razred

Datum izvedbe: september 2018

Predmet	Nemščina ali kulturne dejavnosti
Predvideni čas izvedbe dejavnosti	1 do 2 šolski uri
Tema	EVROPSKI DAN JEZIKOV
V dejavnost vključeni jeziki	- slovenščina, italijanščina, francoščina, nemščina, angleščina, španščina - dodatno še: madžarščina, nizozemščina, kitajščina, ruščina
Pričakovani dosežki	Učenci so spoznali osnovne značilnosti jezikov, abecedo, znane osebe, nekaj kulturnih znamenitosti, lego posamezne države. Učence smo seznanili, da: - je Evropa zelo pestra, kar se tiče raznolikosti in prisotnosti jezikov; - so v Evropi zaradi migracij prisotni tudi drugi jeziki, npr. kitajščina; - je pomembno učenje tujih jezikov, kajti nekateri so si precej podobni in se lahko z znanjem enega jezika sporazumevajo tudi v drugem (nemščina – nizozemščina); s tem smo hoteli spodbuditi vseživljenjsko učenje tujih jezikov v šoli in izven nje.
Kratek opis	V okviru EDJ so bili učencem predstavljeni različni jeziki; in sicer je vsaka predstavitev trajala 20 minut; pri predstavitvah so učenci aktivno sodelovali in spoznali osnovne značilnosti predstavljenih jezikov. Pridružile so se nam dijakinje Gimnazije Franca Miklošiča Ljutomer, ki so prevzele delavnici za francoščino in španščino. Ostale jezike so predstavljali učitelji naše šole. Vsak učitelj je imel svoj pristop, večina nas je izpostavila značilnosti, kje ta jezik govorijo, kakšno kratko pesmico in seveda, kako se predstaviš, kako pišemo v kitajščini in ruščini, abecedo, števila, ...

	Primer nizozemščine, ki sem jo predstavila: Honden (psi) Er zijn erg veel honden in Nederland. Misschien zijn er te veel honden. Overal ligt hondpoep (pasji drek). Op de stoep (pločnik) ligt hondpoep. In het gras (trava) ligt poep. Op de straat (cesta) ligt poep. Overal ligt hondpoep! ►Dag. Ik ben Aleš. En jij? ►Dag. Ik ben Nina. ►Hoe heet je? ►Metka. En jij? ►Ik heet Matjaž. ►0 nul ►1 een ►2 twee ►3 drie ►4 vier ►5 vijf ►6 zes ►7 zeven ►8 acht ►9 negen ►10 tien AAP MAAN BEEJN ZAAG ►DANK U WEL! ►Ik houd van jou!
Gradivo, potrebno za izvedbo dejavnosti	- PPT predstavitve - učni listi z abecedo, pisavo (kitajščina, ruščina), pogovori - glasba, ki je značilna za državo in jezik (YouTube) - risanka (ki je tudi v slovenščini, še boljše, če jo poznajo)
Refleksija končani po izvedbi dejavnosti	<u>Delavnice bi lahko nadgradili, tako da:</u> - bi podaljšali čas, npr. en jezik, ena šolska ura, - bi se učenci razdelili po interesih (si sami izberejo, katero delavnico bi obiskali, - bi naslednje leto zamenjali jezike,

	- povabili starše in stare starše, ostale občane (se načrtuje pred šolskim letom, objava v lokalnem časopisu, potreba po celotnem dnevu – kulturni dan na temo), - bi delavnice ponudili tudi drugim šolam – npr. nadarjeni učenci okoliških šol se pridružijo in sodelujejo. Učenci so pridobili nova znanja (npr. zapis kitajščine in ruščine), odkrili so podobnosti med nemščino in nizozemščino ter to, da je nekaterim vseč španščina, drugim pa francoščina. Ugotovili so tudi, da so se nekatere jezike naučili tudi preko televizije (španščina), torej zunaj šole, in so lahko pokazali nekaj znanja. Mlajši učenci pa so zelo radi prepevali v madžarskem jeziku, ki je jezik sosednje države.
--	--

Osnovna šola Ivana Cankarja Trbovlje

Primer: Nemcizmi v trboveljskem govoru

Učiteljica: Blanka Gombač

Ciljna skupina: 7.–9. razred

Datum izvedbe: september 2018

Predmet	obvezni izbirni predmet nemščina – izven ur pouka nemščina in slovenščina
Čas trajanja	Obisk muzeja: 2 uri Izbor besed: 1 ura Priprava ankete: 2 uri Izvedba ankete: 2 uri Povzetek ankete: 2 uri Izdelava slovarčka v knjižni obliki: 4 ure
Tema	Slovar nemcizmov v trboveljskem govoru
V dejavnost vključeni jeziki	Večji del dejavnosti poteka v slovenščini, iskanje izvora trboveljskih besed v nemščini.
Pričakovani dosežki	- poznavanje nemcizmov v Trbovljah - ugotavljanje, katera populacija besede še uporablja oz. jih samo pozna - učenje, kako se izvaja anketa
Kratek opis	Učenci si v Zasavskem muzeju Trbovlje ogledajo rudarsko stanovanje z vidika nemškega besedišča. Izbiramo manj tipične besede oz. tiste, ki jih ni več tako pogosto slišati v govoru. Nato ugotavljamo, iz katerih nemških besed izhajajo, ter raziščemo, koliko jih ljudje še poznajo in uporabljajo.
Gradivo, potrebno za izvedbo dejavnosti	Papir, računalnik, fotoaparat, tiskalnik.
Refleksija po končani izvedbi dejavnosti	Dejavnost je potekala po načrtu. Učenci so radi sodelovali pri delu. V muzeju so se naučili veliko nemških popačenk, nekatere so tudi poznali. Radi so izvedli anketo.

Primer gradiva

Nemcizmi v Trbovljah

V Trbovljah vas zbudi bekrca.
Izvorna nemška beseda: der Wecker
Slovenska beseda: budilka

Osnovna šola Ivana Groharja, Škofja Loka

Primer 1: Številke

Učitelja: Tjaša Jarc, prof. nem., in Wallace Aquino

Ciljna skupina: učenci 4. razreda

Datum izvedbe: 9. januar 2019

Predmet	Neobvezni izbirni predmet nemščina
Čas trajanja	1 šolska ura
Tema	Številke od 0 do 12
V dejavnost vključeni jeziki	slovenščina kot učni jezik, angleščina za komunikacijo med učiteljema, nemščina in portugalščina
Pričakovani dosežki	Učenci naj bi ob koncu ure znali poimenovati številke od 0 do 12 v nemščini in portugalščini.
Kratek opis	Učenci so se v nemščini in portugalščini naučili številke od 0 do 12 in jih utrjevali s pomočjo didaktičnih igrice, ki so pripomogle k temu, da je učenje potekalo na bolj sproščen način.
Gradivo, potrebno za izvedbo dejavnosti	Slike števil
Refleksija po končani izvedbi dejavnosti	Ura je bila zanimiva, saj sva jo vodila dva učitelja. Učencem je bilo še posebej zanimivo, da drugi učitelj prihaja iz tujine in govori nek drug jezik. V želji, da bi učitelja bolje spoznali in se mu približali, so si učenci zelo hitro zapomnili številke v portugalščini. K pozitivni klimi v razredu so pripomogle tudi didaktične igrice, saj so učenci številke utrjevali na sproščen način.
Odziv učencev	Učenci so bili nad uro navdušeni.

Učna priprava

Učiteljica: Tjaša Jarc, Wallace Aquino
Skupina: Neobvezni izbirni predmet nemščina
Razred: 4.a, 4.b
Datum: 9. januar 2019
Tematski sklop: Die Zahlen
Učna enota: Die Zahlen von 0 bis 12
Učne metode: razlaga, prepisovanje, razgovor
Učna oblika: frontalna, dvojice, individualno delo
Učila in pripomočki: slikovni material
Učni cilji: učenci razumejo učiteljeve izjave, navodila in vprašanja ter nanje tudi (ne)jezikovno reagirajo, učenci zapišejo nove besede, učenci se ob igri sprostijo

UVODNA MOTIVACIJA

Učencem na tablo projiciram sliko sobe. V sobi so na več mestih skrite številke. Učencem rečem, da naj na sliki poiščejo vse številke, ki so v sobi. Nato učence vprašam, s čim se bomo danes ukvarjali.

PRIDOBIVANJE IN ZAPIS BESEDIŠČA

Učencem kažem sličice števil od 1 do 12. Besede za številke v nemščini napišem na tablo, nato pa prosim učitelja, ki prihaja iz Braziliije, da na tablo dopiše še besede zanje v portugalsščini. Učenci si vse besede prepisujejo v zvezke.

0	null	zero
1	eins	um
2	zwei	dois
3	drei	tres
4	vier	quatro
5	fünf	cinco
6	sechs	seis
7	sieben	sete
8	acht	oito
9	neun	nove
10	zehn	dez
11	elf	onze
12	zwölf	doze

UTRJEVANJE BESEDIŠČA

Učencem rečem, naj si izberejo katerokoli številko v nemščini ali portugalsščini. Številko z besedo napišem vodoravno, nato pa učenci vzporedno iščejo besede za številke v nemščini ali portugalsščini, ki vsebujejo določeno črko. Enega učenca prosim, da prebere vse besede, drugega pa, da jih prevede v slovenščino. Nato učence razdelim v pare in s križanko nadaljujejo v parih.

SECHS
DOIS
TRES
B
ELF
NEUN

Učence razdelim v pare. En učenec drugemu učencu na hrbet napiše posamezne črke, drugi učenec pa ugiba, za katero besedo (številko) gre. Nato učenca vlogi zamenjata.

Učenci na čim bolj kreativen način narišejo svojo najljubšo številko in jo pobarvajo. Nekaj učencev pokličem, da povedo, katero številko so narisali, in jo opišejo na preprost način, npr. Meine Zahl ist drei. Sie ist rot, gelb und grün.

ZAKLJUČEK

Učencem razdelim samolepilne listke in jim rečem, naj s 'smejkoti' ponazorijo, kakšna se jim je zdela današnja ura. Listke nato prilepijo na tablo.

Primer 2: Ilustriran šolski večjezični slovar

Učiteljici: Tjaša Jarc, Nina Sladič

Ciljna skupina: vsi učenci od 4.–9. razreda

Datum izvedbe: 2018, 2019, 2020, 2021, dejavnost ob Evropskem dnevu jezikov

Predmet(i)	Angleščina kot prvi tuji jezik, nemščina kot izbirni predmet od 4. do 9. razreda, francoščina in latinščina kot izbirna predmeta v 7., 8. in 9. razredu (izdelava in ilustriranje besed v slovarju) Likovno snovanje kot izbirni predmet (ilustriranje besed) Jutranje varstvo (1. in 2. razred), podaljšano bivanje (3., 4. in 5. razred) (ilustriranje besed)
Čas trajanja	50 učnih ur skozi celo šolsko leto, od tega pribl. 20 učnih ur pri različnih tujih jezikih in 30 ur za ilustriranje pri likovnem snovanju, jutranjem varstvu in podaljšanem bivanju. Dejavnost je potekala od septembra 2018 do junija 2021 (štiri leta).
Tema	Naslov: Ilustrirani šolski večjezični slovar Teme: hrana in pijača, narava in živali, šola in šolske potrebščine, telo, mesto, oblačila, pohištvo, kuhinja, prevozna sredstva, poletje, pomlad, zima, jesen, tehnologija, nega telesa, poklici, rojstni dan in darila, veselje
V dejavnost vključeni jeziki	slovenščina kot učni jezik, angleščina, nemščina, francoščina in latinščina ter prvi jeziki učencev: srbščina, albanščina, bolgarščina
Pričakovani dosežki	Nastanek učnega pripomočka za: učence tujce pri učenju slovenščine, učitelje pri poučevanju učencev tujcev, učence pri učenju tujih jezikov. Učenci: se znajo osnovno sporazumeti v več jezikih; enako tudi učitelji, spoznajo besede za isti predmet oz. pojem v več tujih jezikih.
Kratek opis	Izdelava ilustriranega šolskega večjezičnega slovarja kot koristnega učnega pripomočka pri vključevanju učencev priseljencev v novo učno okolje, kakor tudi koristen pripomoček pri pouku tujih jezikov in ostalih predmetov. Dejavnost poteka celo šolsko leto, slovar se sproti dopolnjuje vsako leto. Slovar je urejen po tematskih sklopih. Teme v slovarju smo izbirali glede na konkretne potrebe na šoli, npr. šolski prostori, šolske potrebščine, narava okoli nas, vreme, oblačila, ter glede na to, ali je besedo možno upodobiti. Pri izdelovanju slovarja so bili vseskozi aktivno vključeni učenci, tako pri pouku (tujih) jezikov kot pri likovnem izgledu slovarja. Z aktivnim soustvarjanjem smo ugotovili, da so si učenci besede tudi lažje in raje zapomnili. Poleg tega slikovni slovar z besedo in sliko omogoča hitrejšo učenje, saj slička prikliče asociacijo na določeno besedo, hkrati pa je to učenje bolj zabavno kot običajno. Vizualna predstavitev omogoča učencem, da hitreje nadgrajujejo svoje znanje. Tudi učiteljem služi slovar kot priročna pomoč pri vzpostavljanju odnosov z učenci priseljenci, saj pomaga pri osnovnemu sporazumevanju.

	Slovar smo objavili na spletni strani šole in je javno dostopen na naslednji povezavi: https://osig.splet.arnes.si/files/2021/11/Ve%C4%8Djezi%C4%8Dni-ilustrirani-slovar.pdf
Gradivo, potrebno za izvedbo dejavnosti	barvice, flomastri pisarniški papir A4 naprava za skeniranje ilustracij
Refleksija po končani izvedbi dejavnosti	Prednost: prenosljivost na druge šole. Slabost: oblikovanje slovarja. Morda bi bilo v prihodnje smiselno razmisliti o tem, katero spletno orodje bi lahko uporabili, da bi bila kvaliteta prenosa v elektronsko obliko čim boljša.

Primer 3: Jezikovačnica

Učitelj/a: Tjaša Jarc, Gašper Kvartič

Ciljna skupina: 7.–9. razred

Datum izvedbe: oktober 2017 – junij 2018

Predmet(i)	Slovenščina, nemščina kot izbirni predmet od 4. do 9. razreda, latinščina kot izbirni predmet v 7., 8. in 9. razredu
Čas trajanja	50 ur
Tema	Naslov: Jezikovačnica – interaktivni muzej jezika Teme: stari jeziki in pisave
V dejavnost vključeni jeziki	slovenščina kot učni jezik, indoevropski prajezik, hetitščina, sanskrt, latinščina, stara grščina, angleščina, nemščina, francoščina
Pričakovani dosežki	Učenci se seznaniijo z indoevropskim prajezikom, hetitščino, sanskrtom, latinščino, staro grščino. Učenci spoznajo stare pisave – klinopis, staro grščino, rune, glagolico. Učenci spoznajo sodobne evropske jezike in jih znajo umestiti. Učenci znajo določiti, za kateri jezik oz. pisavo gre.
Kratek opis	Na OŠ Ivana Groharja smo v šolskem letu 2017/2018 postavili interaktivni muzej jezika, ki se je imenoval Jezikovačnica. Namen muzeja je bil seznaniti učence s starimi jeziki in pisavami. Muzej je vseboval zanimive informacije, igre in naloge. Nahajal se je v zaodru večnamenskega prostora. V muzej so učenci lahko prišli pred poukom, med odmorom ali po pouku. Učitelja izbirnih predmetov nemščina in latinščina sva v okviru pouka nekajkrat v šolskem letu v Jezikovačnico pripeljala svoje učence in jim podrobno predstavila vsebine v muzeju. Nato so učenci te vsebine tudi preizkusili. Vsebinska v Jezikovačnici se je menjala vsak mesec oz. na vsaka dva meseca. Oktobra in novembra smo predstavili indoevropski prajezik. Učenci so sestavljali besede, poslušali pravljico in napisali zgodbo v indoevropskem prajeziku, ugotavljali, iz katere veje izhaja posamezni jezik in se fotografirali kot pravi Indoevropejci. V mesecu decembru so se učenci preizkusili v klinopisu, stari pisavi, ki se je zapisovala na glino in spoznali najstarejši indoevropski jezik, hetitščino. V mesecu januarju je bila predstavljena stara indijščina oz. sanskrt. Učenci so spoznali sanskrtsko pisavo, na igriv način spoznali različne skloni v sanskrtu, prevedli stavke v slovenščino ali pa se sprostili ob poslušanju pravljice. V mesecu februarju smo predstavili latinščino. Učenci so si na panojih prebrali nekaj informacij o latinščini, prevzetih besedah iz latinščine in pisavi latinici. Poleg tega so na zvočnem posnetku poslušali, kako zveni latinščina, se igrali spomin, ugibali latinske besede, ki so se skrivale v rebusih, in sestavljali stavke v latinščini. V mesecu marcu smo predstavili staro grščino in starogrško abecedo. Učenci so si nekaj o tem prebrali na plakatih, ki so viseli na panojih. Poleg tega so učenci prisluhnili stari grščini, prebrali besede, ki so bile napisane

	v starogrški abecedi, igrali spomin, se naučili grških števil od ena do deset in igrali nagradno igro. V mesecu juniju smo predstavili germanske in keltske jezike. Učenci so poskusili pisati rune in brati glagolico ter se naučili nekaj o razvoju angleščine, francoščine in drugih evropskih jezikov. Skozi celotno Jezikovačnico je bila ena postaja namenjena sodobnim jezikom, torej jezikom, ki se jih učijo učenci na naši šoli. Na tej postaji smo pripravili nekaj didaktičnih igrice ter učnih listov, ki so jih učenci lahko vzeli s seboj.
Gradivo, potrebno za izvedbo dejavnosti	Papir, karton, glina, leseno kolo, radio, panoji, zgoščenka, kartonska škatla, živalska koža
Refleksija po končani izvedbi dejavnosti	Največ težav je bilo pri iskanju materialov (npr. leseno kolo, živalska koža...), druga težava pa je bila motivirati učence, saj so jim bili stari jeziki precej tuji. Z ustrežno razlago ob različnih nalogah nam je to uspelo. Dejavnost se lahko izvede pri vsakem jeziku, če pa smo malce kreativni, pa tudi pri ostalih predmetih.

Primer 4: Mobilna jezikovačnica

Učitelj/a: Tjaša Jarc, Matej Prevc

Ciljna skupina: 2.–9. razred

Datum izvedbe: od oktobra 2018 do junija 2019

Predmet(i)	Angleščina kot prvi tuji jezik, nemščina kot izbirni predmet od 4. do 9. razreda, latinščina kot izbirni predmet v 7., 8. in 9. razredu, likovno snovanje kot izbirni predmet v 7., 8. in 9. razredu, podaljšano bivanje (2., 4. in 5. razred) – učenci 4. in 5. razreda: izdelovanje didaktičnih igrice, učenci 2. razreda: delavnice z Mobilno jezikovačnico
Čas trajanja	nabor in izdelava iger: 15 ur izdelava zaboja: 4 ure
Tema	Naslov: Mobilna jezikovačnica šola, hrana, živali, oblačila, države, prazniki
V dejavnost vključeni jeziki	slovenščina kot učni jezik, angleščina, nemščina, latinščina, madžarščina
Pričakovani dosežki	Učenci si skozi igro zapomnijo čim več besed v različnih jezikih. Učenci se ob igri sprostijo. Učenci čim bolj kvalitetno preživijo prosti čas.
Kratek opis	V šolskem letu 2018/2019 smo interaktivni muzej jezika oz. "Jezikovačnico" zamenjali z "Mobilno jezikovačnico". Gre za zaboj, v katerem so uporabne didaktične igrice v različnih jezikih: spomin, domino, namizne igre in različne črke, iz katerih lahko sestavljamo besede v različnih jezikih. Didaktične igrice smo zbrali učitelji tujih jezikov, jih plastificirali, izrezali pa so jih učenci podaljšanega bivanja. Didaktične igrice so v nemščini, angleščini, latinščini in madžarščini. Posebno pozornost smo posvetili izgledu zaboja, kamor smo shranili didaktične igrice, saj smo želeli, da izgleda čim bolj privlačno. Zaboj so poslikali učenci izbirnega predmeta likovno snovanje. Mobilna jezikovačnica je svoj prostor dobila v knjižnici. Namenjena je predvsem temu, da bi učenci svoj prosti čas, kot so npr. ure varstva vozačev, preživeli čim bolj kvalitetno. Učenci se med igro sprostijo, sproščenost pa pripomore k lažjemu pomnjenju. Naš cilj je, da bi si učenci zapomnili čim več besed v tujih jezikih. Mobilna jezikovačnica je dostopna tudi učiteljem, ki bi radi malce popestrili svoj pouk. S pomočjo "Mobilne jezikovačnice" sem v oddelku podaljšanega bivanja izvedla nekaj uric, in sicer z učenci 2. razreda. Učencem sem predstavila vse igrice in oni so ugotavljali, v katerem jeziku so igrice. Nato sem učence razdelila v skupine in po skupinah so igrali različne igrice. Na koncu smo se pogovorili, kakšne so se jim zdele tujejezične didaktične igrice. Nato je vsak učenec povedal najmanj eno besedo, ki mu je ob igriceh ostala najbolj v spominu.

Gradivo, potrebno za izvedbo dejavnosti	velik lesen zaboj barve za poslikavo zaboja manjše lesene škatlice za shranjevanje didaktičnih igric pisarniški papir A4 figurice in kocke za namizne igre plastifikator
Refleksija po končani izvedbi dejavnosti	Največja težava je bilo motivirati učence, saj jim je bilo poleg rednega dela težko narediti še kaj drugega, pa tudi če je šlo samo za igro. Za dobre so se izkazale delavnice z "Mobilno jezikovačnico", ker je stvar potekala v okviru pouka in učenci niso imeli občutka, da jim "krademo" prosti čas.

Primer 5: Večjezični napisi – šolski prostori

Učiteljici: Tjaša Jarc, Nina Sladič

Ciljna skupina: 1.–9. razred

Datum izvedbe: september 2021

Predmet(i)	Angleščina kot prvi tuji jezik, nemščina kot izbirni predmet od 4. do 9. razreda, latinščina kot izbirni predmet v 7., 8. in 9. razredu, učne urice z učenci priseljenci, jutranje varstvo, podaljšano bivanje
Čas trajanja	2 pedagoški uri: prevodi besed v različne jezike s pomočjo spletnega slovarja in slovarjev v fizični obliki 5 pedagoških ur: ustvarjanje večjezičnih napisov
Teme	Naslov: Večjezični napisi Teme: šolski prostori
V dejavnost vključeni jeziki	slovenščina kot učni jezik, angleščina, nemščina, latinščina, materni jeziki učencev: srbščina, albanščina
Pričakovani dosežki	Učenci spoznajo besede za isti prostor v več jezikih. Učenci prepoznajo besede v določenem jeziku. Učencem približati tuje jezike. Učencem narediti šolski prostor bolj zanimiv. Učencem priseljencem narediti šolski prostor bolj domač.
Kratek opis	V šolskem letu 2021/2022 smo glavne prostore na šoli opremili z večjezičnimi napisi. Poimenovanja za prostore so učenci prevedli v različne jezike pri urah tujih jezikov. Umetniške napise so izdelali učenci v jutranjem varstvu in pri likovni umetnosti. Učiteljici sva nato napise plastificirali in jih nalepili v prostorih.
Gradivo, potrebno za izvedbo dejavnosti	barvice, flomastri, karton, folija za plastificiranje
Refleksija po končani izvedbi dejavnosti	Označitev šolskih prostorov se je izkazala za dobro. Pohvalili so jo tako učitelji kot učenci. Učenci so povedali, da se jim zdi poimenovanje prostora v različnih jezikih zelo zanimivo in da radi ugotavljajo, za katere jezike gre. Poleg tega so pohvalili izgled večjezičnih napisov.

Priloga (tabela napisov prostorov v več jezikih):

SLOVENSKO	NEMŠKO	ANGLEŠKO	LATINSKO	SRBSKO	ALBANSKO
zbornica	Lehrerzimmer	staff room	cubiculum operariorum	zbornica	dhoma e stafit
stopnice	Treppen	stairs	scalae	stepenice	shkolt
telovadnica	Turnhalle	gym	gymnasium	hala	gimnastika
tajništvo	Sekretariat	administration office	cubiculum scribae	sekretarijat	zyra e administratës
računovodstvo	Buchhaltung	accounting department	ratiocinator	računovodstvo	departamenti i kontabilitetit
večnamenski prostor	Aula	hall	vestibulum	/	sallë
kuhinja	Küche	kitchen	culina	kuhinja	kuzhina
računalnica	Computerraum	computer classroom	cubiculum calculatoris classis	učionica sa kompljuterima	klasa me kjumpetera
učilnice	Klassenzimmer	classrooms	cubacula	učionice	klasa

Osnovna šola Janka Padežnika, Maribor

Primer 1: Jaz in moja družina

Učiteljica: Stanka Emeršič, prof. nem.

Ciljna skupina: 7. razred

Datum izvedbe: 16. januar 2019

Predmet(i)	Neobvezni izbirni predmet nemščina
Čas trajanja	1 šolska ura
Tema	Jaz in moja družina
V dejavnost vključeni jeziki	slovenščina kot učni jezik, nemščina, poleg tega še angleščina, francoščina, turščina
Pričakovani dosežki	Učenci so ob koncu učne ure znali poimenovati družinske člane v nemščini. Učenci so vedeli, da obstajajo različne vrste pisav ter da obstajajo podobnosti in razlike med jeziki (predvsem v pisni obliki).
Kratek opis dejavnosti	Učenci so v nemščini utrdili poimenovanja za družinske člane. Učenci so utrjevali učno snov s pomočjo različnih medijev in različnih oblik dela, kar je popestrilo učno uro. Učenci so že drugič primerjali besede v različnih jezikih (prvič smo to storili pri sklopu šola – šolske potrebščine).
Gradivo, potrebno za izvedbo dejavnosti	Za ure večjezičnosti uporabljam slikovno-besedne karte Erste-Hilfe-Wörter, Schüler und Erwachsene lernen Deutsch mit Fotokarten, založbe Cornelsen. Besedne kartice (lastna izdelava). Tablični računalnik za spletno igro Kahoot! ter Kahoot! Survey. Slikovno gradivo – družinski člani ter zastave (lastna izdelava). Delovni list (lastna izdelava).
Refleksija po končani izvedbi dejavnosti	Učencem je bila učna ura zanimiva, ker je bila metodično zelo raznolika. Menjava medijev (slikovne aplikacije, besedne kartice, spletna igra, delovni list) popestri učno uro, da le-ta hitro mine. Rezultat spletne aplikacije Kahoot! Survey, kjer so izbirali med štirimi dejavnostmi učne ure (gibalno-slušna igra, spletna igra, delo v krogu, delovni list), je pokazal, da je bilo polovici učencev všeč delo z besedami v različnih jezikih, drugi polovici pa spletna igra.
Odziv učencev	Učenci so izrazili navdušenje nad izvedbo učne ure. Komentirali so, da so se naučili nekaj besed v tujem jeziku, ki se ga sicer ne učijo, da jim novo znanje lahko pride prav in da lahko primerjajo različne besede med seboj. Večini učencev se je ta ura zdela drugačno od običajnih učnih ur. Svoje odgovore so pojasnili, da zato, ker se niso učili samo enega jezika, ker so primerjali besede iz različnih jezikov in se učili na drugačen način, ker ni bila cela ura v nemščini (primerjali smo v slovenščini).

Učna priprava

Učiteljica	Razred	Predmet	Datum	Zap. št. ure
Stanka Emeršič	7. a, b	nemščina kot NIP	16. januar 2019	
Učni sklop	Moja družina			
Učna tema	Jaz in moja družina - utrjevanje			
Vzgojno-izobraževalni cilji	Učenci: - utrjujejo poimenovanja za družinske člane, - spoznajo poimenovanja za družinske člane v angleščini, francoščini in turščini, - primerjajo poimenovanja za družinske člane v štirih različnih jezikih, - vedo, da obstaja veliko različnih vrst pisave, - vedo, da obstajajo podobnosti in razlike med jeziki.			
Učna sredstva in pripomočki	slikovne karte Erste-Hilfe-Wörter, Schüler und Erwachsene lernen Deutsch mit Fotokarten, založba Cornelsen slikovno gradivo: člani družine zastave (nemška, angleška, francoska in turška) besedne kartice (poimenovanja 9 družinskih članov v 4 različnih jezikih) računalnik, tablični računalniki, projektor, spletna aplikacija Kahoot! delovni list <i>Družina mednarodno/Familie international</i> spletni slovar Pons ROPP Referenčni okvir za pluralistične pristope k jezikom in kulturam			
Učne oblike	frontalni pouk, delo v skupinah, individualno delo			
Učne metode	pogovor, branje, delo s tabličnim računalnikom, sodelovalno učenje, opazovanje			

Potek učne ure	Dejavnosti učitelja	Dejavnosti učencev
	FAZA PONAVLJANJA V prostoru razporedim slike družinskih članov ter podam navodila za delo. Opisujem družinske člane – npr.: Ich bin die Mutter deiner Mutter./Ich bin der Sohn deines Onkels./... FAZA UTRJEVANJA Razdelim tablične računalnike za spletno igro Kahoot! ter podam navodila. FAZA TRANSFERJA Učence povabim v krog s stoli. Na sredino kroga položim zastave (nemška, angleška, francoska in turška) ter podam navodila. Učence s pomočjo vprašanj vodim, da primerjajo besede znotraj enega jezika, primerjajo besede med vsemi prikazanimi jeziki ipd. Poudarim različnost v zapisu (npr. nemške besede/samostalniki se zapišejo z veliko začetnico; turške besede imajo drugačne črke kot angleške in nemške, ipd.).	Učenci sprejemajo informacije ter poimenujejo družinske člane na slikah. Izbrani učenci (manjše skupine)* se gibajo po prostoru; postavijo se k ustrezni sliki na podlagi slišane opisa. Učenci se prijavijo v spletno aplikacijo ter odgovarjajo na vprašanja. Primer vprašanj: Der Vater meiner Mutter ist mein Vater. mein Onkel. mein Großvater. mein Urgroßvater. Učenci po določenem zaporedju izberejo besedno kartico, preberejo zapisano besedo ter jo razvrstijo k ustrezni zastavi – primer: če menijo, da gre za turško besedo, jo razvrstijo k turški zastavi. Ko so vse besedne kartice razvrščene k ustreznemu jeziku, jih razvrstijo še po pomenu (der Vater – the father – le père – baba). Učenci si med seboj pomagajo z lastnimi strategijami. Izbrani učenec ima rešitve in sproti ugotavlja, ali so besede pravilno razvrščene ali ne. Učenci sodelujejo v pogovoru, opazujejo zapise, primerjajo zapise, primerjajo posamezne črke, primerjajo edninski in množinski zapis, ipd.

	Razdelim delovni list Družina mednarodno ter podam navodila. FAZA EVALVACIJE Podam navodila za evalvacijo učne ure s pomočjo tabličnih računalnikov.	Učenci doma v mreži poiščejo besede za poimenovanja družinskih članov v različnih jezikih. V pomoč jim je lahko spletni slovar Pons. Učenci s pomočjo spletne aplikacije <i>Kahoot! Survey</i> izrazijo, katera dejavnost učne ure jim je bila najbolj všeč.
Opombe o realizaciji	* delo poteka iz varnostnih razlogov v manjših skupinah (3-5 učencev) Učna ura je vsebovala cilje projekta Jeziki štejejo.	
Domača naloga	Rešijo delovni list <i>Družina mednarodno/Familie international</i>.	

der Vater / die Väter

die Tochter / die Töchter

baba / babalar

kiz evlat / kiz evlatlari

the father / the fathers

the daughter/the daughters

le père / les pères

la fille / les filles

Primer besednih kartic, kjer je zapis družinskega člana v edninski in množinski obliki.

Delovni list za domačo nalogo

FAMILIE INTERNATIONAL

🔍 FINDE IM WORTGITTER FOLGENDE WÖRTER FÜR FAMILIE.

o č e _____
 m a m a _____
 h č i _____
 s i n _____

W	S	V	A	T	E	R	C	F	I	L	L	E
F	O	U	Z	B	A	B	A	Y	R	V	W	Q
A	Q	M	È	R	E	F	G	H	A	T	R	K
T	O	C	H	T	E	R	U	M	N	W	Q	I
H	K	J	H	G	F	D	S	U	N	S	A	Z
E	Q	X	D	A	U	G	H	T	E	R	Q	E
R	Z	C	V	B	N	M	L	T	U	R	E	V
Q	T	S	Z	M	O	T	H	E	R	Z	W	L
P	R	O	N	B	V	C	X	R	Y	A	S	A
È	E	N	S	O	H	N	Q	Q	W	F	Y	T
R	W	J	C	R	E	Z	L	I	F	I	L	S
E	Q	P	J	P	R	T	K	G	U	L	F	F
X	E	R	K	E	K	E	V	L	A	T	Q	Z

Primer 2: Štafetne igre z elementi teka

Učiteljici: Nina Malajner in Janja Modrijančič

Ciljna skupina: 3. razred

Datum izvedbe: 11. april 2022

Predmet(i)	Šport
Čas trajanja	1 šolska ura
Tema	Naravne oblike gibanja; Štafetne igre z elementi teka
V dejavnost vključeni jeziki	slovenščina, angleščina, španščina
Pričakovani dosežki	Ob koncu učne ure naj bi otroci razumeli poimenovanja barv v španskem jeziku in znali šteti do 30 v angleškem jeziku. Skozi športne igre, kjer razvijajo motorične spretnosti, hitrost in koordinacijo, naj bi se na igriv, neprisiljen način naučili prepoznati, poimenovati osnovne barve. Gre za medpredmetno povezovanje športa in tujih jezikov (španščine in angleščine).
Kratek opis	V uvodu učne ure učenci na igriv način s postopkom posnemanja gibanja živali spoznajo poimenovanja barv v španskem in angleškem jeziku ter števil v angleškem jeziku. V glavnem delu učne ure sledijo različne štafetne igre z elementi teka, kjer učenci na igriv način utrjujejo že prej omenjene nove besede. V zaključku učne ure sledi igra za umirjanje, ki je ponovno v povezavi z barvami v španskem in angleškem jeziku.
Gradivo, potrebno za izvedbo dejavnosti	Za izvedbo dejavnosti potrebujemo: zastavi Španije in Velike Britanije, barve (rumena, modra, rdeča) z zapisom v španskem in angleškem jeziku, projektor, platno, računalnik
Refleksija po končani izvedbi dejavnosti	Zastavljena učna ura je bila izvedena po načrtovanih korakih in brez kakršnihkoli odstopanj. Učenci so ob zaključku pouka izkazali znanja, ki se nanašajo na zapisane cilje. Sporočilo, ki šteje, je odziv učencev, ki so skozi pestrost nalog, gibalnih izzivov na zanimiv način pridobivali nova znanja, bogatili besedišče in izrazili željo po ponovitvi oz. še več podobnih vsebinah.
Odziv učencev	Glede na zapisane odgovore učencev so se najina predvidevanja potrdila. Šport in jeziki se odlično dopolnjujejo, saj obe aktivnosti predstavljata učencem pozitivno izkušnjo, zato je želja po več tovrstnih učnih urah pričakovana. Ker smo multikulturna šola, bo priložnosti za nove izzive še mnogo.

Primer 3: Države in njihove zastave

Učiteljici: Mojca Marovt, Nevenka Pušnik

Ciljna skupina: 3. razred

Datum izvedbe: 4. april 2022

Predmet(i)	Fakultativna nemščina
Čas trajanja	1 šolska ura
Tema	Države in njihove zastave
V dejavnost vključeni jeziki	nemščina + nekaj besed v jezikih izbranih in v dejavnost vključenih držav
Pričakovani dosežki	Ob koncu učne ure naj bi otroci ob poslušanju pesmi znali šteti vsaj do 3, prepoznali imena držav in jih tudi znali izgovoriti.
Kratek opis	Učenci s pomočjo pesmi v nemščini spoznajo nemška poimenovanja za nekatere države (Nemčija, Poljska, Španija, Velika Britanija, Francija, Irska, Japonska); spoznajo zastave teh držav in nemška poimenovanja jezikov teh držav ter v njih šteti do 3.
Gradivo, potrebno za izvedbo dejavnosti	Zastave različnih evropskih držav Martina Schwarz: Spielerisch Deutsch lernen Lieder und Rime, Hueber, stran 30 – priročnik in CD
Odziv učencev	Delo je potekalo tekoče. Učencem je bilo zanimivo.

Primer 4: Dihanje

Učiteljica: Urša Krajšek

Ciljna skupina: 4. razred

Datum izvedbe: 19. april 2022

Predmet(i)	Naravoslovje in tehnika + šport
Čas trajanja	1 šolska ura
Tema	Dihanje, krvni obtok
V dejavnost vključeni jeziki	slovenščina (vodilni jezik), angleščina, nemščina, hrvaščina
Pričakovani dosežki	Ob koncu učne ure naj bi učenci poznali ključne besede, povezane z dihanjem in obtočili v različnih jezikih (hrvaško, angleško, nemško). Ob izvajanju vaj pa bi se urili v štetju v poljubnem tujem jeziku.
Kratek opis	Po zaključeni obravnavi sklopa obtočil in dihal pri naravoslovju smo se z učenci odpravili na šolsko dvorišče, kjer so se preizkusili v merjenju srčnega utripa, štetju v različnih jezikih in iskanju tujih besed, povezanih z obtočili in dihal.
Gradivo, potrebno za izvedbo dejavnosti	Plastificirane predloge zastav, ključne besede v različnih jezikih, štoparice.
Refleksija po končani izvedbi dejavnosti	Morda bi lahko dodala več besed ali pa bi po koncu iz novih tujih besed tvorili tudi povedi. Zagotovo je možnosti za izboljšavo še več, morda izbira drugih jezikov, predvsem tistih, ki jih kot svoje prve jezike govorijo učenci.
Odziv učencev	Učenci so bili z uro zadovoljni. Tudi v bodoče bi večkrat bili deležni takšnih ur, saj se zavedajo, da je znanje jezikov zelo pomembno za prihodnost.

Primer 5: Jeziki narodnih manjšin

Učiteljici: Mateja Mohora, Tamara Škafar Vogrin

Ciljna skupina: 5. razred

Datum izvedbe: 23. april 2022

Predmet(i)	Angleščina, slovenščina, italijanščina in madžarščina.
Čas trajanja	Dve šolski uri.
Tema	Jeziki narodnih manjšin v Sloveniji in uradni jeziki v sosednjih državah
V dejavnost vključeni jeziki	Večji del ure bo potekal v angleščini, slovenščini ter deloma italijanščini in nemščini.
Pričakovani dosežki	Spoznajo narodne manjšine v Sloveniji ter države, ki mejijo na Slovenijo; spoznajo pojem: dvojezičnost. Naučijo se osnovnih poimenovanj, vezanih na šolo, pouk ali turizem v različnih jezikih, tudi poimenovanja obmejnih krajev v dveh jezikih (npr. Piran / Pirano; Celovec / Klagenfurt).
Kratek opis	Ura je potekala v smislu spoznavanja jezikov sosednjih držav in iskanju besed s pomočjo različnih slovarjev v knjižni obliki ali na spletu. Uporaba tablic in zemljevida Slovenije. Izdelava večjezičnih kartončkov z besedami v jezikih sosednjih držav ali v angleščini.
Gradivo, potrebno za izvedbo dejavnosti	Slovarji v knjižni ali elektronski obliki, kartončki za zapis besed, zemljevid Slovenije.
Refleksija po končani izvedbi dejavnosti	Učenci so z veliko motivacije in vneme iskali in zapisovali besede v več jezikih. Učenci so bili navdušeni in ves čas zelo aktivni. Raziskovalni del, ki je bil namenjen iskanju besed v slovarjih različnih jezikov, jim je predstavljal izziv in dodatno motivacijo. Če so v razredu učenci različnih narodnosti, bi učno uro lahko izvedli tudi v njihovih jezikih.

Primer 6: Japonska

Učiteljici: Andreja Mirt, Mojca Rojc

Ciljna skupina: 7. b

Datum izvedbe: 14. april 2022

Predmet(i)	Geografija
Čas trajanja	2 šolski uri
Tema	Kultura in umetnost: Japonska, dežela vzhajajočega sonca z najmodernejšo tehnologijo in tradicijo
V dejavnost vključeni jeziki	slovenščina in japonščina
Pričakovani dosežki	Ob koncu učne ure učenci znajo: - opredeliti lego Japonske glede na toplotne pasove, sklepati o podnebju in rastlinstvu, - opisati relief, sklepati o poselitvi in možnostih za gospodarski razvoj, - sklepati o vzrokih za naravne nesreče in jih opisati, - ovrednotiti pomen japonskih besed v vsakdanji rabi, - nekaj besed in besednih zvez v japonskem jeziku. Učenci spoznajo nekaj osnovnih elementov bontona, kulture in tradicije japonske družbe.
Kratek opis	Učenci najprej spoznajo Japonsko, njene naravnogeografske značilnosti, relief, podnebje in nato sklepajo o poselitvi in družbeno geografskih značilnostih. Spoznajo nekaj japonskih besed, ki so v uporabi tudi v našem okolju (sakura, ikebana, cunami, krizantema, kimono, obred pitja čaja, sumo, kamikaza, origami) Naučijo se jih zapisati, spoznajo njihov izvor in jih umestijo v japonski kulturni okvir.
Gradivo, potrebno za izvedbo dejavnosti	PPT predstavitev o Japonski, učni list z zapisanimi besedami v japonskem jeziku, slikovno gradivo, zvočno gradivo.
Refleksija po končani izvedbi dejavnosti	Z izvedbo učne ure sva zelo zadovoljni. Zastavljeni cilji so bili realizirani. Učenci so Japonsko spoznali z geografskega vidika, pridobili in nadgradili pa so tudi znanja o kulturi, tradiciji in jeziku.

Osnovna šola Ob Dravinji, Slovenske Konjice

Primer: Vreme

Učiteljica: Brigita Berglez, prof. nem., s sodelovanjem učenke 9. razreda

Ciljna skupina: 4. razred

Datum izvedbe: 22. januar 2019

Predmet	Neobvezni izbirni predmet nemščina
Čas trajanja	1 šolska ura
Tema	Narava – vremenski pojavi
V dejavnost vključeni jeziki	slovenščina kot učni jezik in srbsščina
Pričakovani dosežki	Učenci naj bi ob koncu ure znali poimenovati osnovne vremenske pojave v srbsščini, opisati tedensko vremensko sliko in se naučili pesmico, v kateri opisujejo vreme in kaj vreme počne.
Kratek opis	Učenka, katere materni jezik je srbsščina, je z učenci izvedla uro, v kateri jih je naučila poimenovati vremenske pojave v svojem jeziku. Učence je skozi učno uro vodila v srbsščini, z njimi ponavljala in utrjevala nove besede, jih motivirala tudi s fit metodo razgibavanja in jih naučila pesmico, v kateri se pojavljajo vremenski pojavi.
Gradivo, potrebno za izvedbo dejavnosti	Za izvedbo ure je bilo izdelano veliko kartonsko okno, skozi katerega so pogledali učenci, da so videli različne vremenske pojave. Za utrjevanje je učiteljica uporabljala kartice s sličicami vremenskih pojavov. Učencem je razdelila tudi dva delovna lista.
Refleksija po končani izvedbi dejavnosti	Učna ura v srbsščini je bila izvedena z namenom, da se učenci naučijo poimenovati vremenske pojave še v nekem tujem jeziku. Vremenski pojavi se v učnem načrtu pojavljajo istočasno pri angleščini in nemščini, pa tudi pri naravoslovju v tem času govorijo o naravi in naravnih pojavih. Ura je posebej uspela, ker jo je izvedla učenka, katere materni jezik je srbsščina. Učenci so bili navdušeni nad učenko, ki jo sicer poznajo, niso pa vedeli, da govori srbsko. Posebej všeč jim je bila njena sproščenost in uporaba fit metode. Učenci so namreč nove besede usvajali stoje, v neprestanem gibanju in kazanju vremenskih pojavov.
Odziv učencev	Učenci so izrazili navdušenje nad izvedbo ure. Odgovorili so, da so se naučili, kako poveš, kakšno je vreme, da so se imeli lepo in da jim je bila učiteljica všeč.

Učna priprava

OŠ Ob Dravinji Slovenske Konjice	Učiteljica: Brigita Berglez učenka	Predmet:	razred 4.	Št. ure: 35	Korelacija: NIT TJA
		NIP Nemščina		DATUM: 22. januar 2019	
TEMATSKI SKLOP: NARAVA IN OKOLJE		UČNA ENOTA: Vremenski pojavi v srbščini			
<u>UČNI CILJI:</u> Učenci spoznajo poimenovanja za vremenske pojave v srbščini in jih s pomočjo fit metode tudi pokažejo. Besede za vremenske pojave zapišejo in razumejo pravilo zapisovanja v srbščini »piši kot govoriš«. Berejo pesmico, razumejo pomen in znajo ponoviti posamezne vrstice in kitice. Posamezni učenci nastopajo.					
UČNE OBLIKE:	DIDAKTIČNE METODE:			UČNI PRIPOMOČKI:	
frontalna, delo v paru, individualno delo	razlaga, deklamiranje, igra vlog, metoda telesnega odziva	delo z besedilom – branje, prepisovanje, preverjanje, reševanje nalog		slikovni material učni listi kartice	
POTEK DELA					
<u>UVODNA MOTIVACIJA</u> Učiteljica na tablo prilepi velik zemljevid Evrope, na katerem so vidne Avstrija, Slovenija, Hrvaška in Srbija. Srbija je nekoliko večja od ostalih držav in po državi so nalepljeni barvni vremenski simboli, ki nazorno prikazujejo, da bo tema učne ure VREME. Učiteljica učencem predstavi Srbijo, kot eno izmed držav, ki je dokaj blizu Slovenije, ki je nekoč s Slovenijo tvorila veliko državo Jugoslavijo in katere jezik je podoben slovenščini. Učence povpraša, če je kdo že obiskal Srbijo in če kdo ve, kateri jezik ljudje govorijo. Nekateri učenci že poznajo nekaj besed. Nato učiteljica predstavi učenko, ki prihaja iz Srbije, govori srbščino kot svoj materni jezik in jih bo danes naučila nekaj besed v srbščini. Učiteljica učencem postavi uganko, v kateri morajo na listič papirja zapisati, o čem mislijo, da se bodo danes učili. Listič zalepijo na spodnjo stran mize. Učiteljica ne pove pravilnega odgovora. Prihrani ga za konec. (Vsak učenec ima na mizi pripravljena dva samolepilna lističa). Pove, da ima pripravljene nagrade za tiste, ki bodo pravilno odgovorili na dve vprašanji.					
<u>PRIDOBIVANJE BESEDIŠČA</u> Učiteljica govori v srbščini in učence vzpodbudi, da jo poskusijo razumeti in za njo ponavljati. Na tablo prilepi veliko, iz kartona narejeno okno in učence pozove, da si ogledajo, kaj vidijo skozi okno. Učiteljica počasi menja slike in poskuša od učencev dobiti odgovor. Učenci vremenske pojave poimenujejo v slovenščini, ona pa vsakega poimenuje še v srbščini in jih vzpodbudi, da ponovijo. Ob vsakem vremenskem pojavu jih vzpodbudi, da vstanejo in z rokami tudi pokažejo posamezni vremenski pojav. Tako ob soncu skočijo visoko v zrak s široko iztegnjenimi rokami, ob dežju z rokami pokažejo kako pada dež čisto od zgoraj do tal (počepnejo), ob grmenju tolčejo z nogami ob tla...					

Nato še nekajkrat skupaj ponovijo posamezna poimenovanja za vremenske pojave. Nekateri učence pozove, da pridejo pred tablo, izberejo posamezno kartico s simbolom in pokažejo vremenski pojav, nato ostali učenci le tega poimenujejo. Izvede še nekaj iger za utrjevanje besedišča.

ZAPIS BESEDIŠČA

Učiteljica učencem razdeli delovni list, na katerem so narisani vremenski simboli, in jim poda navodila, da zapišejo poimenovanja tako, kot jih izgovorijo. Opozori jih, da se v srbsščini besede zapišejo tako, kot se izgovorijo. Medtem ko učenci zapisujejo, učiteljica na tablo nalepi kartice in pozove posamezne učence, da pridejo zapisat besedo tudi na tablo. Ko so zapisane vse besede, jih skupaj preberejo in učiteljica opozori na posamezne napake, ki jih je predvidela (VETER – VETAR, SONCE – SUNCE, MEGLA - MAGLA...). Učno boljši učenci med tem rešijo dodatno nalogo.

Za domačo nalogo v tedensko razpredelnico za vsak dan narišejo vremenski simbol in zapišejo, kakšno je vreme.

ZAKLJUČEK

Učiteljica učence pozove, da na drugi samolepilni listič napišejo, kaj so se danes naučili in pogledajo, kaj so napisali na prvega. Učiteljica preveri, kdo je na oba lističa napisal ustrezen odgovor in jih nagradi z bonbonom (lističa sta različnih barv).

OPOMBE: Šibkejše učence usmerjam, preverjam razumevanje, opozarjam na napake, jim pomagam pri reševanju nalog, prilagodim domačo nalogo.

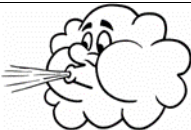
Učno boljši učenci pomagajo šibkejšim, rešujejo dodatne naloge, se vključujejo v učni proces ter občasno samostojno nastopajo pred ostalimi učenci.

DOMAČA NALOGA: Učenci izpolnijo tedensko tabelo z vremenskimi simboli in zapišejo, kakšno je bilo vreme.

Delovni list

VREME PO SRBSKO

Poimenuj vremenske pojave v srbščini.

Tiskarski škrat je pomešal črke. Katere besede se skrivajo v njih.

U S N C E	S
V E T R A	V
Š K I A	K
M L A G A	M
M O R G	G
N S E G	S
O L B Č O N A	O

DOMAČA NALOGA

Spremljaj vreme skozi cel teden. Za vsak dan nariši simbol in v srbščini zapiši še z besedo.

PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK	PETEK	SOBOTA	NEDELJA

Zavod Sv. Stanislava, Osnovna šola Alojzija Šuštarja

Primer: Slovenske besede, ki izvirajo iz grščine

Učitelji: učiteljica klasične kulture z latinščino in profesorica razrednega pouka in gledališča, ki prihaja iz Grčije

Ciljna skupina dejavnosti: učenci 9. razreda

Datum izvedbe: 19. in 21. februar 2019

Predmet(i) v šoli	Klasična kultura z latinščino
Čas trajanja	90 minut
Tema	Slovenske besede, ki izhajajo iz grščine
V dejavnost vključeni jeziki	angleščina, slovenščina, stara grščina
Pričakovani dosežki	Učenci naj bi preko medpredmetnega povezovanja spoznali, kako sta antična kultura in grški jezik vplivala tudi na slovenski in angleški jezik. Spoznavajo podobnosti v besedišču in skupni jezikovni temelj pri določenih besedah, zlasti izposojenkah. Spoznajo grško abecedo in besede v slovenščini, ki izhajajo iz stare grščine.
Kratek opis	Prvi del poteka v angleščini, saj je profesorica iz Grčije. Najprej profesorica vpraša učence, če znajo kaj grško. Vsi odgovorijo, da ne. Med uro jih seznani z grško abecedo. Nato sami napišejo svoje ime in priimek z grškimi črkami. Nato jim razdeli listke, na katerih na eni strani piše beseda v grščini, na drugi pa ista beseda v angleščini. Vsak v krogu prebere svojo besedo. Ker so imeli vpogled tako v angleško kot grško različico, so grško prebrali brez težav. Za večino besed so vedeli tudi, kaj pomenijo, saj se jim v slovenščini reče podobno. Tako so se spomnili začetka ure, da morda pa le znajo nekaj grščine. Drugi del poteka v slovenščini. Vsak učenec dobi eno slovensko besedo (npr. biologija), ki izhaja iz grščine. V razredu so naključno razporejene definicije vseh besed (od vseh učencev) in pojasnitev etimološkega izvora. Vsak učenec poišče svojo in jo predstavi sošolcem. Z grško etimologijo si jo zapišejo v zvezek. Vsak učenec poskuša najti tudi par svoji besedi (primer: prolog-epilog). Nove besede utrdimo z igro »pictionary« in s pantomimo.
Gradivo, potrebno za izvedbo dejavnosti	kartice z besedami, napisanimi v angleščini in slovenščini, kartice s slovenskimi besedami - pari (priloženo), kartice z definicijami in etimološkim izvorom (priloženo)
Refleksija po končani izvedbi dejavnosti	Učna ura je bila precej uspešna. Učencem je bilo všeč, da so izhajali iz svojega znanja in so stvari med seboj povezovali. Všeč jim je bil tudi drugačen pristop.

Priloga

BESEDE, KI IZHAJAJO IZ GRŠČINE (*razlage vzete iz SSKJ in Slovenskega etimološkega slovarja, avtor M. Snoj)

PROLOG = uvodni del literarnega dela

Tujka, prevzeta prek nem. Prolog in lat. prologus iz gr. prólogos 'uvod, prolog, del drame do zborovega nastopa', kar je izpeljano iz gr. prolégō 'najprej povem, napovem', sestavljene iz gr. pro 'pred, spredaj' in légō v pomenu 'rečem, povem, govorim' (KI, 565). Prvotni pomen je 'kar je najprej povedano'.

EPILOG = zaključni del literarnega dela

Tujka, prevzeta (eventualno prek nem. Epilog) iz lat. epilogus v enakem pomenu, to pa iz gr. epílogos 'razmišljanje, sklep govora', kar je izpeljano iz gr. epilégō 'povem na koncu', sestavljene iz gr. epí 'na, nad, poleg, pri' in légō v pomenu 'rečem, povem, govorim' (KI, 182). Prvotni pomen je torej 'kar je povedano na koncu'.

KOMEDIJA = veseloigra

Prevzeto po zgledu nem. Komödie, frc. comédie in it. commedia iz lat. comoedia, kar je izposojeno iz gr. kōmōidía 'veseloigra, komedija'. To je izpeljanka iz gr. kōmōidós 'pevec Dionizu posvečenih veselih pesmi', zložene iz gr. kōmos 'Dionizu posvečena vesela pesem, oblačilo mladeničev, ki pojejo takšne pesmi; svečan obhod v čast Dionizu, bučen obhod s petjem in godbo, poulično rogoviljenje, družba vinjenih mladeničev, ki z godbo in petjem hodijo od prijatelja do prijatelja' in gr. ōidós 'pevec' (Fr II, 62).

TRAGEDIJA = žaloigra

Prevzeto (eventualno prek nem. Tragödie) iz lat. tragoedia, kar je izposojeno iz gr. tragōidía 'dramska igra s tragičnim koncem, žalosten dogodek', izpeljanke iz tragōidós 'traged, igravec tragedije'. Beseda je zložanka iz gr. trágos 'kozel' in izpeljanke iz ōidē 'pesem', vendar razlogi za takšno poimenovanje niso jasni. Po enem od verjetnejših mnenj je bil tragēd prvotno tisti, ki je ob žrtvovanju kozla pel pesem v čast zmagovalcu gledališkega tekmovanja (Fr II, 917).

SIMPATIJA (SIMPATIČEN) = naklonjenost

Prevzeto prek nem. Sympathie, sympathisch in lat. sympathia iz gr. sympátheia 'sotrpljenje, sočustvovanje, razumevanje za trpljenje drugega', sympathētikós 'vzbujajoč sočutje, usmiljenje', kar je sestavljeno iz gr. syn 'skupaj, z' in izpeljanke iz páthos 'trpljenje' (KI, 716). Sodobna pomena 'naklonjenost' in 'človek, ki nam je všeč' sta se razvila iz 'sočutje' zaradi dejstva, da običajno sočustvujemo le s tistim, kateremu smo naklonjeni, ki nam je všeč.

ANTIPATIJA (ANTIPATIČEN) = nenaklonjenost

Tujka, prevzeta prek nem. Antipathie, antipathisch iz gr. antipátheia 'nasprotje, kontrast, antipatija', kar je protipomenka od gr. sympátheia 'sotrpljenje, sočustvovanje, razumevanje za trpljenje drugega'.

MONOTEIZEM = vera, verovanje v enega boga, enoboštvo

POLITEIZEM = vera, verovanje v več bogov

DIALOG = dvogovor, pogovor

Tujka, prevzeta prek nem. Dialog in frc. dialogue iz gr. diálogos 'pogovor', kar je izpeljanka iz gr. dialégō 'pogovarjam se', to pa je sestavljeno iz diá 'skozi, prek, po' in légō v pomenu 'govorim' (KI, 140)

MONOLOG = samogovor

Tujka prevzeta iz sodobnih evr. jezikov, nem. Monolog, angl. monologue v enakem pomenu. Beseda je zloženska iz gr. mónos 'sam' in lógos 'beseda, govor' po zgledu gr. diálogos 'dvogovor, dialog'.

PEDAGOG = vzgojitelj

Tujka, prevzeta po zgledu nem. Pädagoge, frc. pédagogue in lat. paedagōgus iz gr. paidagōgós 'vzgojitelj', kar je zloženska iz gr. paīs, rod. paidós 'deček, deklica, otrok' in agōgós 'vodnik', izpeljanke iz glagola ágō 'vodim'. Prvotni pomen je torej 'vodnik, voditelj dečkov, otrok' (KI, 522). O gr. paīs

ANDRAGOGIKA (ANDRAGOG) = veda o vzgajanju in izobraževanju odraslih

GEOGRAFIJA = zemljepis

Tujka, prevzeta po zgledu nem. Geographie, frc. géographie, angl. geography in lat. geōgraphia iz gr. geōgraphía 'zemljepis', kar je izpeljanka iz gr. geōgráphos 'zemljepisec, geograf', to pa je zloženska iz gr. gē 'zemlja' in izpeljanke iz glagola gráphō 'pišem, rišem, slikam, vklešem'. Prvotni pomen je torej 'opisovanje, risanje Zemlje', tj. 'zemljepis' (He, 176).

GEOMETRIJA = del matematike, ki se ukvarja z liki in telesi

Prevzeto po zgledu nem. Geometrie, frc. géométrie, angl. geometry in lat. geōmetria iz gr. geōmetría 'zemljemerstvo', kar je izpeljanka iz gr. geōmétrēs 'zemljemerec', to pa je zloženska iz gr. gē 'zemlja' in izpeljanke iz glagola metrēō 'merim' (He, 176).

PSIHOLOGIJA = »dušeslovje«

Prevzeto iz sodobnih evr. jezikov, nem. Psychologie, frc. psychologie, angl. psychology. Beseda je neoklasična zloženska iz gr. psýkhē v pomenu 'duša' in -logía, izpeljanke iz lógos 'beseda, govor, pripoved idr.'.

PSIHOPAT = človek z motnjo osebnosti

Prevzeto iz sodobnih evr. jezikov, nem. Psychopath, angl. psychopath 'duševni bolnik'. Beseda je neoklasična zloženska iz gr. psýchē v pomenu 'duša' in páthos 'trpljenje, bolezen'.

FILOZOFIJA = veda, ki preučuje bit in bistvo tega, kar biva

Prevzeto prek nem. Philosophie, Philosoph, philosophieren in lat. philosophia iz gr. philosophía 'filozofija', dobesedno 'ljubezen do modrosti', philósophos 'filozof', dobesedno 'ljubitelj modrosti'. Gr. beseda je zložena iz gr. phílos 'drag, ljub, prijatelj' in sophía 'modrost', sophós 'spreten, pameten, vešč, izveden, moder' (KI, 544).

FILOLOGIJA = veda o jeziku in književnosti

Tujka, prevzeta (eventualno prek nem. Philologie) iz lat. philologia v enakem pomenu, kar je izposojeno iz gr. philología 'ljubezen do besede, pogovora, literature'. To je zloženska iz gr. phílos 'drag, ljub, prijatelj' in lógos 'beseda, pogovor, literatura' (KI, 544).

DEMOKRACIJA = politična ureditev z vladavino večine

Prevzeto (eventualno prek nem. Demokratie, demokratisch, frc. démocratie, démocratique) iz lat. dēocratia, to pa iz gr. dēmokratía 'demokracija, vlada ljudstva (v nasprotju s tiranijo, vlado samodržca)', kar je zloženska iz gr. dēmos v pomenu 'ljudstvo' in izpeljanke iz krátos 'moč, oblast' (KI, 134).

ARISTOKRACIJA = plemstvo

Tujka, prevzeta po zgledu nem. Aristokratie 'aristokracija', Aristokrat 'aristokrat', frc. aristocratie, aristocrate v enakih pomenih iz lat. aristocratia 'aristokracija', to pa iz gr. aristokratía 'vlada plemičev', kar je zloženka iz gr. áristos 'najboljši, najodličnejši, najplemenitejši' (supletivni presež. pridevnika agathós 'dober') in izpeljanke iz krátos 'moč, oblast, vladanje' (KI, 39). Prvotni pomen je torej 'vladavina najboljših, tj. plemičev'.

PSEVDONIM = nepravo/ lažno ime

Znano v vseh evr. jezikih. Izhodišče je gr. pseûdos 'laž, prevara', kar je kot prvi del zloženke znano npr. v gr. pseudónymos 'krivo, napačno imenovan', posamostaljeno 'nepravo, lažno ime', v čemer je drugi člen gr. ónoma, nar. ónyma 'ime'.

SINONIM = sopomenka

Tujka, prevzeta prek nem. Synonym iz frc. synonyme 'sopomenka, sopomenski', kar je izposojeno iz lat. synōnymum, to pa iz gr. synōnymon, v srednjem spolu posamostaljenega prid. synōnymos 'soimenski, ki ima isto ime, isto poimenovanje'. Beseda je sestavljena iz gr. syn 'skupaj, z' in ónyma, narečne različice od ónoma 'ime' (KI, 717, KI, 826).

KSENOFOBIA = sovraštvo, odpor do tujcev in tujega

Tujka, prevzeta iz sodobnih evr. jezikov, nem. Xenophobie, frc. xénophobie. Beseda je neoklasična zloženka iz gr. ksénos 'tuj, tujec' in phóbos 'strah'.

FOBIJA = bolezenski strah

Tujka, prevzeta iz sodobnih evr. jezikov, nem. Phobie, frc. phobie v enakem pomenu. Beseda je v sodobnem času izpeljana iz gr. phóbos 'strah' (KI, 544).

BIOGRAFIJA = življenjepis

Tujka, prevzeta prek sodobnih evr. jezikov, nem. Biographie, frc. biographie in angl. biography iz gr. biographía 'življenjepis', zloženke iz gr. bíos 'življenje' in graphía 'opisovanje, pisanje', izpeljanke iz gráphō 'pišem'.

BIOLOGIJA = veda o življenju organizmov

Tujka, prevzeta iz sodobnih evr. jezikov, nem. Biologie, frc. biologie. Beseda je neoklasična zloženka iz gr. bíos 'življenje' in izpeljanke iz gr. lógos 'beseda, znanost, govor', o čemer glej -logija. O gr. bíos, kar je sorodno s pslovan. *žīвъ, sloven. živ,

ANALIZA

Tujka, prevzeta prek nem. Analyse in frc. analyse iz gr. análysis 'razrešitev', prvotno 'razveza, odrešenje, osvoboditev', kar je abstraktum glagola analýō 'razvežem, razpletem, osvobodim', sestavljenega iz aná 'na, gor, po', ki v danem primeru le poudarja dovršnost dejanja, in lýō 'razvežem, razrahljam, osvobodim' (KI, 27).

DIALIZA

Tujka, prevzeta prek nem. Dialyse in drugih sodobnih evr. jezikov iz gr. diálysis 'ločevanje', izpeljanke iz dialýō 'ločim, razvežem', kar je sestavljeno iz gr. diá 'prek, skozi' in lýō 'razvežem, razrahljam'. V sodobnem medicinskem strokovnem izrazu je mišljeno 'ločevanje za izločanje namenjenih kristaloidov od kaloidov v krvi' (He, 111).

FIZIOTERAPIJA

PSIHOTERAPIJA

Pari

EPILOG / PROLOG KOMEDIJA / TRAGEDIJA SIMPATIČEN / ANTIPATIČEN MONOTEIZEM / POLITEIZEM DIALOG / MONOLOG PEDAGOG / ANDRAGOG GEOGRAFIJA / GEOMETRIJA	FILOZOFIJA / FILOLOGIJA DEMOKRACIJA / ARISTOKRACIJA PSEVDONIM / SINONIM KSENOFOBIA / FOBIA BIOGRAFIJA / BIOLOGIJA FIZIOTERAPIJA / PSIHOTERAPIJA ANALIZA / DIALIZA
---	---

Večjezične dejavnosti v srednji šoli

Gimnazija Jožeta Plečnika Ljubljana

Primer: Moj kraj

Učiteljici: Pia Lešnik, prof. italijanščine, Katarina Paternost, prof. francoščine.

Ciljna skupina: 2. letnik gimnazije

Predmet(i) v šoli	Drugi TJ (italijanščina in francoščina); dijaki v oddelku se delijo v dve skupini glede na izbiro drugega TJ in imajo sicer pouk v ločenih učilnicah, pri izvedbi navedene dejavnosti pa so skupaj v isti učilnici z obema učiteljicama hkrati.
Čas trajanja	2 šolski uri (izvedba govornega nastopa)
Tema	Moj kraj Italijansko / francosko mesto
V dejavnost vključeni jeziki	slovenščina, italijanščina, francoščina, tudi angleščina
Pričakovani dosežki	Učenci italijanščine razumejo predstavitev mesta v francoščini in obratno; spoznajo podobno besedišče in podobne jezikovne strukture v obeh jezikih. Učenci razvijajo zmožnost razumevanja sorodnega jezika - iz iste jezikovne skupine.
Kratek opis	Dijaki se (posebej) pri italijanščini in francoščini učijo besedišče in jezikovne strukture (c'e' – il y a – there is; delni člen), s katerimi opišejo nek (svoj) kraj. Zatem si vsak dijak izbere mesto v državi, katerega jezik se uči, poišče informacije, slikovno gradivo na spletu, pripravi besedilo, ki ga učitelj pregleda in ki mora vsebovati: ustrezno/novo besedišče (geografske pojme npr. reka, gora, most, trg ... poimenovanja znamenitosti, npr. muzej, spomenik ...) in novo usvojene jezikovne strukture. Pred sošolci, ki se učijo isti ali drug jezik, ustno predstavijo izbrano mesto. Vsi dijaki si med in po poslušanju zapisujejo: vsebinske zabeleške (poimenovanje in znamenitosti mesta) in izdelajo večjezični slovar strokovnih oz. tematskih izrazov (slo – ang – fra – ita). Učiteljici italijanščine/francoščine pozoveta dijake, da analizirajo skladnjo in primerjajo jezikovne prvine v govornih nastopih: izbrani učenci zapišejo povedi na tablo v fra – ita – ang in primerjajo s slovenščino, da uzavestijo podobnosti/razlike v uporabljenih jezikovnih prvinah. Prav tako izbrani učenci na tabli (projektor) izpišejo besedišče v različnih jezikih (npr: spomenik, the monument, le monument – il monumento), in rabo delnega člena, ki je značilen za francoščino in italijanščino. Dijaki primerjajo podobnosti med

	romanskima jezikoma in angleščino ter razlike s slovenščino. Dijaki dobijo navodila v slovenščini, usklajevanja in komentarji so v slovenščini. Učiteljica francoščine občasno nagovori in komentira dijake v francoščini, prav tako velja izmenjaje za italijanščino. V pisnem ocenjevanju znanja vključimo preverjanje poznavanja znamenitosti francoskih in italijanskih mest (povezovanje).
Gradivo, potrebno za izvedbo dejavnosti	Dijaki so doma pripravili ppt po navodilih učitelja, pripravili fotografije, govorjeno in pisno (ppt) besedilo. (Poimenujejo kraj, predstavijo značilnosti, znamenitosti.)
Refleksija po končani izvedbi dejavnosti	Čeprav naj bi dijaki le na kratko ustno predstavili mesto, se je, tudi zaradi tehnike, dejavnost podaljšala. Dijaki iz istega oddelka, ki se delijo pri drugem TJ, so ti dve uri zaznali tudi kot socialno priložnost in ker doslej niso bili vajeni poslušati drug drugega, so imeli tokrat kar nekaj opazk, ki so izhajale iz nelagodja, nove situacije ipd. Tudi profesorici nisva ravno vešči skupne prisotnosti pri pouku, zato je bilo sicer delo sproščeno, vendar bi ob temeljitejšem dogovoru, načrtovanju in navajenosti na sodelovanje (katera bo mirila katere dijake, popravljala, vzpodbujala, motivirala, ...) pouk potekal bolj tekoče. Zlasti dijaki francoščine so imeli veliko težav zaradi izgovorjave in je to oviralo recepcijo predvsem dijakov, ki se učijo italijanščino. Pomembno je bilo, da so se vsi dijaki držali navodil za pripravo predstavitev – mnogo bolje so izpadli in večji učinek imeli tisti nastopi, katerih besedila je učiteljica že prej pregledala. Tisti, ki so želeli predstaviti več, so imeli težave z vsebino in izgovorjavo, posledično pa tudi vsi, ki so poslušali in si beležili. Pri tem govornem nastopu in tovrstnih besedilih je bila primerjava med francoščino in italijanščino – pa tudi angleščino – zelo smiselna, saj so dijaki spoznali jezikovno značilnost, ki velja za oba jezika in kjer v slovenščini ni jezikovne ustreznice. Obe profesorici sva tudi vedeli, da jim besedišče ne bo predstavljalo večje ovire, ker je podobno v obeh jezikih, prav tako tudi v angleščini. Podobne dejavnosti je potrebno še nadaljevati (pozitiven učinek in uspeh pri dijakih) in jih je možno izvajati tudi pri drugih, zlasti sorodnih jezikih.
Odziv dijakov	Glede na to, da so dijaki že malce vajeni podobnih dejavnosti, so zelo pozitivno sprejeli izvedeni dve uri in si želijo še več podobnih dejavnosti.

Gimnazija Ptuj

Primer 1: Stalne besedne zveze

Učiteljice: Anita Ekert, Dobrinka Voršič Rajšp, Romana Zelenjak

Ciljna skupina: 2. letnik

Datum izvedbe: 20. januar 2022

Predmet(i)	Slovenščina
Čas trajanja	2 šolski uri
Tema	Kultura in umetnost ter šola in izobraževanje; stalne besedne zveze
V dejavnost vključeni jeziki	slovenščina, angleščina, nemščina, italijanščina
Pričakovani dosežki	Dijaki v okviru učnega načrta za 2. letnik gimnazij spoznavajo stalne besedne zveze s prenesenim pomenom, frazeme. Namen ur je bil spoznati nekaj novih slovenskih frazemov, utrditi znanje že znanih frazemov, jih naučiti, kako/s čim si pomagajo, če frazema ne znajo razložiti, uzavestiti spoznanje, da frazemov ne moremo dobesečno prevajati v tuje jezike. Dijaki so usvojili precej novih ali prenovljenih frazemov, ob tem so se učili nove slovenske besede, ki jih niso poznali, in skušali prevajati določene frazeme v tuje jezike, ki se jih učijo. Medpredmetni dosežki: medpredmetno in medjezikovno sodelovanje (SLO-ANG-NEM-ITA).
Kratek opis	Dijakom sem pripravila nabor slovenskih frazemov in jezikovne priročnike, s katerimi so si lahko pomagali pri razumevanju neznanih ali manj znanih frazemov. Delali so v skupinah. Vsaka je dobila po 7 frazemov z določenih tematskih polj (hrana, človeško telo, narava, živali, bolezni). Najprej so opazovali frazeme v slovenščini, nato so jih skušali prevesti v tuje jezike, ki se jih učijo, oziroma najti njihove ustreznice. Vsaka skupina je pripravila plakat, na katerem je predstavila svoje frazeme, ki so jih tudi ilustrirali. Na koncu so glasovali za 'naj' frazem.
Gradivo, potrebno za izvedbo dejavnosti	velik šelešamer papir (6-krat), pisala, barvice, SSJLK, Slovar slovenskih frazemov oz. spletni portal Fran
Refleksija po končani izvedbi dejavnosti	Delo je potekalo brez večjih težav. Z razlago frazemov v slovenščini niso imeli večjih težav, ker so si lahko pomagali z ustreznimi priročniki, kot sta Slovar slovenskih frazemov in SSKJ. Opažam, da dijaki na splošno slabo poznajo slovenske frazeme, zato so ustrezni priročniki nujni pripomoček. Več težav so imeli s prevajanjem v tuje jezike. Pri tem so jim bile v pomoč tudi profesorice tujih jezikov, ki sem jih že predhodno seznanila z naborom frazemov. Nekaj frazemov so znali brez težav prevesti, pri večini pa so potrebovali nekaj pomoči.

Odziv dijakov	Analiza vprašalnika je pokazala, da so bili dijaki z uro zelo zadovoljni. Vsebina ure se jim je zdela pretežno zelo smiselna in uporabna. Strinjali so se, da je bila ura drugačna od drugih.
---------------	---

Primer 2: Družina in medosebni odnosi

Učiteljica: Anita Ekert

Ciljna skupina dejavnosti: 4. c

Datum izvedbe: 17. december 2021

Predmet(i)	Slovenščina
Čas trajanja	2 šolski uri
Tema	Družina in medosebni odnosi
V dejavnost vključeni jeziki	slovenščina in nemščina, vodilni jezik je slovenščina
Pričakovani dosežki	Dijaki so usvojili nekaj novih nemških besed, se seznanili z zgodovinskimi okoliščinami, ki jih opazujemo v literarnem besedilu Prišleki Lojzeta Kovačiča, v literarnem besedilu opazovali medjezikovno in medkulturno prepletenost, razvijali občutek za sprejemanje drugačnosti. Dijaki so pretežno dosegli zastavljene cilje. Več težav so imeli z razumevanjem zgodovinskih okoliščin, ki jih, ker obdobja pred drugo svetovno vojno in med njo še niso obravnavali, slabo poznajo. Nove nemške besede so se naučili brez težav. Ob besedilu so veliko razmišljali o težavah, ki jih ima mladostnik, ki vstopa v nov jezikovni in kulturni prostor, v novem okolju. Pri delu ure je sodelovala tudi profesorica nemščine (prevajanje besed).
Kratek opis	V 4. letniku po učnem načrtu za slovenščino obravnavamo roman slovenskega pisatelja Lojzeta Kovačiča Prišleki, v katerem predstavlja svojo življenjsko izkušnjo, med drugim, kako se je soočal z jezikom svojega očeta, slovenščino, ki je do prihoda v Slovenijo ni ne razumel ne govoril. Na podlagi romana smo opazovali medjezikovno in medkulturno izkušnjo mladostnika. V berilu Branja 4 je odlomek z naslovom V očetovi pravljici deželi. Dijaki so opazovali doživljanje prvoosebne pripovedovalca, ko pride prvič v neznano očetovo deželo, in kako občuti neznan jezik, torej slovenščino. V odlomku se prepletata slovenščina kot prevladujoč jezik in nemščina, ki je nevsiljivo in naravno vpeta v besedilo, saj je materni jezik osrednjega junaka. Dijaki so si izpisali neznane nemške besede in poiskali ustrezne slovenske (ob pomoči profesorice nemščine). Naredijo si slovarček morda neznanih slovenskih in novih nemških besed. Dijaki samostojno preberejo še en odlomek iz romana z naslovom Kdo sem jaz? in povzamejo razmišljanje o tem, kako je pisatelj doživljal slovenski jezik ter ga primerjajo s svojim doživljanjem maternega jezika.

Gradivo, potrebno za izvedbo dejavnosti	Branja 4 (Berilo in učbenik za 4. letnik gimnazij ter drugih srednjih šol) Spletni posnetek https://www.youtube.com/watch?v=AWHBrIcJX-A
Refleksija po končani izvedbi dejavnosti	Učni uri sta dobro uspeli. Dijaki so iskali podatke o pisatelju predvsem na spletu; vse spletne strani, po katerih so posegali, niso bile povsem verodostojne, na kar sem jih tudi opozorila. Odlomke sem tudi natisnila, saj se pogosto zgodi, da nimajo vsi svojih beril, zaradi česar je delo lahko precej oteženo. Uro bi lahko nadgradili tako, da bi pri uri nemščine vsaj del besedila skušali prevesti v nemščino.

Gimnazija in ekonomska srednja šola Trbovlje

Primer: Večjezični projektni dan

Učiteljice: Polona Arbajter Očko, Alenka Arh Šmuc, Aleksandra Jurman, Zora Raičevič

Ciljna skupina: 2. letnik: ekonomski tehnik

Datum izvedbe: od 1.do 10. februarja 2021

Predmet(i)	Ekonomski predmeti – (10 ur) Slovenščina – vodilni jezik (2 uri) Angleščina (2 uri) Nemščina (2 uri)
Čas trajanja	16 ur
Tema	Projektni dan – Reklamna sporočila v učnem podjetju (načrtovanje in izdelava različnih reklamnih sporočil v slovenskem in tujem jeziku). Področje: delo in poklic, mediji in družabna omrežja
V dejavnost vključeni jeziki	slovenščina, nemščina, angleščina
Pričakovani dosežki	Dijaki v okviru učnega podjetja načrtujejo in izdelajo različne oblike reklamnih sporočil za svoje izdelke oziroma storitve. Pri tem nastanejo različne zgibanke, reklamni letaki, videospoti, e-predstavitve v slovenščini, angleščini in nemščini. Dijaki tako v okviru medpredmetne povezave razvijajo jezik stroke (jezike stroke). Razvijajo veščine izražanja v jeziku stroke.
Kratek opis	Dijaki so v okviru projektne dni za svoje namišljeno podjetje oblikovali ponudbe za različne priložnosti. Projektni dan je še posebej namenjen medpredmetnemu povezovanju (podjetniško poslovanje, sodobno gospodarstvo, slovenščina, angleščina, nemščina). Svojo poslovno zamisel in promocijsko ponudbo so pripravili po navodilih profesorjev v podjetniških timih, v katere so bili vključeni po trije dijaki. Delo v timih je obsegalo: priprava in oblikovanje poslovne zamisli, izbor teme za promocijsko ponudbo, načrtovanje in izbor promocijskega materiala, vsebinska izdelava ponudbe, izdelava logotipa in slogana, oblikovanje promocijskega materiala na računalniku, izdelava promocijskega materiala (brošura, cenik, reklamni letaki...). Celotno zbrano in urejeno gradivo so nato prevedli in oblikovali tudi v angleškem in nemškem jeziku ter v vseh treh jezikih tudi predstavili.
Gradivo, potrebno za izvedbo dejavnosti	Učbeniki, zvezki z zapiski, računalnik in svetovni splet, papir, škarje, slovarji.

Refleksija po končani izvedbi dejavnosti	Dijaki so zelo zavzeto sodelovali pri vseh dejavnostih in sledili načrtovanim korakom. Veliko časa jim je vzelo iskanje poslovne ideje in vsebinska priprava promocijskega materiala. Pri oblikovanju na računalniku so bili nekateri dijaki manj in drugi bolj spretni. Večina je svoje veščine oblikovanja s pomočjo IKT nadgradila. Potrebno je bilo tudi več časa za oblikovanje prevodov v tujih jezikih in za pripravo na predstavitev. Predstavitev projektnih dni za informativni dan: https://www.gess.si/strokovni-delavci-2/ekonomski-predmeti/predstavitev-ucnega-podjetja-in-projektnih-dni/
Odziv dijakov	Dijaki so bili z izvedbo projektnih dni več kot zadovoljni. Menijo, da so nadgradili svoje znanje. Ugotovili so, da je za uspešno izvedbo poslovne ideje potrebno znanje z različnih področij. Še posebej so jim bili všeč njihovi končni izdelki. Mnogi so se izkazali na različnih področjih in ugotovili, da je za uspeh potrebno medsebojno sodelovanje in spodbujanje v timu, motiviranost in usmerjenost v cilj, v končni izdelek. Poseben izziv jim je predstavljala zaključna predstavitev dela za javnost.

Zavod sv. Stanislava, Škofijska gimnazija

Primer 1: Hispanija v rimskem imperiju

Učitelji: prof. španščine, prof. latinščine, prof. zgodovine

Ciljna skupina: 1. letnik gimnazije

Datum izvedbe: 23. januar 2019

Predmet(i)	Medpredmetno povezovanje; TJ španščina, latinščina, zgodovina
Čas trajanja	60 do 90 minut
Tema	HISPANI ANTICUA: zgodovina, kultura, umetnost, družba, potovanja; Hispania v rimskem imperiju.
V dejavnost vključeni jeziki	španščina, latinščina
Pričakovani dosežki	Pri učni uri se prepletajo elementi zgodovine, španščine in latinščine (medpredmetni jezikovni dosežki). Cilji učne ure so, da dijaki preko medpredmetnega povezovanja spoznajo, kako sta antična kultura in latinski jezik vplivala na špansko kulturo in jezik (medkulturni dosežki). Spoznavajo podobnosti v besedišču in sintaksi ter skupni jezikovni temelj v latinščini (medjezikovni dosežki). Spoznavajo antične avtorje španskega rodu in v izvirnem latinskem jeziku ter v španščini preberejo odlomke iz njihovih literarnih del, posebna pozornost velja pogledu na suženjstvo. Ravno filozof Seneka, ki je bil španskega rodu, je s svojimi pogledi na suženjstvo doprinesel k velikemu družbenemu napredku na tem področju (spoznavanje literature).
Kratek opis	Učni sklop o Hispaniji v okviru rimskega imperija izvedeva s kolegom zgodovinarjem v razredu, ki se kot drugega tujega jezika uči španščino, kot klasični gimnazijci pa imajo tudi latinščino. Najprej kolega zgodovinar naredi kratek zgodovinski uvod o Hispaniji v antiki. Potem besedo prevzamem jaz in jim povem, da je v Španiji kot drugod, kjer so živeli Rimljani, ohranjenih veliko rimskih spomenikov. Naredimo nalogo s fotografijami (povežemo slike rimskih spomenikov in njihova poimenovanja) in ponovimo oz. se naučimo izraze za različne objekte v španščini in latinščini (npr. teatro, theatrum). Nekatere besede že poznajo, nekatere dodamo na novo. Potem skupaj ugotovimo, da se seveda ni ohranila samo materialna kultura, ampak da je bilo po rodu iz Hispanije tudi veliko pomembnih rimskih mož. Naredimo drugo nalogo, kjer morajo dijaki identificirati

	različne pomembne rimske osebe. Tako pridemo do Seneke in njegovega odlomka o sužnjih. Kolega zgodovinar najprej nekaj pove o položaju sužnjev v antiki, potem pa preberemo odlomek v španščini in latinščini. Skupaj ga prevedemo, potem pa jim preberem še prevod v slovenščini. Nato se pogovarjamo o odlomku, katerega vsebina jih, glede na to, da gre za antično besedilo in da so bili sužnji v antiki pravno tretirani kot predmet, seveda zelo preseneti. Dijaki med uro vedno zelo sodelujejo in jo ob priložnostni anketi tudi visoko ocenijo.
Gradivo, potrebno za izvedbo dejavnosti	učni list prezentacija
Refleksija po končani izvedbi dejavnosti	Učna ura je zelo uspešna. Na enak način smo v preteklosti že izvajali medpredmetne učne ure z drugimi jezikovnimi kombinacijami.
Odziv dijakov	Dijaki sodelujejo in jih tema zelo zanima.

Primer 2: Učne strategije

Učiteljica: Marija Neža Karlin, prof. latinščine in klasične kulture

Ciljna skupina dejavnosti: dijaki 1. letnika

Datum izvedbe: 5. in 6. oktober 2021

Predmet(i)	Latinščina in Klasična kultura
Čas trajanja	90 minut
Tema	MOJE ASOCIACIJE OB NOVIH LATINSKIH BESEDAH VEM - ŽE ZNAM – NAUČIL SEM SE ALIAS VENI – VIDI - VICI učne strategije, besedišče, jezikoslovje, terminologija, kultura, znanost, tehnologija, umetnost
V dejavnost vključeni jeziki	vodilna jezika: slovenščina in latinščina Navezujemo se tudi na angleščino, nemščino, italijanščino, francoščino in katerekoli druge jezike, ki jih dijaki poznajo.
Pričakovani dosežki	Cilj učne ure je usvajanje novih latinskih besed po učni strategiji VŽN, ki smo ji dali novo latinsko ime VENI, VIDI, VICI. Dijaki naj bi ob asociacijah, ki se jim porodijo ob novih latinskih besedah, odkrili svoje predznanje, ki bi jim olajšalo učenje novih besed. Asociacije se lahko nanašajo na druge tuje jezike (četudi jih dijaki poznajo le bežno), znanstveno terminologijo, tehnologijo, umetnost, kulturo, vsakdanje življenje. Ob obravnavi teh asociacij se pri dijakih ustvarjajo medpredmetne, medkulturne in medjezikovne povezave.
Kratek opis	Na osnovi učne strategije VŽN, ki smo jo preimenovali v VVV, naj bi dijaki usvajali novo latinsko besedišče. VVV je krajšava za Veni, Vidi, Vici; za znamenito Cezarjevo krilatico, s katero je izrazil hitrost svoje vojaške osvajalne akcije. Veni: prišel sem (na kakšen način pristopam do novih besed?), Vidi: videl sem (zaznam novo besedo), Vici: zmagal sem (ko se naučim novo besedo, je to zmaga). Najprej se dijaki soočijo s seznamom novih latinskih besed, ki se jih morajo naučiti (stolpec VIDI). Seznam je narejen po vzorcu VŽN (VVV), kar pomeni, da je izpolnjen samo srednji stolpec, torej nove latinske besede. Njihova naloga je, da na osnovi asociacij, ki se jim porodijo ob latinski besedi, poskušajo ugotoviti njen dejanski pomen. Drugi korak je torej, da si v levi stolpec (stolpec VENI) napišejo in narišejo vse mogoče asociacije iz drugih jezikov, slovenščine, terminologije, umetnosti in vsakdanjega življenja. Dijaki, ki radi rišejo, si lahko asociacije tudi narišejo. Ta del smo v pri prvi enoti opravili skupaj v razredu, v

	nadaljevanju so to dijaki delali kot domačo nalogo. Obrazci so nalašč precej pusti (brez barv in okraskov), da jih lahko dijaki oblikujejo čimbolj individualno. Sledi pogovor v razredu in dijaki sporočajo, kakšne asociacije so se jim porodile. Govorimo predvsem o tem, da ima vsakdo lahko drugačne asociacije in da s tem ni nič narobe oziroma je zelo dobrodošlo. Pogovorimo pa se tudi o ustreznosti in morebitnih lažnih parih (npr. altus (lat.: visok/ globok VS. nem.: star: to je neprimerna asociacija; primerna asociacija: ženski zborovski glas alt). Ko pregledamo možne asociacije in se še skupaj domislimo kakšne nove, pozovem dijake, da pogledajo v učbenik in preverijo asociacije še z dejanskimi prevodi latinskih besed in se vse skupaj ob pomoči asociacij naučijo. Slovenske prevode nato napišejo v desni stolpec (stolpec VICI).
Gradivo, potrebno za izvedbo dejavnosti	Novo besedišče (običajno navedeno v učbeniku; Obrazci so narejeni na osnovi učbenikov: USUS I in USUS II, avtor: Robert Čepon, založba Modrijan, Ljubljana 2007) Obrazec VVV (Veni, Vidi, Vici)
Refleksija po končani izvedbi dejavnosti	Moj cilj je bil, da bi pri obravnavi novega latinskega besedišča aktivirala predznanje dijakov iz drugih tujih jezikov in siceršnjega vedenja. Želela sem tudi, da bi dijaki pri obravnavi besedišča postali bolj aktivni. Cilj je bil dosežen, dijaki so bili zelo aktivni in so zelo iznajdljivo brskali po svojih asociacijah. Ura je bila pestra in razgibana, dijaki so bili z mislimi pri stvari in niso samo pasivno gledali v učbenike. Dijaki imajo obrazce VVV zelo radi in jim zelo pomagajo pri učenju novih besed. Prednost je v tem, da so obrazci lahko zelo individualno oblikovani, dijaki pa jih imajo lahko tudi vse zbrane skupaj (celotno novo obravnavano besedišče).

Priloga

Navedenim besedam dopiši osnovne oblike (supini pri glagolih so že navedeni), nato zapiši še svoje asociacije in vse skupaj zaokroži s slovenskim prevodom latinskih besed.

VENI	VIDI	VICI
	affero supin: allatum	
	appono supin: appositum	
	aufero supin: ablatum	
	Carthago	
	cupio supin: cupitum	
	Delphi	
	Dido	
	discedo supin: discessum	
	domus	
	dubium	
	emo supin: emptum	
	fero supin: latum	
	idem	
	ignotus	
	immensus	
	ingenium	
	interficio supin: interfectum	
	interrogo supin: interrogatum	
	is	
	iudex	
	iussu	
	magis	
	multo magis	
	mente captus	
	Neapolis	
	novem	
	opes	
	ora	
	perfero supin: perlatum	
	pretium	
	Rea Silvia	
	reliquus	
	repeto	
	rideo supin: risum	
	rogo	

Ozaveščanje o večjezični dejavnosti v visokem šolstvu

Ozaveščanje o pomenu večjezičnosti in razvijanja večjezičnosti pri poučevanju v času študija nemščine na Filozofski fakulteti v Ljubljani

Študentke in študenti pedagoške smeri študija Nemščina na Filozofske fakulteti Univerze v Ljubljani se s terminom večjezičnost srečajo pri različnih predmetih. Izpostavili bomo dva predmeta, kjer posebej veliko časa namenjamo seznanjanju s konceptom večjezičnosti in njeno konkretizacijo v praksi.

V okviru predavanj iz Didaktike nemščine študentke in študenti spoznajo značilnosti večjezičnih pristopov, prednosti in pomanjkljivosti večjezičnosti, se seznaniijo z novjšimi študijami s področja večjezičnosti in razmišljajo o praktičnih možnostih vključevanja tudi več in različnih jezikov v poučevanje nemščine. Pri vajah iz Didaktike nemščine nato iščejo in vrednotijo obstoječe primere praks, snujejo lastne ideje, jih primerjajo med sabo, izboljšujejo in konkretizirajo v obliki priprav učnih sekvenc, celotnih učnih ur ali posebnih dejavnosti, npr. načrtovanje kulturnega dne, Evropskega dneva jezikov ali šolskih prireditve s poudarkom na razvijanju večjezičnosti.

Pri predmetu Pedagoška praksa se študenti seznaniijo z Referenčnim okvirom za pluralistične pristope (ROPP) in opisniki v njem ter se z večjezičnostjo spoprimejo v konkretnih učnih situacijah. Tako v učnih pripravah kot tudi pri simulaciji izvedbe pouka večjezičnost doživijo v praksi, in sicer pri izvajanju učnih dejavnosti, ki so si jih zamislili, še bolj pa preko večjezičnih učencev, ki so pri simulacijah učnih ur dejansko njihovi študijski kolegi in kolegice. Ti poleg nemščine uporabljajo še druge jezike in imajo tudi različne materinščine. Večjezičnost prav tako doživijo v času mikro poučevanja, ki ga izvajamo skupaj z Oddelkom za romanistiko. Pri vzajemnem poučevanju študentov germanistike in romanistike se študenti velikokrat opirajo prav na podobnosti in razlike med nemščino in francoščino. Na tak način tudi sami bodisi v vlogi učenca ali učitelja v praksi preizkusijo, kakšen učinek imajo na učenje in učne dosežke primerjave med jeziki.

Pri načrtovanju večjezičnih učnih dejavnosti se študenti opirajo na že obstoječe primere učiteljskih večjezičnih praks, ki jim služijo kot zakladnica idej. Nato raziskujejo učbenike in učna gradiva ter iščejo primere nalog, ki razvijajo večjezičnost, na koncu pa tudi sami poskušajo prikazati svoje lastne primere večjezično usmerjenih dejavnosti ali pa vsaj nadgraditi in obogatiti obstoječe. Študenti in študentke si sami izberejo ciljno skupino, preverijo veljavni učni načrt in svoje načrtovane dejavnosti ustrezno umestijo. Pri snovanju si pomagajo z Referenčnim okvirom za pluralistične pristope in napišejo učno pripravo ter jo nato predebatirajo s študijskimi kolegi in specialnima didaktičarkama.

V nadaljevanju predstavljamo osem učnih priprav, ki so jih pripravile študentke nemščine pri vajah iz Didaktike nemščine v študijskem letu 2021/2022. Izbrali smo tiste učne priprave, ki vsebujejo najbolj konkretne primere razvijanja večjezičnosti in bi na idejni ali izvedbeni ravni lahko učiteljem in učiteljicam začetnikom pomagale pri razvijanju večjezičnosti v razredu.

Obrazci, ki so jih študenti in študentke uporabili za zapis svojih idej, imajo navedeno ciljno skupino, splošne cilje, specifične učne cilje, opis dejavnosti v razredu in vire ter pripomočke. Nekatere priprave vsebujejo še dodatne smernice.

Zavedamo se, da se učne priprave, ki jih pripravijo študentke in študenti v času izobraževanja, ne morejo kosati s pripravami izkušenih učiteljev, ki večjezičnost doživljajo v svojih razredih vsak dan. A smo trdno prepričani, da je treba na večjezičnost opozarjati že v času študija, saj številne raziskave kažejo, da so tisti učitelji, ki so se z večjezičnostjo spopadali že med

študijem, precej bolj dojemljivi za preizkušanje novih pristopov in novih rešitev, ki bi učence pri razvijanju individualne večjezičnosti spodbujale in jim krepile samozavest.

Nabor idej za uresničitev principov večjezičnosti, ki so jih prispevale študentke v času sodelovanja v projektu JeŠT, predstavlja primere večjezičnih dejavnosti, ki so nastale za pouk nemščine v osnovni in srednji šoli, a jih je možno z nekaterimi prilagoditvami uporabiti tudi pri pouku drugih jezikov pa tudi drugih predmetov. Nekateri primeri so predvideni za izvedbo v eni šolski uri, nekaj pa je tudi takšnih, ki lahko predstavljajo osnovo za daljše dejavnosti, npr. izmenjave.

Z objavo študentskih priprav želimo vzdrževati most med teorijo in prakso in pokazati, da lahko drug drugega bogatimo in si pri delu z učenci in učenkami vseskozi stojimo ob strani. Skupaj smo lahko kos vsem izzivom.

Andreja Retelj

Primeri večjezičnih dejavnosti študentk nemščine na Oddelku za germanistiko FF UL

Avtorica	Ajda Kenda
Ciljna skupina	tretja triada OŠ
Splošni cilji	Učenci in učenke: - se zavedajo sorodnosti jezikov, - spoznajo kulturo drugih držav, - razvijajo pozitiven odnos do različnih jezikov in kultur, - oblikujejo lastni sestav kulturnih in družbenih vrednot ter zavest o slovenski nacionalni in evropski kulturni identiteti, - razvijajo motivacijo za učenje tujih jezikov.
Specifični cilji	Učenci in učenke: prepoznajo jezike, ki se jih učijo, in jezike sosednjih držav, prepoznajo in naprej spoznavajo podobnosti in razlike med tujimi jeziki in slovenščino, povezujejo in nadgrajujejo znanje o različnih jezikih in kulturah, primerjajo kulturo v Sloveniji s kulturo v Italiji, Veliki Britaniji, Nemčiji/Avstriji/Švici/Liechtensteinu in s kulturo na Hrvaškem, razvijajo govorno zmožnost v drugih jezikih.
Opis dejavnosti	1. DEJAVNOST: Učenci se razdelijo v štiri skupine. Klopi v učilnici so razporejene tako, da ima vsaka skupina svojo »postajo«. Učiteljica predvaja štiri pesmi – za vsako skupino eno (v angleščini, nemščini, hrvaščini in italijanščini). Vsaka skupina mora identificirati jezik, v katerem je pesem zapeta. Nato vsaka skupina ustvari seznam besed, ki so jih v pesmi razumeli na podlagi znanja o tem jeziku, ter tiste besede, ki so enake/podobne v slovenščini. Na seznam nato lahko dodajo še ostale besede, ki so sorodne s slovenščino. Vsaka skupina na koncu predstavi ugotovitve. 2. DEJAVNOST: Učiteljica že obstoječim skupinam razdeli po deset srednje velikih papirjev. Nato na tablo zapiše po deset slovenskih besed, vsaka skupina pa mora za te besede najti prevod v tistem jeziku, s katerim so se ukvarjali pri prejšnji nalogi. Pri tem si lahko pomagajo s slovarji. Prevoze zapišejo na dane liste, ki jih nato z magneti pritrdijo na tablo k ustrezni slovenski besedi. Učenci nato iščejo razlike in podobnosti med besedami v vseh petih jezikih in jih ustno pokomentirajo oz. predebatirajo skupaj z učiteljem, pri čemer skušajo določiti izvorni jezik posamezne besede. Učitelj jih pri tem preko pogovora vodi k ustrezni rešitvi. 3. DEJAVNOST: Učenci nato v skupinah ustvarijo plakate, s katerimi predstavijo večinske jezike v izbranih državah. Plakat mora vsebovati naslednje podatke: osnovne podatke o državi (površina, število prebivalstva, zastava ipd.), navade in običaje v državi, tipično hrano, tipično glasbo. Vsaka skupina nato pred razredom s pomočjo plakata predstavi državo. Za pomoč pri iskanju informacij o državi lahko uporabijo telefon ali računalnik/tablico ali si pomagajo s knjigami v knjižnici. Na koncu se na kratko predstavijo v jeziku države, ki jo predstavljajo, pri čemer v predstavitev vključijo naslednje podatke: ime in priimek, starost, kraj in država bivanja, hobiji, najljubša hrana, najljubša barva ter jeziki, ki jih znajo govoriti.

	4. DEJAVNOST: Na koncu sledi še kviz, ki ga vsak posebej rešuje na svojem pametnem telefonu preko aplikacije Mentimeter. Učiteljica projicira QR kodo na platno, to pa učenci skenirajo s svojimi telefoni, kjer se jim bo odprl kviz v aplikaciji. Kviz vsebuje 20 vprašanj o jezikih in kulturah držav, s katerimi so se učenci ukvarjali pri prejšnjih dejavnostih. Ko učenci odgovorijo, jim učitelj pove pravilno rešitev. Pri posameznih vprašanjih se lahko ustavijo in se pogovorijo (npr. zakaj je neka rešitev prava in druga ne).
Viri, učni pripomočki	Štiri pesmi v štirih različnih jezikih (nemščina, angleščina, italijanščina, hrvaščina), vsaj štirje listi papirja, pisala, slovarji in drugi pripomočki, vsaj štirideset manjših listov papirja, vsaj štirideset magnetov, tabla, vsaj štirje šeleshamerji, pametni telefoni/računalniki/tablice, projektor.

Avtorica	Angela Petrevska
Ciljna skupina	Srednje splošno izobraževanje, program Gimnazija, 4. letnik
Splošni cilji	Dijaki in dijakinje: - razvijajo pozitiven odnos in naklonjenost do drugih jezikov in kultur, - razvijajo motivacijo za učenje drugih jezikov in širjenje znanja o drugih jezikih, - vedo, da kategorije, uporabljene za opis delovanja jezika (materne jezika ali jezika šolanja), v drugih morda ne obstajajo (npr. število, spol, člen), - se zavedajo, da pri jezikih ni dobresedne prekrivnosti, - vedo nekaj o jezikovni raznolikosti/večjezičnosti/raznojezičnosti.
Specifični cilji	Dijaki in dijakinje: - uporabijo znanje in spretnosti, ki jih že obvladajo v enem (germanskem) jeziku, v dejavnostih »razumevanja/sporočanja« v drugem (germanskem) jeziku, - razumejo, da ima vsak jezik svoj sistem, uporabijo svoje poznavanje enega (germanskega) jezika za razumevanje drugega (germanskega) jezika, - se sporazumevajo v dvojezičnih/raznojezičnih skupinah, pri čemer upoštevajo repertoar svojih sogovorcev.
Opis dejavnosti	1. DEJAVNOST: Učitelj pripravi nabor besed v različnih germanskih jezikih. Izhaja iz splošnih tem. Zapiše jih na barvne listke, (npr. rdeča – hrana; rumena – živali; modra – oblačila; zelena – narava; roza – krajše fraze). 2. DEJAVNOST: Dijake razdelimo v skupine po štiri ali pet. Vsaka skupina izbere barvo (rdeča, rumena, modra, zelena ali roza) in na glas prebere besede/fraze. Dijaki poskušajo ugotoviti, za kateri jezik gre, nato pa poskušajo poiskati ustreznice v nemščini in drugih prisotnih jezikih v razredu. 3. DEJAVNOST: Dijaki komentirajo vzorce sprememb in določajo razlike med jeziki. Dijaki postavljajo morebitna vprašanja ter poskušajo najti vzorec v razlikah med jeziki. (Na primer: nem. Ich; niz. Ik; luks. ech; nem. Katze; niz. Kat; luks. katz)
Viri, učni pripomočki	barvni listki

Avtorica	Klara Šebenik
Ciljna skupina	druga triada OŠ
Splošni cilji	Učenci in učenke: - razvijejo pozitiven odnos do različnih jezikov, - razvijejo motivacijo za učenje in za širjenje znanja različnih jezikov, - znajo poiskati pomoč v slovarju ali pri učitelju.
Specifični cilji	Učenci in učenke: - razumejo, da je odnos med besedami in njihovim označencem že vnaprej arbitraren, - razumejo, da tudi primeri onomatopeje, kjer sicer obstaja povezava med besedo in označencem, ohranjajo neko stopnjo arbitrarnosti in da se onomatopeje v različnih jezikih razlikujejo, - spoznajo lažne prijatelje in vedo, da dve besedi, ki podobno zvenita in imata podoben videz v različnih jezikih, ne pomenita vedno enako, - razumejo, da v primeru težav pri razumevanju za pomoč lahko prosijo učitelja ali si pomagajo s (spletnimi) slovarji.
Opis dejavnosti	Učenci se zberejo pred učilnico, v kateri se bo odvijala njihova prva dejavnost po programu, nato krožijo po razporedu po ostalih delavnicah. Razporejeni so v manjše skupine, ki v razmiku 15 minut zamenjajo dejavnost – učilnico. 1. DEJAVNOST: V učilnici so klopi odmaknjene, le na sredini skupaj postavimo 4 mize, da ustvarimo večjo površino, kamor pomešano razporedimo listke z besedami, ki smo jih pripravili vnaprej. Besede na listkih v vseh treh jezikih (slo., nem., ang.) označujejo predmete, ki se nahajajo v učilnici. Učenci s pomočjo lepilnega traku listke ustrezno nalepijo na predmet, ki ga listki označujejo. Tako npr. na stol nalepijo 3 listke, enega z napisom »stol«, drugega z napisom »chair« in tretjega z napisom »Stuhl«. Za pomoč pri neznanih besedah prosijo učitelja. Ko ustrezno razporedijo vse listke, jih učitelj pozove, da se sprehodijo po razredu in si ogledajo, kako so v različnih jezikih predmeti poimenovani. Učitelj jim zastavi vprašanje, ali bi njihov vrstnik iz Nemčije, ki se nikoli ni učil angleško ali slovensko, razumel npr. besedi »chair« in »stol«. S pomočjo podvprašanj učitelj učence pripelje do ugotovitve, da v različnih jezikih predmete različno poimenujemo in se moramo teh poimenovanj, če želimo nekaj poimenovati v drugem jeziku, naučiti. 2. DEJAVNOST: V učilnici so klopi odmaknjene, le na sredini skupaj postavimo 4 mize, da ustvarimo večjo površino, kamor razporedimo listke treh različnih barv z besedami, ki smo jih pripravili vnaprej. Na tabli visijo 3 plakati, na katerih je napisanih nekaj lažnih prijateljev – na enem listu v slovenščini, na drugem v angleščini, na tretjem v nemščini. Listki, ki so razporejeni po mizi, so njihovi pari v drugih jezikih, npr. na rdečem listku beseda »chips« in na plakatu s slovenskimi besedami »čips«, na zelenem listku beseda »wer« in na plakatu z angleškimi besedami »where«, na modrem listku beseda »roža« in na plakatu z nemškimi besedami »Rose«. Učenci s pomočjo lepila listke z besedami, ki se jim zdijo podobne besedam na plakatih, nalepijo zraven (kjer smo pri izdelavi plakata nalašč pustili prostor). Ko ustrezno razporedijo vse listke, jih učitelj pozove, da si plakate, na katerih so zdaj nalepljeni listki, ogledajo. Učitelj jim zastavi

	vprašanje, zakaj mislijo, da so listki treh različnih barv. Skupaj ugotovijo, da so besede na rdečih listkih angleške, besede na zelenih listkih nemške in besede na modrih listkih slovenske. Učitelj jih spodbudi, da pare podobnih besed glasno izgovorijo, nato pa jih vpraša po pomenu in jih, če je potrebno, usmeri k uporabi (spletnega) slovarja ter pokaže, kako ga uporabljamo. S pomočjo podvprašanj učitelj učence pripelje do spoznanja, da v različnih jezikih obstajajo besede, ki so si na zvočni in vidni ravni zelo podobne, označujejo pa nekaj čisto različnega. Imenujemo jih lažni prijatelji oz. false friends oz. falsche Freunde. 3. DEJAVNOST: V učilnici so klopi odmaknjene, le na sredini skupaj postavimo 4 mize, da ustvarimo večjo površino, kamor razporedimo listke, na katerih so v nemščini, angleščini in slovenščini zapisane onomatopeje, ki ponazarjajo oglašanje ali poimenovanje različnih živali, in jih med seboj pomešamo. Po učilnici so nalepljeni večji listi s slikami živali, ki se ujemajo z onomatopejami na listkih. Pri pripravi listov s slikami poskrbimo, da je pod njimi še prostor, kamor bodo učenci lahko nalepili listke, ki so na mizi. Učenci listke z onomatopejami s pomočjo lepila ustrezno razvrstijo k živalim in jih prilepijo na list. Tako npr. pod sliko kukavice prilepijo slovensko »kukavica«, nemško »Kuckuck« in angleško »cuckoo«. Ko ustrezno razvrstijo vse listke, jih učitelj pozove, da si ogledajo slike živali in med seboj primerjajo besede na listkih, ki so jih nalepili pod slikami. Učenci ugotovijo, da so si besede med seboj zelo podobne, da pa se vseeno malo razlikujejo. Učitelj učencem razloži, da so nekatere poimenovanja nastala s posnemanjem zvokov, ki so jih ljudje slišali, kot npr. poimenovanje za kukavico. Razloži jim, da so ta poimenovanja kljub temu, da so posnemala enak zvok, v različnih jezikih vsaj malo različna, saj jeziki, ko so ta poimenovanja nastajala, še niso bili toliko v stiku, kot so danes, in so zato posnemali vsak po najboljših močeh, vendar nikoli ne povsem enako.
Viri, učni pripomočki	Listki z besedami, plakati z besedami, listi s slikami živali, lepilo, slovarji, računalniki ali tablice (v primeru spletnih slovarjev).

Avtorica	Neža Seljak
Ciljna skupina	8./9. razred OŠ ali 1./2. letnik gimnazije
Splošni cilj	Učenci in učenke: - se zavedajo kulturnih razlik in podobnosti, - poznajo nekatere podobnosti in razlike v družbenih praksah, običajih, vrednotah in načinih njihovega izražanja med različnimi kulturami, - se zavedajo, da ima vsaka kultura svoj način delovanja, - pozitivno sprejemajo jezikovno in kulturno raznolikost.
Specifični cilji	Učenci in učenke: - spoznavajo različne kulture, - spoznavajo in primerjajo kulturne značilnosti izbranih držav, - znajo nekaj osnovnih besed/fraz v jeziku izbrane države/kulture, - znajo locirati državo izbrane kulture na zemljevidu, - opišejo svoje dožemanje razlik med kulturami, - izdelajo plakat o izbrani kulturi v nemškem jeziku, - vodijo dialog o raziskani temi.
Opis dejavnosti	PREDZNANJE: Učenci pri poglavju potovanja in države spoznajo ustrezno besedišče in stavčne strukture v nemškem jeziku. Znajo opisati/našteti značilnosti slovenske in nemške kulture. 1. DEJAVNOST: Učenci se razdelijo v enakomerne skupine in si izberejo eno kulturo in jo predstavijo na plakatu. Pri izdelavi in iskanju informacij si lahko pomagajo s pametnim telefonom, tablico, računalnikom ali gradivom iz šolske knjižnice. Končni izdelki bodo izobešeni v učilnici ali na šolskem hodniku. 2. DEJAVNOST: Vsaka skupina določi enega predstavnika. Razred uprizori pogovorno oddajo v nemščini (učilnico temu primerno tudi preuredi). Učitelj prevzame vlogo voditelja oddaje/intervjuja, predstavniki skupin pa so gostje pogovorne oddaje. Vsak predstavnik se vživi v kulturo svoje skupine, kot da od tam tudi prihaja in v oddaji skozi voditeljeva vprašanja predstavi raziskovanje svoje skupine. Ostali učenci prevzamejo vlogo publike in z aplavzom spodbujajo svoje sošolce. 3. DEJAVNOST: Učenci doma v nemškem jeziku napišejo vtise o projektnem delu: katere informacije so bile najbolj zanimive, katere podobnosti in razlike so opazili med predstavljenimi kulturami... Pisni sestavek oddajo učitelju/učiteljici pri naslednji uri.
Viri, učni pripomočki	Pametni telefon, tablica, računalnik, gradivo, dostopno v šolski knjižnici. Šeleshamer A0, lepilo, škarje, ravnilo, raznobarvna pisala.
Pripombe	Zaradi sproščenega delovnega okolja učenci krepijo samozavest v nemškem jeziku. Klima celotnega razreda se izboljša.

Avtorica	Petra Žohar
Ciljna skupina	6. ali 7. razred osnovne šole
Splošni cilji	Učenci in učenke: - razvijejo pozitiven odnos do drugih kultur in njihovih tradicij ter s tem prispevajo k sprejemanju različnih kultur v okolju, - razvijejo motivacijo za učenje drugih jezikov.
Specifični cilji	Učenci in učenke: - spoznajo različne kulture in njihove tradicije ob določenih praznikih, - razvijejo spretnosti iskanja informacij na spletu o izbranih kulturah z uporabo vseh znanih jezikov, - razvijejo spretnost presoje uporabnosti/zanesljivosti virov na spletu, - samostojno oblikujejo predstavitev za razred.
Opis dejavnosti	(Prva ura) 1. DEJAVNOST: Učenci se razdelijo v pet skupin. Vsaka skupina izvleče listek z imenom države (Slovenija, Avstrija, Nemčija, Velika Britanija, ZDA). Učenci na spletu poiščejo informacije o različnih božičnih tradicijah v izžrebanih državah. Pripravili bodo kratko predstavitev, pospremljeno s slikovnim materialom. 2. DEJAVNOST: V skupinah se učenci dogovorijo, na katere tradicije se bodo osredotočili in kako si bodo delo razdelili. 3. DEJAVNOST: Učenci na spletu poiščejo potrebne informacije za izžrebano državo, zraven pa pripravljajo PowerPoint predstavitev. Razdelijo si tudi dele predstavitve (vsak mora nekaj predstaviti). (Druga ura) 1. DEJAVNOST: Učenci predstavijo božične tradicije v izbrani državi. Vrstni red predstavitev je ponovno vleka lističev. Tokrat se jih izbere iz božične kape. 2. DEJAVNOST: Skupine imajo 10 minut za predstavitev svoje naloge. Druge skupine med tem poslušajo in ob koncu zaploskajo predstavitvi. 3. DEJAVNOST: Ker se bliža božič, učiteljica vsem učencem ob koncu vseh predstavitev razdeli nagrado (božične kekse) za uspešno opravljeno delo.
Viri, učni pripomočki	Računalnik, tablice in pametni telefoni.

Avtorica	Sara Kavčič
Ciljna skupina	1. letnik gimnazije
Splošni cilji	Učenci in učenke: - razvijajo pozitiven odnos do medkulturnosti in do jezikovnih/kulturnih stikov, - razmišljajo o večjezičnosti v današnji družbi, - spoznajo zgodovinsko ozadje, sodobne družbene procese in pomen večjezičnosti, - razvijajo motivacijo za učenje tujih jezikov, - razvijajo digitalne kompetence.
Specifični cilji	Učenci in učenke: - iščejo informacije v spletnih virih o jezikih danes in o prevzemanju besed iz drugih jezikov, - spoznajo se z značilnostmi izbranega jezika oziroma izbrane kulture, - izdelajo plakate na temo izbranega jezika in izdelek predstavijo pred razredom.
Opis dejavnosti	1. DEJAVNOST: Učenci se z učiteljem pogovorijo o tem, kako tuji jeziki vplivajo na jezik in sporazumevanje mladih (izposojene besede, tujke, »sloveniziranje« tujk itd.). 2. DEJAVNOST: Učenci se razdelijo v skupine in se med seboj pogovorijo, katere besede, besedne zveze ali fraze uporabljajo v pogovoru s sovrstniki in skušajo ugotoviti, iz katerih jezikov so le-te (pre) vzete. Po koncu dejavnosti o svojih ugotovitvah poročajo razredu. 3. DEJAVNOST: Učenci si izberejo enega od v prejšnji dejavnosti omenjenih jezikov, ki bi ga radi predstavili, in se na podlagi tega razdelijo v skupine. Vsaka skupina izdelava plakat o izbranem jeziku, predstavi kulturo ali državo, kjer se ta jezik govori. V predstavitev vključijo tudi izbrane besede, besedne zveze ali fraze ter zraven pripišejo slovenske ustreznice, njihove približke ali pomen in pravilno zapisane besede v izbranem tujem jeziku. 4. DEJAVNOST: Učenci pred razredom predstavijo svoje izdelke. 5. DEJAVNOST: Skupaj z učiteljem se nato pogovorijo, zakaj je do prevzeta besed v preteklosti sploh prihajalo in zakaj se danes to še vedno dogaja (globalizacija itd.).
Dodatna navodila in smernice	Učenci ustrezne prevode iščejo v spletnih oziroma fizičnih slovarjih, ki jim jih priporoči učitelj. Učitelj učence opozori in jim svetuje, naj pri raziskovanju na internetu uporabljajo primerne in zanesljive vire. Učitelj lahko dejavnost vodi, ne da bi poznal govorico mladih in tuje jezike, ki nanjo vplivajo. Med uro neznane besede preveri na spletu, njihove prevode pa v ustreznih slovarjih.
Viri, učni pripomočki	Viri: spletne strani. Pripomočki: računalnik, pametni telefon ali tablica, plakatni listi, pisala.

Avtorica	Tjaša Sijamhodžić
Ciljna skupina	4. letnik splošne gimnazije
Splošni cilji	Dijaki in dijakinje: - se ozaveščajo o jezikovni in kulturni pestrosti in raznovrstnosti, - razvijajo pozitiven odnos in naklonjenost do drugih jezikov in kultur in jih sprejemajo kot enakovredne lastnemu matičnemu jeziku in kulturi (ali več njih).
Specifični cilji	Dijaki in dijakinje: - preberejo izbrane odlomke iz pisemskega romana <i>Trpljenje mladega Wertherja</i> v angleščini, nemščini in slovenščini, - pod vodstvom učitelja/učiteljice odlomke analizirajo in povzamejo njihovo bistvo, - ustno poročajo o prebranem, - usvajajo nove besede in jih uporabljajo v novih stavkih.
Opis dejavnosti	1. DEJAVNOST: Dijaki in dijakinje se razdelijo v tri skupine, pri čemer učitelj vsaki skupini dodeli daljši odlomek iz romana <i>Trpljenje mladega Wertherja</i> v izbranem jeziku (prvi skupini dodeli angleško, drugi skupini nemško, tretji skupini slovensko različico). 2. DEJAVNOST: Dijaki in dijakinje nato samostojno preberejo odlomek ter si s pomočjo slovarja razjasnijo (morebitne) neznane besede, analizirajo vsebino in diskutirajo o prebranem ter povzamejo bistvo. 3. DEJAVNOST: Skupine vsaka v dodeljenem jeziku poročajo o prebranem. 4. DEJAVNOST: Na podlagi poročanj dijaki in dijakinje skupaj primerjajo različice romana, ugotavljajo razlike in podobnosti.
Viri in učni pripomočki	Knjiga <i>Trpljenje mladega Wertherja</i> v slovenski, angleški in nemški izdaji, dvojezični slovar SLO-ANG / SLO-NEM.

Avtorica	Veronika Marolt
Splošni cilji	Dijaki in dijakinje: - se ozaveščajo o kulturni in jezikovni raznovrstnosti, - razvijajo pozitiven odnos in spoštovanje do drugih jezikov in kultur, - razvijajo digitalne kompetence.
Specifični cilji	Dijaki in dijakinje: - izdelajo predstavitev o jeziku, ki ga prej še niso poznali, - se seznanijo z značilnostmi tega jezika, - kritično ovrednotijo informacije, pridobljene v spletnih virih, - s pripravljeno predstavitvijo govorno nastopijo pred razredom.
Opis dejavnosti	1. DEJAVNOST: Dijaki in dijakinje se razdelijo po skupinah. Vsaka skupina si izbere en jezik, ki ga bo predstavila. 2. DEJAVNOST: Dijaki in dijakinje naj v svoji predstavitvi pojasnijo, zakaj so si izbrali določen jezik, v kateri državi/regiji ta jezik govorijo, kakšne so značilnosti tega jezika, kaj jih je pritegnilo, kaj so o tem jeziku že vedeli in kaj so se novega naučili. 3. DEJAVNOST: Dijaki in dijakinje naj vključijo nekaj osnovnih fraz, ki se uporabljajo v tem jeziku (npr. Dober dan, hvala, prosim, nasvidenje, kako ti je ime...). 4. DEJAVNOST: Dijaki in dijakinje pred razredom predstavijo svoj izdelek.
Napotki za izvedbo	Pri izdelavi predstavitve imajo dijaki in dijakinje proste roke. Predstavitev lahko izdelajo v obliki plakata, PowerPoint predstavitve, video posnetka ipd. Dijaki in dijakinje lahko pri predstavitvi prosijo za pomoč starše, znance itd., če so ti rojeni govorci izbranega jezika. Dijake in dijakinje opozorimo, naj bodo kritični pri izbiranju spletnih virov.
Viri, učni pripomočki	Viri: https://www.wikipedia.org/, slovarji, enciklopedije. Pripomočki: plakati, pisala, barvice, računalnik ali tablica, projektor, kamera, mobilni telefon, orodja za urejanje videoposnetkov.

Jeziki štejejo

Languages matter

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Univerza v Ljubljani
Pedagoška fakulteta

Publikacija je brezplačna.

ISBN 978-961-253-273-4

9 789612 532734